

Slovenski alpinizem 2019 – 2020

Zbornik
Komisije za alpinizem

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE**
ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

Slovenski alpinizem 2019 – 2020

Zbornik Komisije za alpinizem

Urednica:	Anja Benedik
Skice:	Urban Ažman
Lektoriranje:	Matevž Kersnik
Oblikovanje	Anja Benedik
Tisk:	Fotolito Dolenc, d.o.o., Ljubljana
Izdala in založila:	Planinska zveza Slovenije, Ob železnici 30a, SI-1001 Ljubljana www.pzs.si, info@pzs.si Ljubljana, 2025; zap. št. zal. 604
Za Planinsko zvezo Slovenije:	Jože Rován
Naklada:	100 izvodov
Fotografija na naslovnici:	Sara Jaklič v smeri <i>Trolls Trolls</i> v severni steni Kyle. Foto: Marija Jeglič.

ISSN 1408-0230

Brez pisnega dovoljenja Planinske zveze Slovenije so prepovedani reproduciranje, distribuiranje, javna priobčitev, predelava ali druga uporaba tega avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnem koli obsegu ali postopku, tudi fotokopiranje, tiskanje ali shranitev v elektronski obliki. Tako ravnanje pomeni, razen v primerih od 46. do 57. člena Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah, kršitev avtorske pravice.

VSEBINA

2019

OCENA ALPINISTIČNE SEZONE 2019	9
ALPINISTIČNI VZPONI - SLOVENIJA	13
Kamniško Savinjske Alpe: Prvenstveni vzponi	13
Kamniško Savinjske Alpe: Pomembnejše ponovitve	23
Julijske Alpe: Prvenstveni vzponi	24
Julijske Alpe: Pomembnejše ponovitve	55
Slovenija - druga območja: Prvenstveni vzponi	57
Slovenija - druga območja: Pomembnejše ponovitve	62
ALPINISTIČNI VZPONI - EVROPA	63
Črna Gora	64
Francija	68
Gruzija	73
Hrvaška	74
Islandija	77
Italija	78
Norveška	86
Slovenija	87
Škotska	94
Wales	95
ALPINISTIČNI VZPONI - SVET	96

Severna Amerika	97
Južna Amerika	105
Azija	107
ZLATI CEPIN	125
IZBOR NAJUSPEŠNEJŠIH ALPINISTK IN ALPINISTOV 2019	126
V SPOMIN	133
 2020	
OCENA ALPINISTIČNE SEZONE 2020	145
ALPINISTIČNI VZPONI - SLOVENIJA	149
Kamniško Savinjske Alpe: Prvenstveni vzponi	149
Kamniško Savinjske Alpe: Pomembnejše ponovitve	157
Julijske Alpe: Prvenstveni vzponi	159
Julijske Alpe: Pomembnejše ponovitve	187
Slovenija - druga območja: Prvenstveni vzponi	190
ALPINISTIČNO SMUČANJE	193
ALPINISTIČNI VZPONI - EVROPA	197
Avstrija	198
Italija	199
Nemčija	216
Norveška	221
Slovenija	225

ALPINISTIČNI VZPONI - SVET	231
Severna Amerika	232
Južna Amerika	233
Azija	237
IZBOR NAJUSPEŠNEJŠIH ALPINISTK IN ALPINISTOV 2020	238
V SPOMIN	241
SLOVENIAN MOUNTAINEERING AND CLIMBING 2019-2020	252

2019

Kamin v smeri Secret (Wailing Wall, Aljaska).

Foto: Miha Zupin.

OCENA ALPINISTIČNE SEZONE 2019

Nejc Pozvek, član IO Komisije za alpinizem pri PZS

Po sezoni 2018, ki je z vzponom na Latok 1 prinesla enega največjih uspehov našega alpinizma zadnjih let – z nagrado zlati cepin je odmeval še lep čas – leto 2019 ni postreglo izrazitih presežkov, a vendar mnogo lepih zgodb, žal pa tudi nekatere tragične.

Vse leto nas je z vzponi in zgodbami, ki po zaslugi prigaranege renomeja sežejo na vse konce sveta, razveseljeval Luka Lindič: edini, ki je konstantno plezal vse leto in vzpone na najvišji ravni nízal tako v ledu in snegu kot v skali. Njegova najodmevnejša dosežka sta prvenstvena smer *The sound of silence* v vzhodni steni Mt. Fay (Skalno gorovje, Kanada) v navezi z Ines Papert in Brette Harrington, posvečena preminulemu prijatelju, soplezalcu, in *End of silence* (severna stena Feuerhörndla, X+, 350 m), mojstrovina Thomasa Huberja, ki sodi v slovito alpsko trilogijo modernih športnih smeri. Za morda najbolj iskreno navdušenje med domačim alpinističnim občestvom sta z aljaško avanturo poskrbela Miha Zupin in Janez Svoljšak. Trije tedni samotne in oddaljene pokrajine, pet zahtevnih prvenstvenih smeri, trije še neosvojeni vrhovi. Doživetje brez primere, alpinizem v popolnosti. Žal je preostale bolj ali manj izstopajoče vzpone pretekle sezone zasenčila Svoljšakova smrt na odpravi v Pakistanu – bil je eden vodilnih alpinistov mlade generacije v svetovnem merilu, ki je v slabem desetletju v gorah doma in na tujem pustil neizbrisen pečat.

Odpravarsko leto sta sicer odprla Lačen in Gradišnik v Patagoniji; uspel jima je lep vzpon (Lačen prosto in v vodstvu) v Pilar Goretta (del Fitz Roya) po smeri Mate, Porro y Todo lo Demas. V Himalajo se je spomladi podala s strani KA izdatno podprta akcija mladinskega pogona – s Čamlangom kot glavnim ciljem. Večinoma prvič v visokih gorah so mladenki in mladeniči pod vodstvom Blaža Navršnika in Nejca Marčiča obdelovali pretežno vrhove okoli baze, zarisali nekaj lepih smeri, glavni cilj pa pustili nedotaknjen. Nepalski Rolwaling sta spomladi na kratko obiskala Močnik in Gorenšek ter potegnili novo smer v manj pomembnem grebenu nad dolino. Topli del leta je zaznamovalo nekaj društvenih akcij v Peruju, na Denaliju in v

kanadskih Bugaboojih, največ pa je gotovo obetala odprava SMAR pod vodstvom Luke Stražarja v indijski Zanskar, na območje gore Hagshu. Soočeni s posledicami globalnega segrevanja ozračja so po aklimatizaciji ostali zgolj pri (dobrih) poskusih v svojih ciljih; naveza Stražar-Levičnik-Štular je zmogla severno steno Hagshuja po prvenstveni smeri, a žal ostala brez vrha, Volontarja in Oražma pa so venomer ustavile objektivne nevarnosti. Ekipa SMAR se je sicer pod vodstvom novega vodje Aleša Česna dobro ujela ter poleg odprave izpeljala še načrtovani akciji v pogorje Ecrins in jordanski Wadi Rum ter izkazala gostoljubje gruzijskim in bosanskim alpinistom.

V oceni sezone velja na kratko osvetliti tudi dogajanje skozi letne čase. V prvi vrsti veseli dejstvo, da najbolj inovativni pozimi ne čakajo več na razmere, pač pa vedno najdejo izzive. Zdi se, da je nabor sten in smeri, v katerih se zgodijo vsaj poskusi, vsako leto širši. Vedno bolje je zastopan primorski konec; morda zaradi romantičnih sten, ki jih je obudil legendarni Peter Podgornik, morda zaradi dobrega dela društev ali pa nemara po zaslugi pisca (piscev) alpinističnih novic (hvala mu/jim, da še vztraja/-jo). Tudi sicer je bilo v začetku zime 2019 zaznati nekaj tendence na zahod; medtem ko so pri nas plezalce dočakale vse pomembne in manj pomembne zimske stene, vključno s slapovi, so nekateri razmere poiskali v Dolomitih (od tam med drugim dobri vzponi Lindiča s soplezalci v Brenti, Svoljšaka in Jakličeve v Vallungi ...). Na vrhuncu zime je v suhem predostenju Križevnika redko zimsko ponovitev dočakala Svoboda (Krajnc-Mavhar), Balažic, Navršnik in Močnik so prvi očistili Skalaško z Ladjo, ženska naveza Jeglič-Klinar je plezala po stopinjah Jesihove v Šitah, nad Jezerskim sta bili ponovljeni Spominska Saše Kamenjeva in Kemperle-Murovec, Bela grapa v Planjavi je doživela invazijo, nasprotno pa je po letih samevanja obisk dobila stena Kanjavca – kombinacijo Ceklinove in Debelakove so plezali Močnik, Turnšek in Demšar. Dobre razmere so bile v Razorju, Rjavini (Spomin), Mojstrovkah, Krnu, Rombonu, v Traviškem Robu (Špičje) sta nastali Alpska psihadelija (Plut-Vidic) in njen »popravek« Črtica (Leban-Kraljič), zahtevni Vojkino in Garfielda sta v Brani ponovila Volontar in Oražem. Slovenci smo bili dejavni tudi drugod v Alpah, najbolj nad Chamonixom, kjer je Luka Krajnc v enem zamahu, v enem dnevu, v celoti v vodstvu in prosto zmogel Lesueurjevo smer v Druju. Smučarske vrste so bile strnjene, snežne razmere relativno skromne; že lani omenjenim matadorjem se vsako leto priključi še kdo na smučeh ali snežni deski. Med drznejšimi

smučinami velja izpostaviti tiste z bolj odmaknjenih vrhov (Viš, Velika Martuljška Ponca, Oltar ...).

Topli del leta je prinesel dogajanje v okvirih običajnega. Hladni majski dnevi so botrovali postopnemu obisku resnejših sten. Oživila je nizka stena Kozjeka, ki sta ji Mavhar in Volk dodala smer Arhivski kader; aktivna sta bila tudi v Krofički in ustvarila Modrost starega učitelja. V Skuti sta plezala Debeljak in Pintar (Sončina direktna), odlično sezono je znova sestavil Lačen, ki je Patagoniji in smerem na Lofotih dodal še kombinacijo Na drugi strani časa s Srpom v Steni in nekatere druge zahtevne smeri. Levičnik in Štular sta oddelala tris skalaških v enem dnevu, v Steni je, poleg pogosto plezanih smeri v zahodnem delu, omembe vredna redka ponovitev Stebra Franca Jožefa (Balažic-Plohl). V drugi polovici poletja je obleganje doživel martuljški konec – Široka peč je bogatejša za dve smeri: Steber (Karo-Lindič) in Duh klasike (Debeljak-Pintar). Slednja sta dodala zahtevno prvenstveno (delno v območju že obstoječe Pretnarjeve) še v Rakovi špici – Mana v nebo. Pintar je z Grmovškom skalno sezono končal v Višu – v duhu časa sta smer poimenovala Ni planeta B. Poleg odličnih skalnih podvigov Lindiča je za najodmevnejšo in najbolj doživeto zgodbo poletja poskrbel prav Grmovšek. V predostenju Križevnika je dokončal svoj štiriletni projekt – Frančkova šola – in ga z bogatim zapisom posvetil legendarnemu alpinistu. Odličen nabor skalnih smeri (Nebeška streha, Čingul maki, Campagni di merenda, Das phantom der Zinne ...) je z različnimi soplezalci v svoj bogat opus dodala Jakličeva – večino naštetih je odplezala na pogled ali flash.

Komisija za alpinizem PZS je dokaj mirno plula med rednim delom in številnimi idejami, za katerih izvedbo pa se kaže kronično pomanjkanje energije (in vizije?), kar resno kliče po večjem vključevanju posameznikov za skupno dobro. Radosti mnoštvo prijav na tabore perspektivcev (červno so, po oceni vodij, dostikrat uspešnejši po družabni plati kot po kakovosti vzponov), žalosti duh usihanja mnogih alpinističnih kolektivov. In medtem ko se domača scena še naprej giblje v zatišju napetosti med klini in svedrovci, kjer pa se z novim letom končno le nakazujejo konkretnije poteze, in je – ob malce potuhnjenem kresanju mnenj (je »naš« ali ne?) – Tomaž Rotar po Everestu in K2 vknjižil še Kangčendzengo, vse bolj kot posamezniki, ki si zaslužijo le čestitke, v oči bode povprečnost, ki zaseda mesta v poročilih in novicah. V dobi vsesplošne dosegljivosti, družbenih omrežij in poplave

novic se na alpinistični sceni soočamo z veliko krizo poročanja, novičarstva. V strogo samozadostni, pokončni drži nas očitno ne skrbi za nasledstvo, ki se mu bo morda zabrisala sled pravih avantur, doživetij in smeri prvopristopnikov, ki bo – nezmožno ločiti zrnje od plev – morda ostalo brez svetilnikov, nemočno v boju s sodobnimi FB-pozerji in teptalci uhojenih poti, preplezanih smeri. Iskreno upam, da ne, pa vendarle: so nam, odrinjenim med relikte, uvrščenim na seznam nesnovne kulturne dediščine UNESCO, v družbo tistih, ki jih zgolj še oživljajo ali obujajo, šteti dnevi?

ALPINISTIČNI VZPONI - SLOVENIJA

KAMNIŠKO SAVINJSKE ALPE

Prvenstveni vzponi

Ledinski vrh, S-stena

LEDINSKI ELEFANT

23. 3. 2019, Marko Leban in Silvo Vrhovec

65°/40–50°, 150 m

Na poti od Ledinskega sedla proti Jezerskemu sedlu se nam odpre možnost plezanja proti Ledinskemu vrhu. Smer ima na začetku skromno naklonino, ki nato počasi narašča. Sledi krajši skok, za njim pa naklonina okoli 45 stopinj. Na vrhu smeri nas čaka izpostavljen prehod v levo. Prva plezalca sta sestopila po smeri vzpona. Smer je odlična v kombinaciji z grapo med Veliko babo in Ledinskim vrhom.

Krofička, SZ-stena

MODROST STAREGA UČITELJA

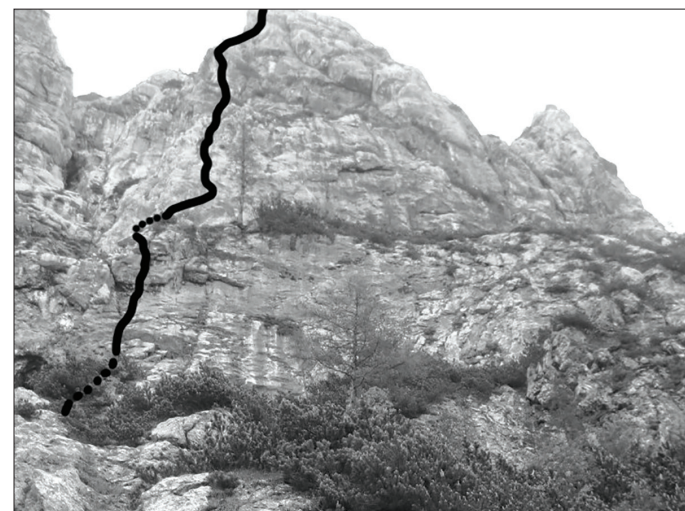
20. 7. 2019, Marko Mavhar in Marko Volk

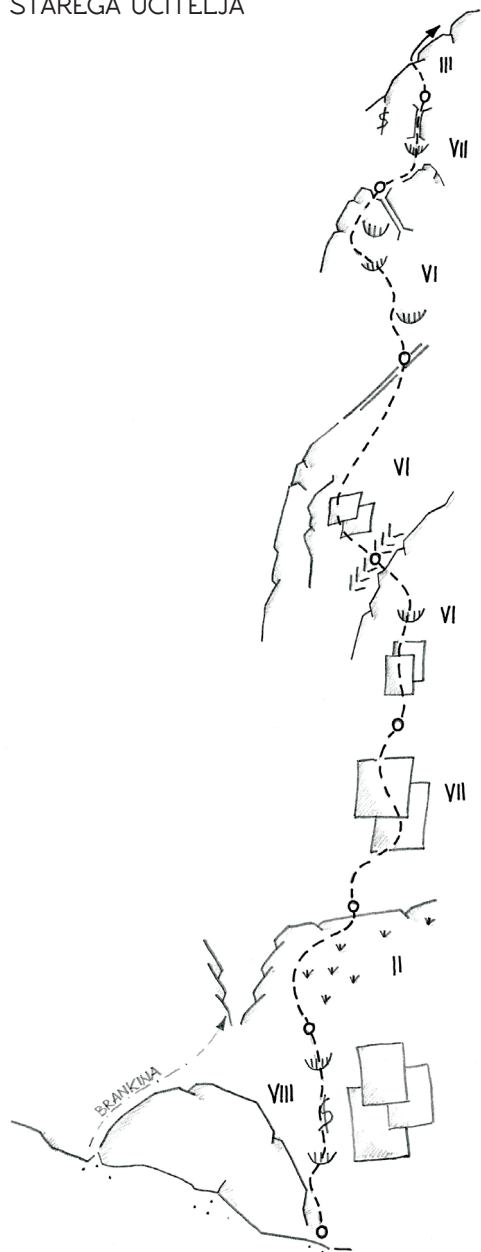
VIII/VI–VII, 250 m

Opis: Vstop je 10 metrov desno od *Brankine smeri*. Plezamo v desnem delu previsa po poklini (VIII) na raz. Levo proti grapi in nazaj desno na gredino (II) pod gladke plošče. Navzgor in desno čez ploščo ter levo pod majhno zaporo (VII) v sistem poklin na stojišče. Navzgor čez ploščo v zajedo (VI) in po njej na raz, kjer se malenkost spustimo do stojišča. Prestopimo preko manjše grape v strmo monolitno ploščo (VI) in navzgor do stika s smerjo *Zvitorepson*, kjer nas pričaka stojišče desno na polici. Navzgor čez manjši previs (VI) na poševno rampo proti levi, nato naravnost navzgor čez previs in levo okoli raza v lažji svet. Po njem na vrh luske, kjer si uredimo stojišče. Prestopimo čez škrbino in desno na podstavek, nato navzgor čez previs (VII) v kamin ter po njem na stojišče. Navzgor po plošči in levo na raz (III) ter po njem na vrh.

Smer odlikuje izpostavljeno plezanje v odlični skali.

Smer je opremljena s svedrovci. Za dodatno varovanje pridejo v poštev metulji do velikosti 3, kakšen zatič ter zanke za skalna ušesa.

Ojstrica, S-stena

TEMPELJ SKRIVNOSTI, spominska smer Frančka Kneza

19. 8. 2019, Marko Mavhar in Marko Vovk

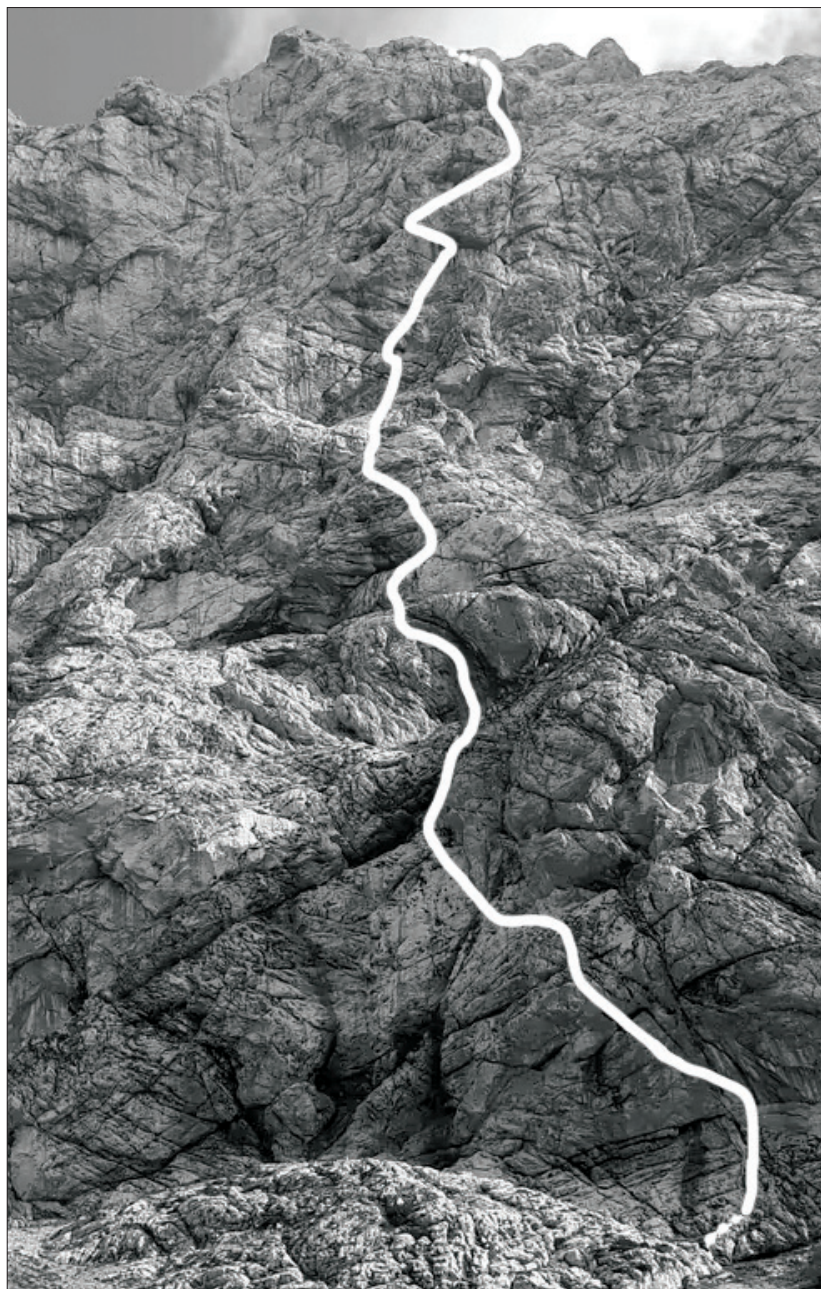
VIII/VI-VII, 600 m, 8 ur

Opis: Po lažjem terenu do votline pod sivo-rumenim previsom, ki ga na pol deli markantna zajeda. Levo po rampi do konca in čez previs (VII-) v grapo, po njej na stojišče. Levo čez sistem plošč do stika smeri *Modec-Režek*. Po lažjem svetu do vznožja temne previsne stene. Po kaminu (VI-) do stojišča. Navzgor čez kratek previs v lažji svet in po njem do zapore. Naravnost navzgor po poči (VI-) in desno na stojišče. Desno na rampo (*Modec-Režek*) in po nekaj metrih nazaj levo pod previsom v strmo zajedo (VI-), po njej na poličko. Navzgor in levo čez ploščo pod majhen previs, levo okoli roba in nazaj desno navzgor po zajedi do stika s smerjo *Ogrin-Omerza*. Navzgor čez majhen previs v ploščo in po njej na polico (*Modec-Režek*). Navzgor čez črn previs na stojišče (VII). Naprej čez naslednji previs in desno v ploščo na stojišče (VIII-). Po sistemu poči navzgor do police (*Črna zavesa*). Navzgor pod veliko črno streho do poči, ki vodi levo v lažji svet na stojišče (VII). Desno po rampi v grapo (*Črna zavesa*) in po njej do stika s smerjo *Ogrin-Omerza*. Nad gredino v strmo neizrazito zajedo do stolpiča (*Desna smer*). Navzgor čez kratko strmo stopnjo v zajedo (VII-) in po njej desno pod previsom na poličko. Navzgor po zajedi in desno po polici skozi kamin v lažji svet.

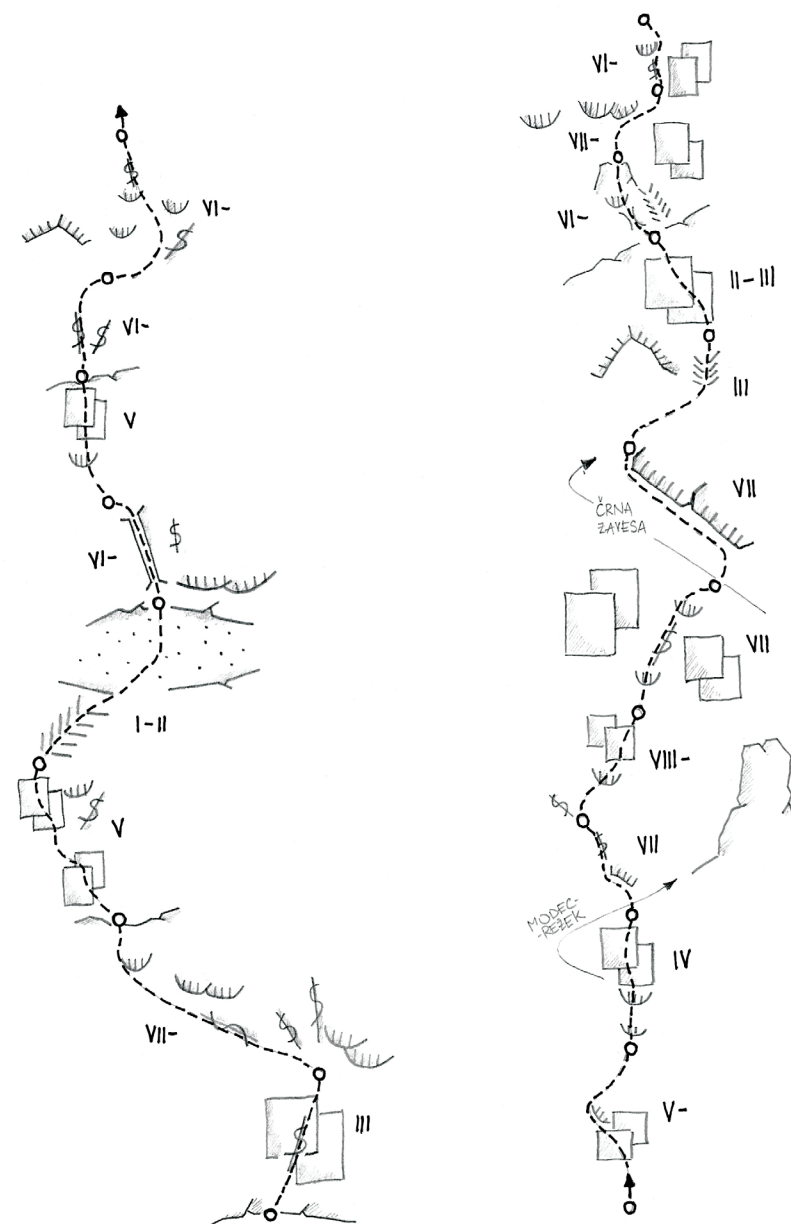
Opremljenost smeri: V smeri so ostali vsi klini in zanke, na ključnem mestu pa en svedrovec.

Priporočljiva oprema: 60-metrski vrv, 12 kompletov, 10 metuljev in 5 zatičev.

TEMPELJ SKRIVNOSTI, spominska smer Frančka Kneza

TEMPELJ SKRIVNOSTI, spominska smer Frančka Kneza

Križevnik, predostenje

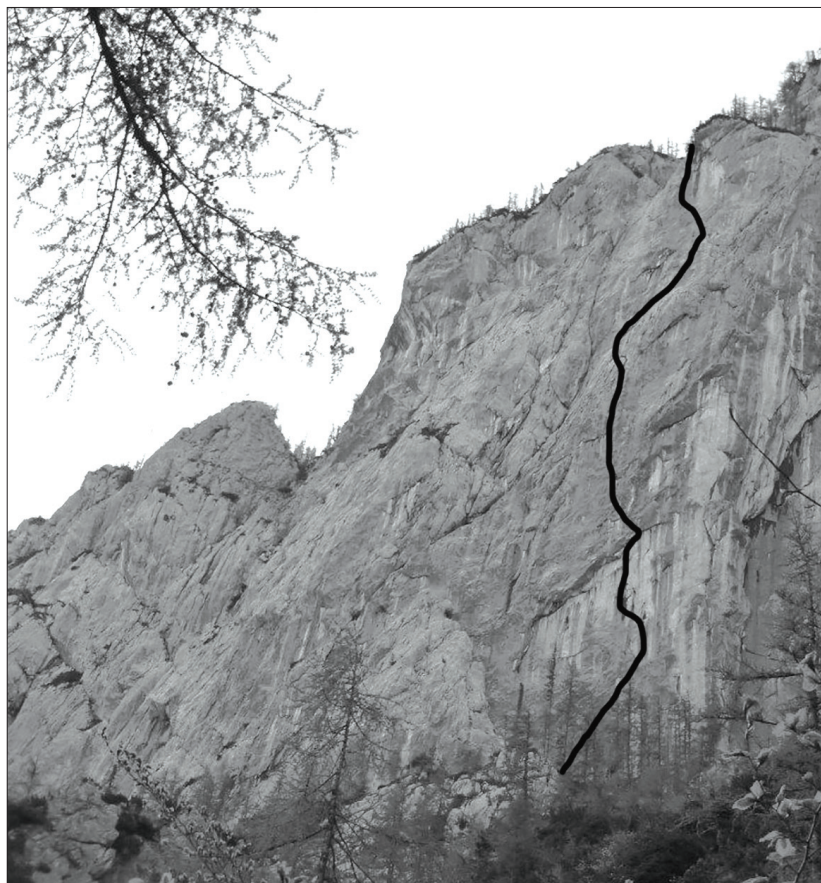
FRANČKOVA ŠOLA

2016, 2017, 2018, 2019, Andrej Grmovšek in soplezalci

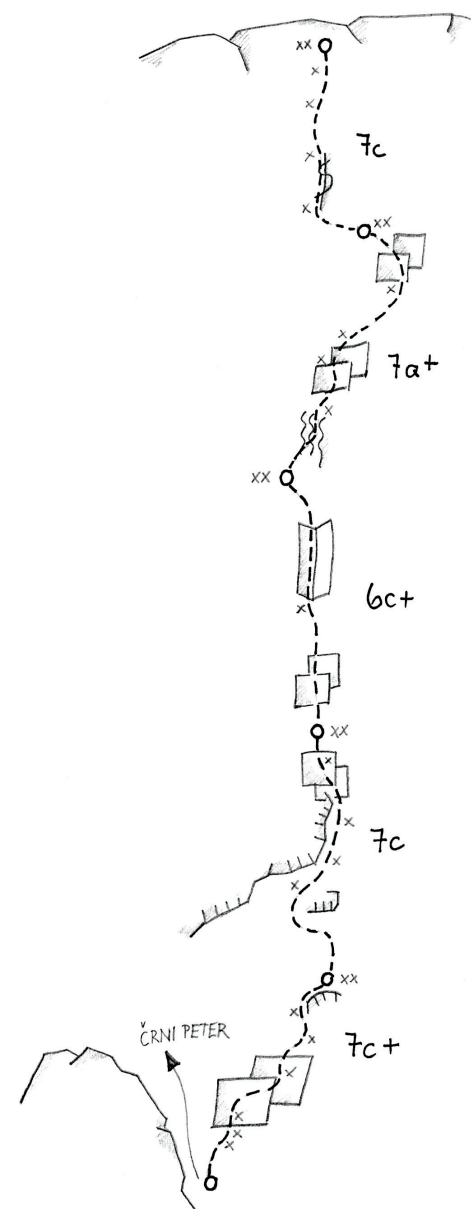
7c+ (7b+ obv.), 200 m

Prva prosta ponovitev smeri: avgust 2019 (Andrej Grmovšek)

Smer, ki je nastajala štiri leta, poteka čez monolitno, gladko steno s strehasto zaporo in ne kaže očitnih razčlemb. Lotijo naj se je fizično in psihično zreli plezalci.

FRANČKOVA ŠOLA

Predostenje Križevnika
KO HODIŠ NAD OBLAKI – spominska smer Jureta Viličnika
22. 9. 2019, Matej Balažic in Jelica Bračič Ilić
VII-/V-VI, 250 m, 6 ur

Smer poteka v levem delu stene.

KAMNIŠKO SAVINJSKE ALPE

Pomembnejše ponovitve

Brana, Z-stena

GARFIELD

15. 3. 2019, Žiga Oražem in Matija Volontar

VI+/M6/AI6, 600 m, 10 ur

Prva zimska ponovitev smeri s prvenstveno izstopno varianto (štirje raztežaji).

Mrzla gora

MIHOV 7. ZOBEK

22. 6. 2019, Zan Lovenjak Sudar

7c+, 250 m

Druga prosta ponovitev smeri.

JULIJSKE ALPE

Prvenstveni vzponi

Mahavšček, JV-stena (od Rdečega roba do Šije)

SMER ZA LUCIJO

7. 2. 2019, Marko Leban

85°/40–70°, 600 m, 2 uri

Dostop in sestop: Enako kot za ostale smeri v JV-steni Mahavščka.

Opis: Vstopimo levo, pri večjem snežnem stožcu. Plezamo navzgor in rahlo proti levi (naklonina do 50°) do spodnjega dela skalnega praga (v obliki oblega stebra). Po desni, tik ob steni, gremo do večjega pobočja, ki ga prečimo proti desni do skal. Tam čez prehod na drugo stran (M3, stik z smerjo *Julija*), kjer zavijemo levo navzgor (dokler se žleb močno ne zoži). Tu obrnemo desno, naravnost navzgor do vrha skale levo in tam takoj spet desno, da zapustimo smer *Julija*. Navzgor po rampi vse do vršne zapore, ki je tu zelo previsna. Nadaljujemo v prečko desno (70°) pod izstopni kamin *Smeri za prijatelje*. Po kaminu čez dva skoka (ca. 3 metre 85°) na rob stene in na vrh Mahavščka.

Vir: primorskkestene.com

Greben Stadorja – S-stena

PO JUTRU SE DAN POZNA

9. 2. 2019, Blaž Volčanjek, Miha Kenda in Roald Bruil

III/3, 180 m

Opis: Vstop v smer je v strmih travah pod škrbino med Malim Stadorjem in Sklepom. Smer je orientacijsko nezahtevna. Plezamo v vpadnici raza, dokler ne pridemo do police, ki nas vodi v desno. Po omenjeni prečki preidemo v grapo, ki nas privede na škrbino (tam smer poteka po smeri *V razu*).

Sestop: opravimo tri spuste z dvojno vrvjo (dolžine 60 metrov). Piki na vrisani smeri prikazujeta mesti, kjer sta urejeni stojšči za spust.

Skica: Miha Kenda

Vir: primorskestene.com

Kuk (skupina Špičje)

ALPSKA PSIHADELIJA

24. 2. 2019, Luka Plut in Nastja Vidic

III/3+, 300 m, 4 ure

23. 3. 2019, Andraž Avbelj in Tanja Metličar

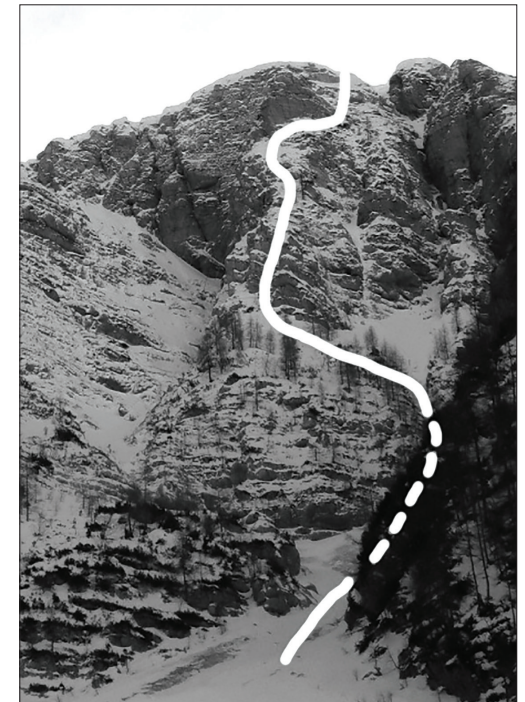
Prva ponovitev smeri.

Vstop v smer je skupen s *Centralno smerjo* (50 m), potem zavijemo levo in sledimo logičnemu prehodu po neizrazitem stebru (smer poteka med smerema *Slavičina grapa* in *Črtica*).

Najtežji in najlepši raztežaj je zalita zajeda. Prva plezalca sta imela v smeri zelo dober sneg, možnosti varovanja v skali je bilo veliko. Sledilo je nekaj raztežajev po malo slabšem in skorjastem snegu, varovanje sta urejala na drevesih in rušju.

Skica: Luka Plut

Vir: primorskestene.com

Krn, S-stena
ZVITOREPEC

28. 2. 2019, Tomo Orbanič
do 70°, 150 m

Opis: Smer poteka po skrajni levi strani snežišča (po izrazitem kotu v severni steni Krna) in je malenkost strmejša (okrog 70°) od desne sosede (smer *Poberaj-Podgornik*). Pod robom stene se za pol raztežaja priključi omenjeni smeri, s katero si deli kočljivo kobacanje na vršni greben Krna.

Vir: primorskestene.com

Skica: Peter Podgornik in Drejc Kokelj (smučanje 2021)

Kuk (skupina Špičje)

ČRTICA

2. 3. 2019, Aleksij Kraljič in Jure Leban
IV, 90°/55–70°, M, 300 m, 5 ur

Smer predstavlja logičen in direkten prehod čez steno. Količino ledu in snega oziroma razmere v ključni zajedi (črtici) je mogoče okvirno oceniti že od daleč, saj je ta lepo vidna na dostopu. Prvih sto metrov si deli s *Centralno smerjo* in *Alpsko psihadelijo*, v srednjem delu poteka med njima, del izstopa pa je skupen z *Alpsko psihadelijo*.

Opis: Varovališče uredimo na velikem, zasneženem (položnejšem delu) tik nad vstopnim žlebom (klin). Nadaljujemo naravnost navzgor (ključni raztežaj, 60 m), najprej po strmi plošči, nato pa po navpični zajedi, ki po 15 m preide v položnejši žleb. Po njem en raztežaj in pol do manj izrazitega raza, s katerega se vidi rob stene. Sledita še dva 60-metrski raztežaja (lažje), zadnji je skupen s smerjo *Alpska psihadelija*.

V ključnem raztežaju prva plezalca nista imela idealnih razmer, saj je bila količina čvrstega snega in ledu skopa, kar je zahtevalo dolge gibe in izkoriščanje zamrznjenih trav, ki jih je bilo treba predtem odkopati. V najstrmejšem delu sta uredila varovanje z metulji in kljukami. Slednje sta v smeri uporabila večkrat.

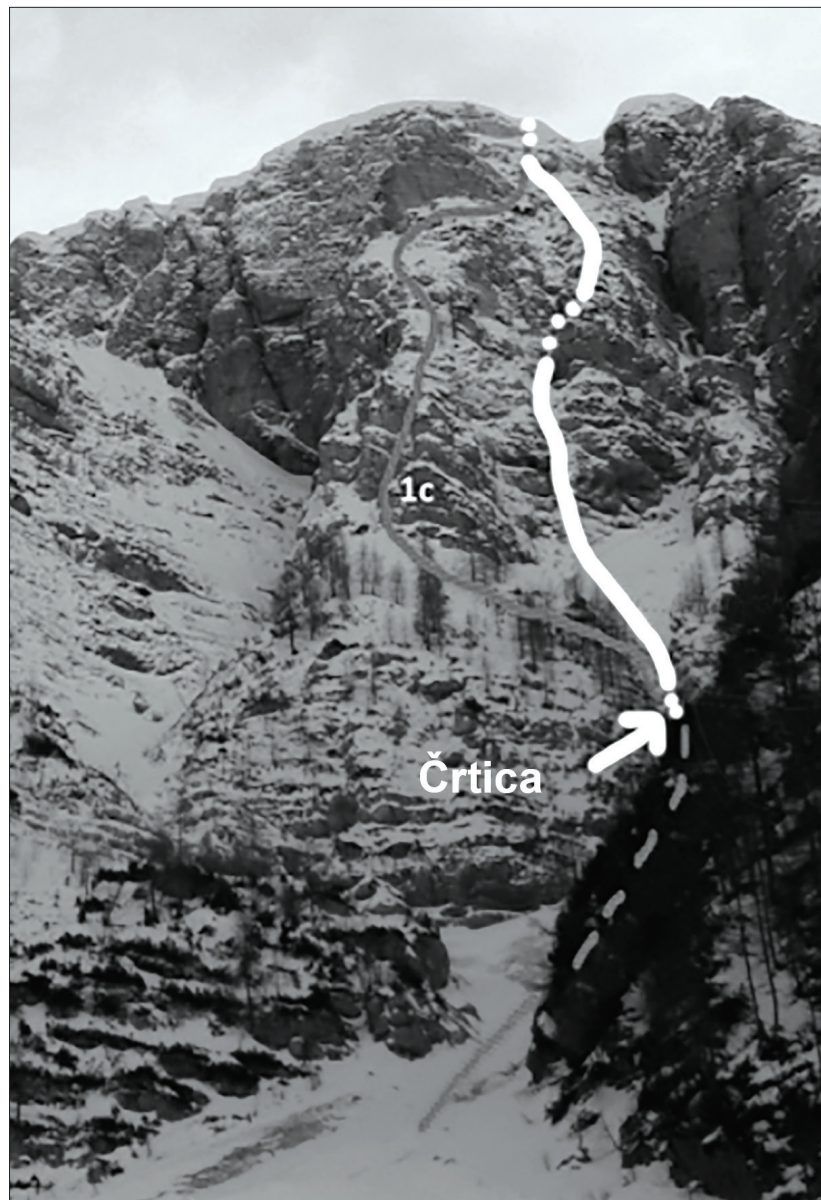
Sestop: Za sestop do izhodišča na koncu vasi je priporočljiva pot, ki s planine Za Skalo ne vodi po označeni stezi proti Vrsniku, temveč naravnost na izhodišče. Pot se začne približno 100 m pred hišami na planini za Skalo. Začetek poti ni najbolj opazen, nahaja se na desni strani (gledano v smeri sestopa proti planini) v gozdu.

Priporočljiva oprema: komplet zatičev, 3–4 metulji, nekaj klinov in kljuk, v boljših razmerah tudi kakšen ledni vijak.

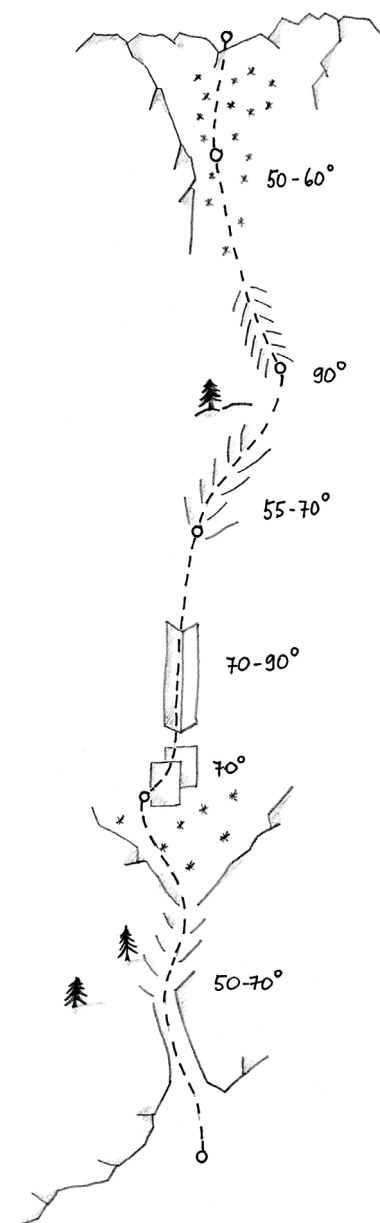
Skica: Aleksij Kraljič

Vir: primorskestene.com

ČRTICA

ČRTICA

Škofič, JZ-stena (nad vasjo Krn)

ZA 50 CENTOV

12. 3. 2019, Jure Laharnar

III, 75°/40–60°, 150 m, 20 minut

Smer poteka levo od *Naključne smeri*, tik ob steni južnega raza. Naklonina je nekoliko manjša kot v *Naključni smeri*, več je tudi stopov v skali. Zgornji del (zadnjih 50 m) je skupen z *Naključno smerjo*.

Sestop: prečimo vrh Škofiča in sestopimo po *Sestopni smeri*.

Skica: Miljko Lesjak in Jure Laharnar

Vir: primorskestene.com

Krnčica, Srednji vrh (nad Drežnico)

POZABLJEN V ČASU

16. 3. 2019, Jakob Kurinčič in Tilen Kemper

II–III/2, 75°/50–60°, 350 m (+300 m), 1 ura in 40 minut

Prvih 300 metrov plezamo po smeri *Grapa*. Pred vstopom v najizrazitejši del *Grape* zavijemo levo na snežišče (glej vris smeri). Dolžina celotne smeri je okrog 650 metrov.

Opis: Smer poteka levo od smeri *Grapa*, najprej po strmih snežišču, potem po izrazitem žlebu tik ob steni. Žleb ima konstantno naklonino med 50° in 60°, vmes ga prekineta dva krajša skoka (okrog 75°). Po približno 250 metrih zavijemo desno v ozko in položnejšo grapo. Sledimo ji do manjše jame in nato zavijemo desno po strmih bregu v lažji svet ter nato na vrh grebena.

Sestop: Po grebenu na vrh Krna in nato po planinski poti do Drežnice ali po grebenu čez Krnčico do Vrat, od koder sledi sestop do planine Zpleč in naprej do Drežniških Raven in Drežnice.

Skica: Jakob Kurinčič

Vir: primorskestene.com

Škofič, SV-stena (nad vasjo Krn)

SKRITO OKNO

23. 3. 2019, Jure Laharnar

III+, 75°/40–55°, 120 m, 20 minut

Opis: S plezanjem začnemo na višini 1880 metrov, pod strmim vstopnim skokom (3–4 metre), do okna je potem položnejše. Nadaljujemo skozi okno (strm skok, 7–8 metrov), ki mu takoj sledi še en strm skok (5–6 metrov), zatem pa se grapa položi (težave so skoncentrirane v spodnjem delu).

Skica: Jure Laharnar

Vir: primorskestene.com

Zapotoški vrh, J-stena

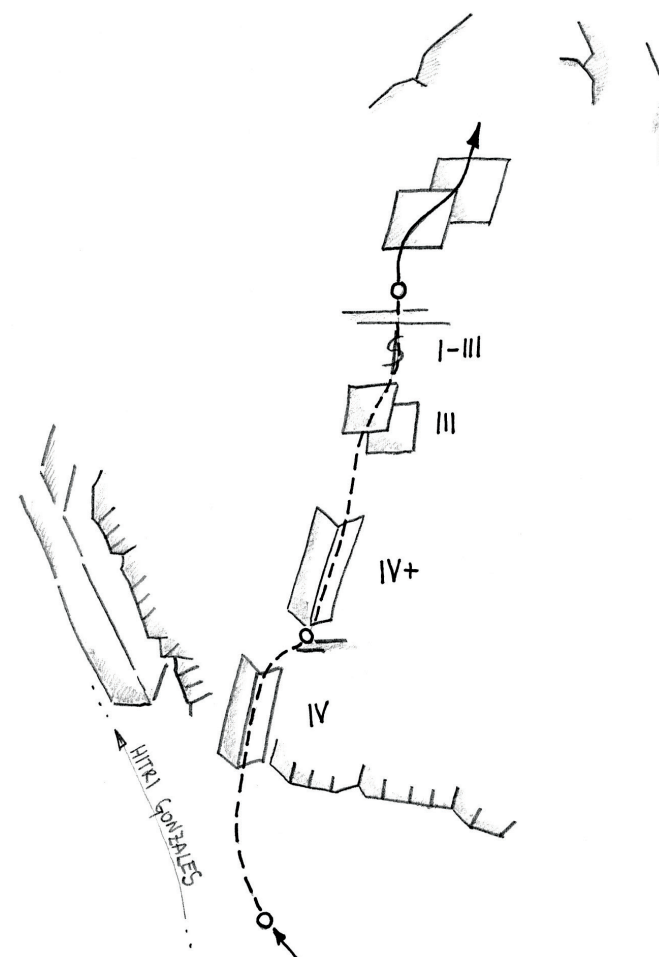
VELESLALOM – IZSTOPNA VARIANTA

14. 7. 2019, Jakob Kurinčič in Vid Dakskobler

IV+–III, 100 m

Prva znana ponovitev smeri s prvenstveno izstopno varianto.

Jakob in Vid sta v spodnjem delu stene plezala po smeri *Veleslalom*, nekje na sredini pa sta levo od originalne smeri ujela prehod prek lepe 10-metrške zajede (IV+) ter čez plošče na rob stene.

Široka peč, S-stena

STEBER (spominska smer Frančku Knezu)

12. 8. 2019, Luka Lindič in Silvo Karo

VII, 800 m, 10 ur

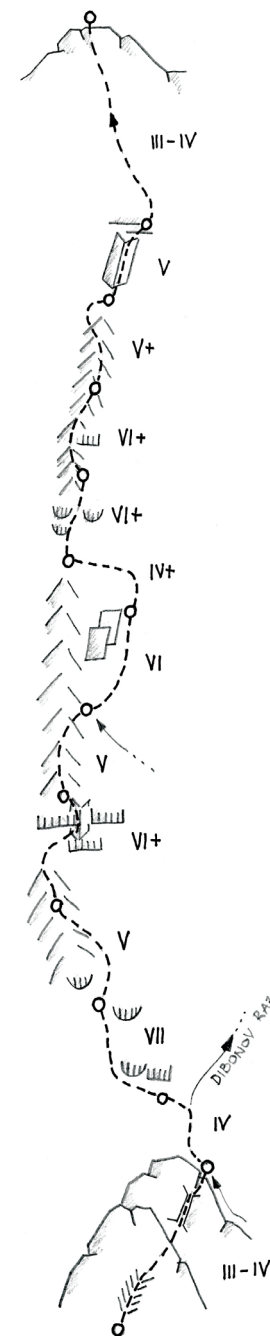
18. 8. 2019, Blaž Karner in Uroš Grilj

Prva ponovitev smeri.

Opis: Smer se začne na najnižji točki Široke peči. Sledimo vodnemu žlamborju (odlična skala). Ko se ta razcepi, plezamo po desnem do raza. Tam z desne strani vstopi smer *Dibonov raz*. En raztežaj po njej. Pod veliko rumeno streho zavijemo levo na raz, ki mu potem sledimo neprestano po lepih prehodih v odlični skali. Zgornji navpični steber (krušljivo) obidemo po rampi rahlo desno, nato pa se vremo na steber in po njem izplezamo na vrh.

STEBER

Vrh Labrje, S-stena (Špičje)

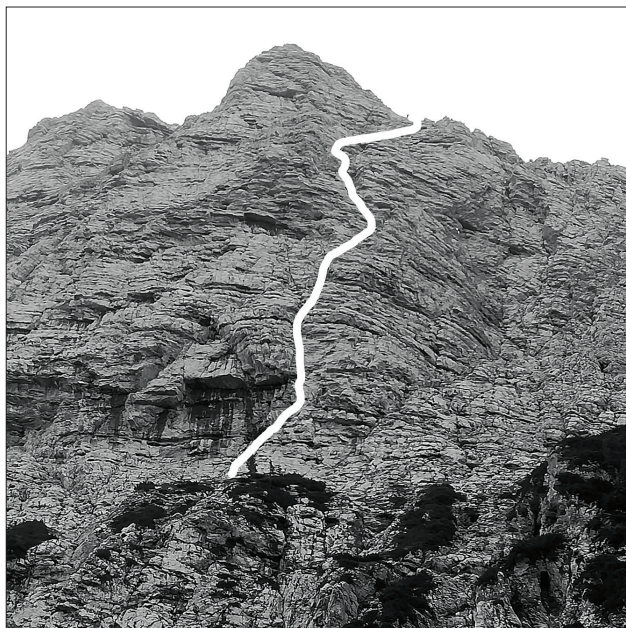
NA RAMENIH PREDHODNIKOV

17. 8. 2019, Blaž Grapar in Gregor Sluga

VI+/V-VI, 300 m

Plezalca sta plezala po izraziti razčlembi, v kateri so tičali klini različnih starosti in pričali o predhodnikih v njej. Klini so bili prisotni vse do napuščev (streh) v zgornjem delu stene, kjer nas pričaka najtežji del smeri. Od tam naprej nista našla nobenih sledi več. Smer zahteva precej zbranosti zaradi mestoma »hinavsko«² krušljive skale. Varovanje sta si pogosto urejala s klini, poleg teh pa priporočata še nekaj metuljev in zatičev. Smer z neznano zgodovino je ime dobila v spomin na vse plezalce, ki so v preteklosti poskušali v njej.

Sestop: Na vrhu smeri (pri ruševju) gremo rahlo v levo, višje najdemo prehod skozi ruševje. Sledi sestop na južno stran: najprej po rampi navzdol (skoraj do konca), do urejenega stojišča (star in nov klin, ki sta povezana s pomožno vrvico). Sledi spust po vrvi in sestop v dolino, proti Dolu pod Plazmi.

Široka peč, S-stena

DUH KLASIKE

20. 8. 2019, David Debeljak in Gašper Pintar

VII+, 700 m

Opis: Smer se začne iz grabna navpično čez plošče do prvega stojišča levo od velikega belega odloma.

R1: Prečka v desno, čez manjšo streho, do stojišča v beli plošči.

R2: Stik s smerjo *Večna pot*. Navzgor po poki/zajedi (star sveder, 2 klina) in v lažji svet rahlo desno.

R3: Naravnost gor po razčlenjenih ploščah, čez navpično poko. Sidrišče v položnejšem svetu.

R4: Proti večji strehi na levi; do stojišča v kotu pod poko, ki poteka diagonalno desno.

R5: Po tej poki in preko manjše strehe ter naprej po v desno obrnjeni zajedi do stojišča (v zajedi).

R6: Plezamo naravnost navzgor po razčlenjenih kompaktnih visečih luskah do zapore, ki jo obidemo po levi. Do stojišča v lopi v veliki zajedi, po kateri teče *Direktna smer*.

R7: Lopo obplezamo po desni (da se izognemo slabi skali), nato proti levi, ven iz zajede, v strmejši svet pod strehe v vpadnici vrha (1 klin iz *Direktne*).

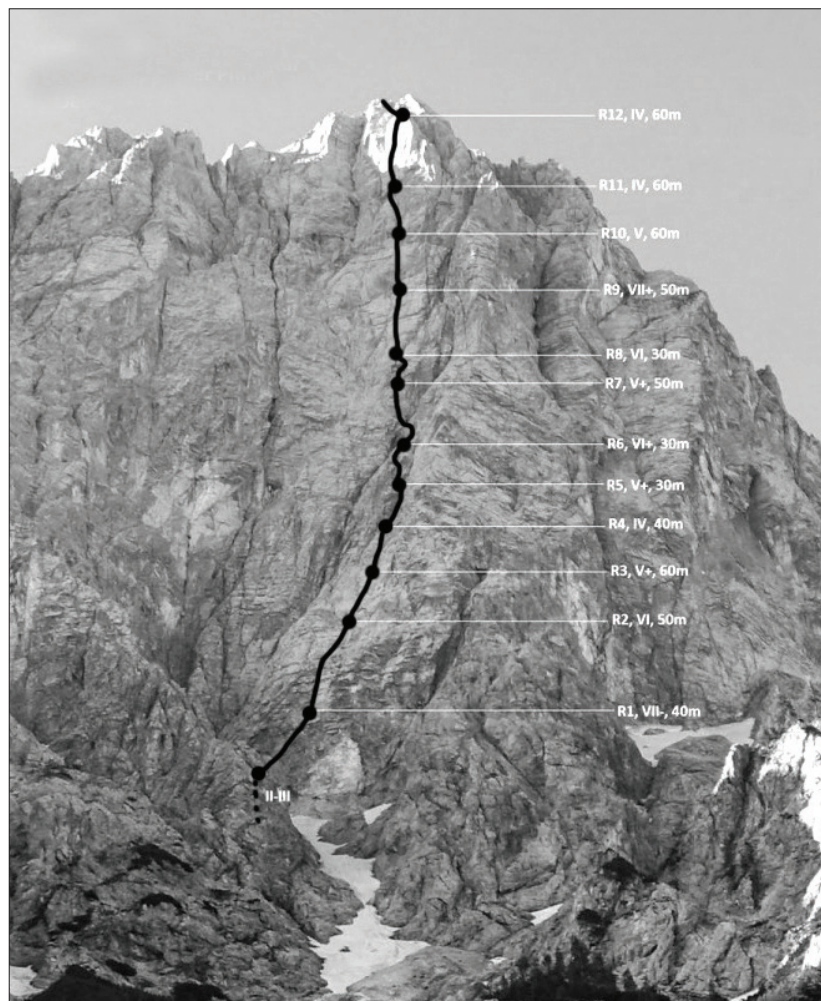
R8: Naravnost navzgor do strehe, prečka desno pod streho in nato navzgor rahlo proti levi po odprti steni. Nato čez manjšo zajedo do konca in v levo okoli roba do stojišča (1 klin).

R9: Rahlo levo in navzgor čez odprte plošče; po širši (levi) od obeh poklin, ki na koncu postaneta previsni; sidrišče uredimo takoj, ko se stena položi.

R10: Plezamo po dobro razčlenjeni steni malce proti levi v vpadnici izrazitega žleba.

R11 + R12: Sledimo izrazitejši zajedi, ki mestoma postane kamin, do roba grebena (stolp za hrbtom).

R13: Ko že slutimo vrh, je za prehod nanj najbolje izbrati levo poko in prečko po levi okoli zadnjega žandarja (naravnost gor je zelo krušljivo).

Rakova špica, SZ-stena

MANA V NEBO

28. 8. in 4. 9. 2019, David Debeljak in Gašper Pintar

IX-, 500 m

Opis: Plezati začnemo v vpadnici velikega previsa, v smeri proti izrazitemu rumenemu kotu. Plezamo po mokrem žlebu do prvega stojišča.

R1: Po zajedi do stojišča pod kot (ta je usmerjen v levo).

R2: 20 metrov po kotu do stojišča na stebričku, pod rumenim kotom.

R3: 10 metrov po kotu do niše, potem desno v plošče in spet nazaj v kot, nad streho in do stojišča v niši.

R4: Nekaj metrov navzgor in prečnica desno za rob do izpostavljenega stojišča.

R5: Naravnost navzgor po žlebu in rahlo levo do prehoda v levo okoli luske in stojišča v žlebu.

R6: Rahlo desno, čez več manjših polic in v levo usmerjeno zajedo do stojišča.

R7: Kratek raztežaj do poličke pod kotom pod veliko mokro streho.

R8: Po kotu navzgor, potem levo čez razčlenjene plošče do stojišča blizu raza.

R9: Nekaj metrov naravnost navzgor, potem desno v prečnico, čez kratek kamin in do poličke na vrhu velike strehe.

R10: Ovinek v desno, po policah, potem levo nazaj po naloženih policah.

R11: Prečnica naprej po polici v levo do neznatne zajede v dobri skali.

R12: Navzgor po zajedi, rahlo desno in spet levo do večje police.

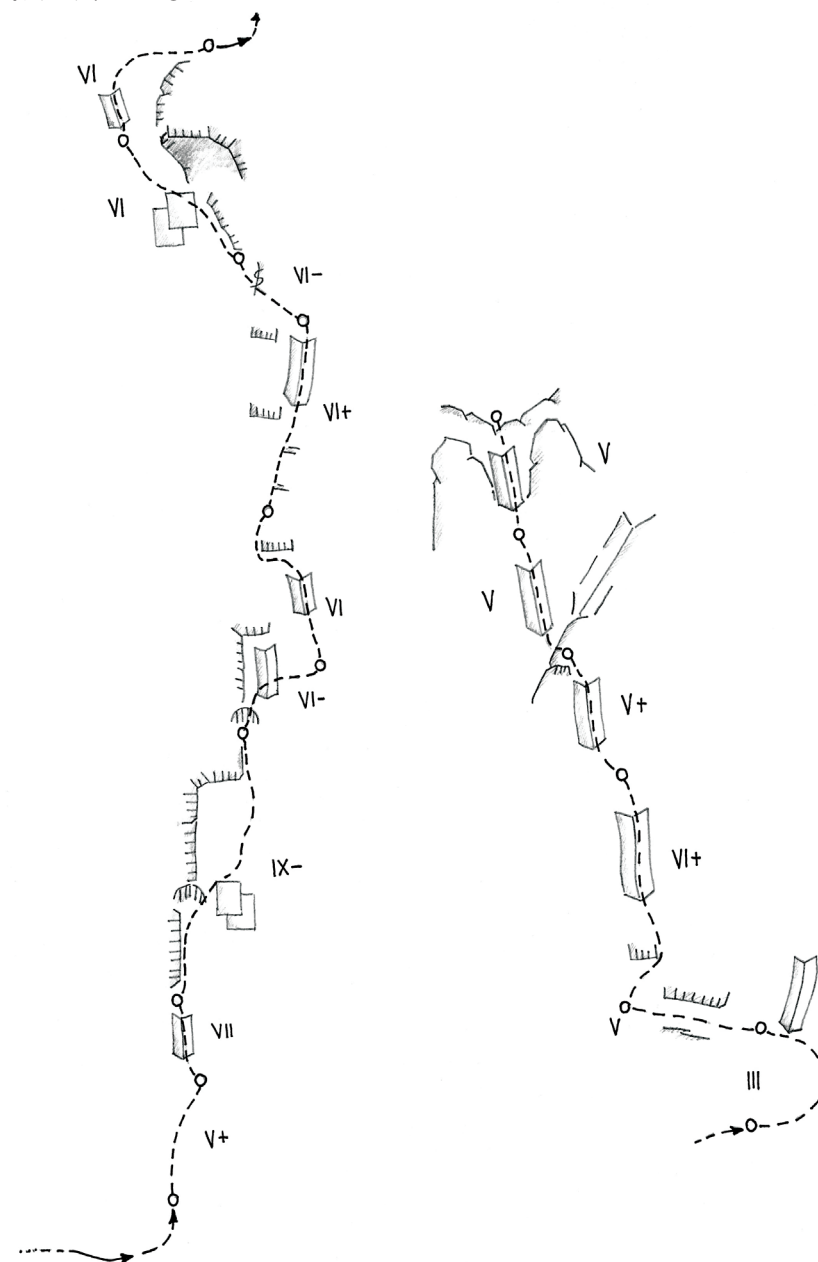
R13-15: S police plezamo proti levi, v zajede in do stebrička, za katerim

se odpira širok graben. Tega prestopimo in nadaljujemo po zajedi do vrha.

Priporočena oprema: komplet metuljev do #3, zatiči, 10 klinov (2 profilna).

MANA V NEBO

Mali Oltar, S-stena

KAVA S SMETANO

28. 8. 2019, Silvo Karo in Neli Penič

V+, 600 m, 7 ur

Plezati začnemo na najnižji točki severne stene Malega Oltarja (kakih 40 m nad stezo), desno od majhne votline. Plezamo v levo, na vrh izrazitega stebra, ki stoji desno od mogočnih rumenih odlomov. Mokro in previsno zaporo obidemo po desni in prispemo v lažji svet. Prečimo melišče v osrednji del. Tu plezamo v območju mogočne zajede, ki ima več krakov; držimo se levega (ta del ni prav lep). Plezamo v smeri velikega kota, ki se kaže zgoraj. Ko desno dosežemo ogromno lusko, nas v nadaljevanju čaka le še »smetana«: pet izredno lepih raztežajev v božanski skali vse do vrha.

V smeri je ostal en klin (na razu – stojišče po 10. raztežaju).

Priporočena oprema: komplet metuljev, zatiči in nekaj klinov.

Šplevta, J-stran

ŠPLEVTINI KAMINI

15. 9. 2019, Benjamin Vidmar in Matic Mohorč

V/III-IV, 210 m, 5 ur

Dostop: S Poldovega rovta proti Bivaku II. Približno 30 min pred bivakom pridemo na travnati del, kjer je velika luknja (streha). Od nje še 15 minut hoje po melišču proti steni.

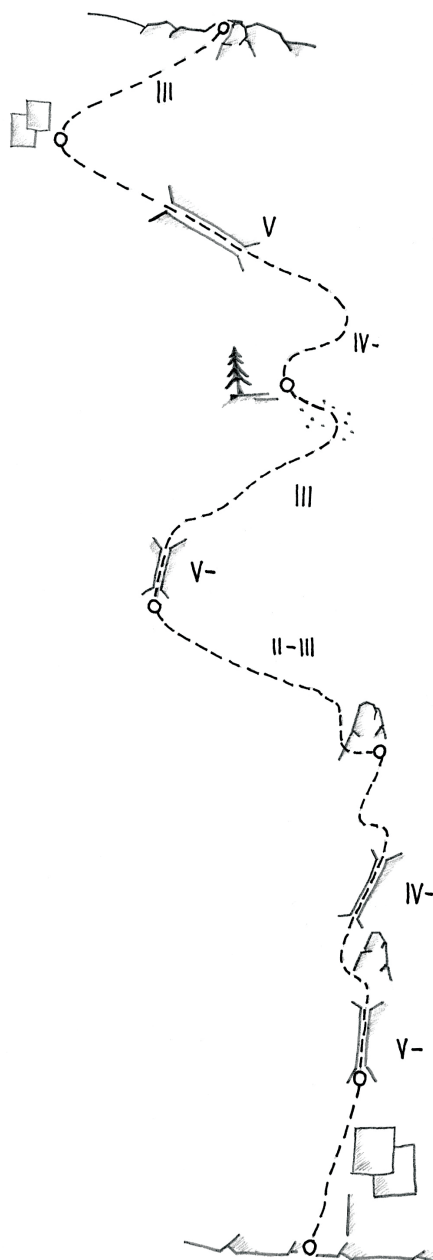
Opis smeri: Do vstopnega kamina (klin) priplezamo po lažjem svetu. Nadaljujemo naravnost gor po kaminu, kjer nam pride prav tehnika »basanja«. Priplezamo do prve luknje in jo obidemo po levi strani. Nadaljujemo do druge luknje v kaminastem svetu, kjer si uredimo sidrišče. Sledi krajši raztežaj v levo, pod manjši kamin ter čezenj. Tretje varovališče si uredimo v bližini drevesa v zelo kompaktni skali (poiskati moramo globlje razčlembe za kline). Nato naravnost navzgor po razčlenjenem svetu do bolj strme stene. Zatem v desno po skalah slabše kvalitete, dokler na levi ne zagledamo zanimivega kamina. Kamin (ki je ključ smeri) ima na levi strani raz, na desni strani pa krepko razčlenjeno (krušljivo) skalo. Ko preplezamo kamin, nas čaka še zadnji raztežaj v desno na greben Šplevte.

V smeri sta ostala dva klina.

Sestop: Sestopimo čez Brinje.

ŠPLEVTINI KAMINI

Šplevta, J-stran

PRVA

16. 9. 2019, Benjamin Vidmar in Matic Mohorč

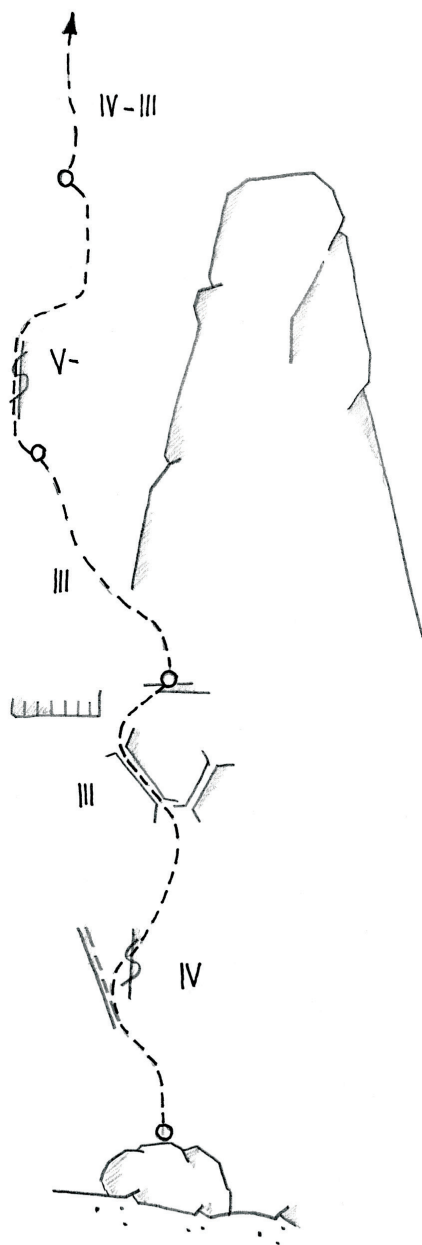
V-/III-IV, 150 m, 3 ure

Dostop: S Poldovega rovta do Bivaka II. Od bivaka se lahko najprej rahlo povzpne in nato spustimo do velikega balvana ali pa takoj prečimo melišče v desno do balvana.

Opis smeri: Plezati začnemo za balvanom pred manjšo poko, kjer je ostal en klin. Sprva se držimo bolj levo, nato nadaljujemo v desno, proti naslednji poki. Za poko se ponovno usmerimo v levo. Po približno petdesetih metrih si uredimo varovališče. Nadaljujemo naravnost, kmalu pa ponovno zavijemo v levo. Približno po petinštiridesetih metrih si uredimo varovališče pod poko. Nadaljujemo po njej (klin), zatem ponovno v levo, kjer si uredimo sidrišče. Zadnji raztežaj plezamo naravnost proti vrhu Šplevte.

Sestop: Sestopimo proti Bivaku II ter nazaj v dolino v smeri dostopa.

Jezerski Stog INTENDANTSKA SMER

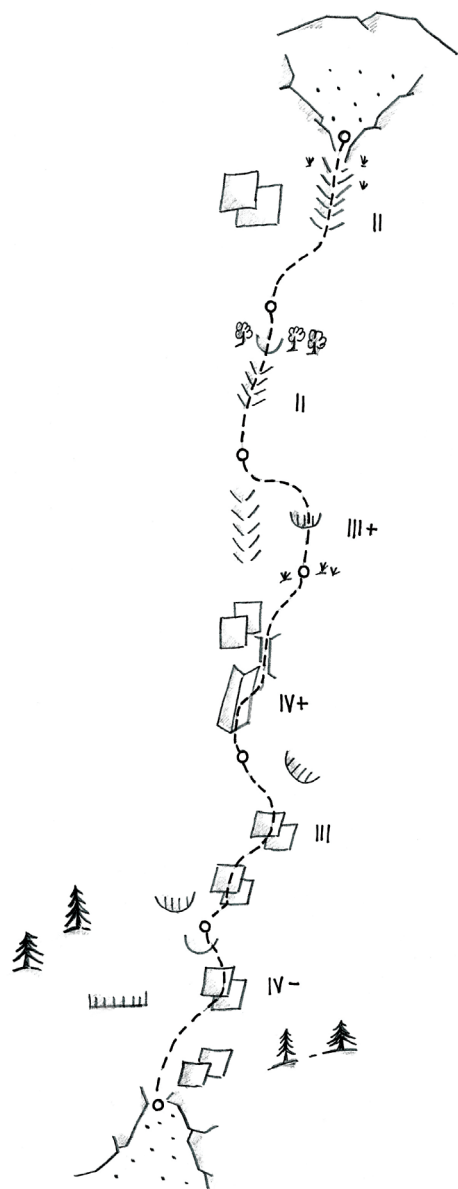
20. 9. 2019, Damjan Slabe in Janez Nunar
IV+/II-III, 200 m

Smer je lepa in zanimiva. Od daleč deluje precej »zeleno«, a omogoča plezanje v dobri skali, sprani od hudourniške vode. Pasu rušja na koncu tretjega raztežaja se lahko izognemo po levi.

V smeri so ostali trije klini. Ponavljalci naj jih imajo (poleg manjših metuljev) s seboj še nekaj.

INTENDANTSKA SMER

Šplevta, J-stran

DOPUSTNIŠKA

27. 9. 2019, Benjamin Vidmar in Matic Mohorč

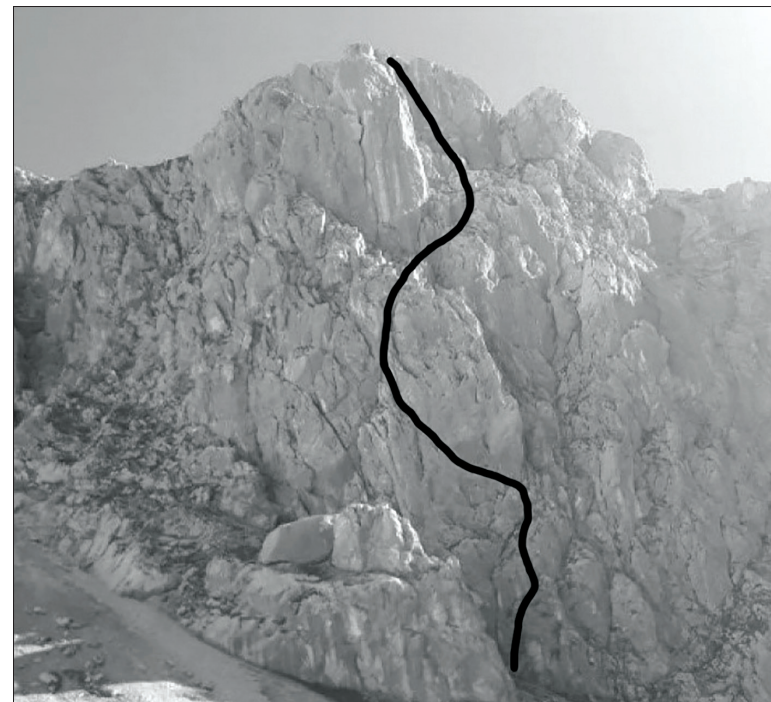
IV+/III-IV, 190 m, 3 ure in pol

Dostop: Čez Poldov rovt proti Bivaku II. Od bivaka takoj prečimo v desno prek melišča in vstopimo pod velikim balvanom.

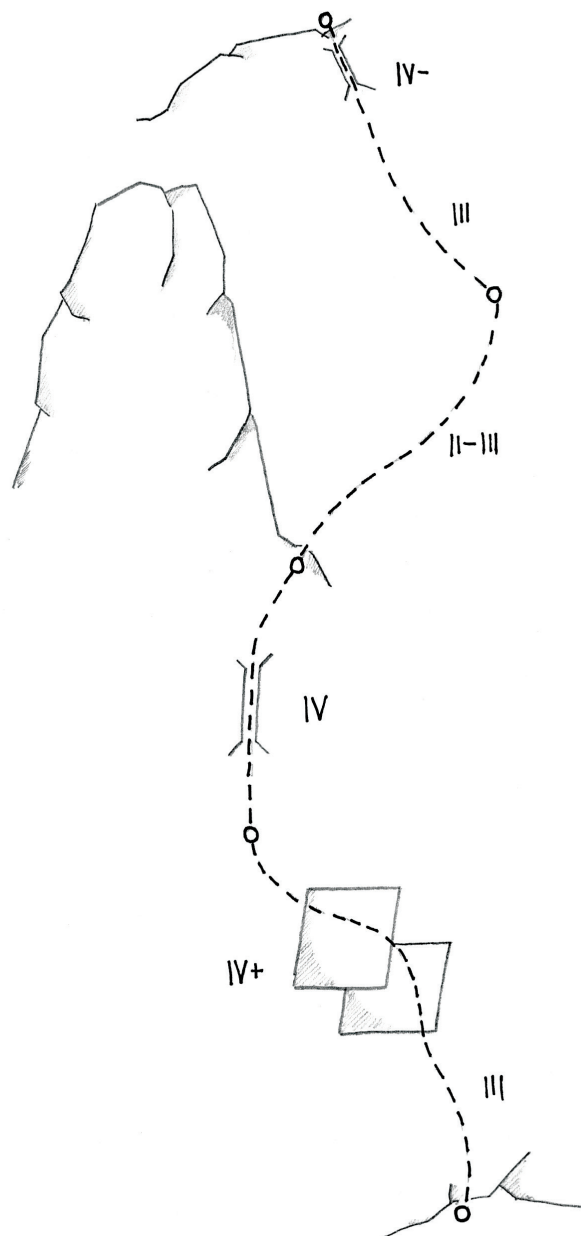
Opis smeri: Vstopimo nižje od velikega balvana in nadaljujemo po razčlenjenem svetu. Na levi zagledamo sistem plošč (plat), kjer nam varovanje omogočajo sklana ušesa. Linija se dotakne smeri *Prva*, nato se usmerimo v desno in plezamo ob stebru (tu je skala spet razčlenjena) po nekoliko lažjem svetu. V izstopnem raztežaju zavijemo v levo in proti vrhu grebena Šplevte (krušljivo, zatorej previdno).

V smeri lahko najdete en klin, ki pa naj ne služi za orientacijo.

Sestop: Sestopimo proti Bivaku II in nazaj v dolino v smeri dostopa.

DOPUSTNIŠKA

Mala Mojstrovka, S-stena

VINKOTOVA

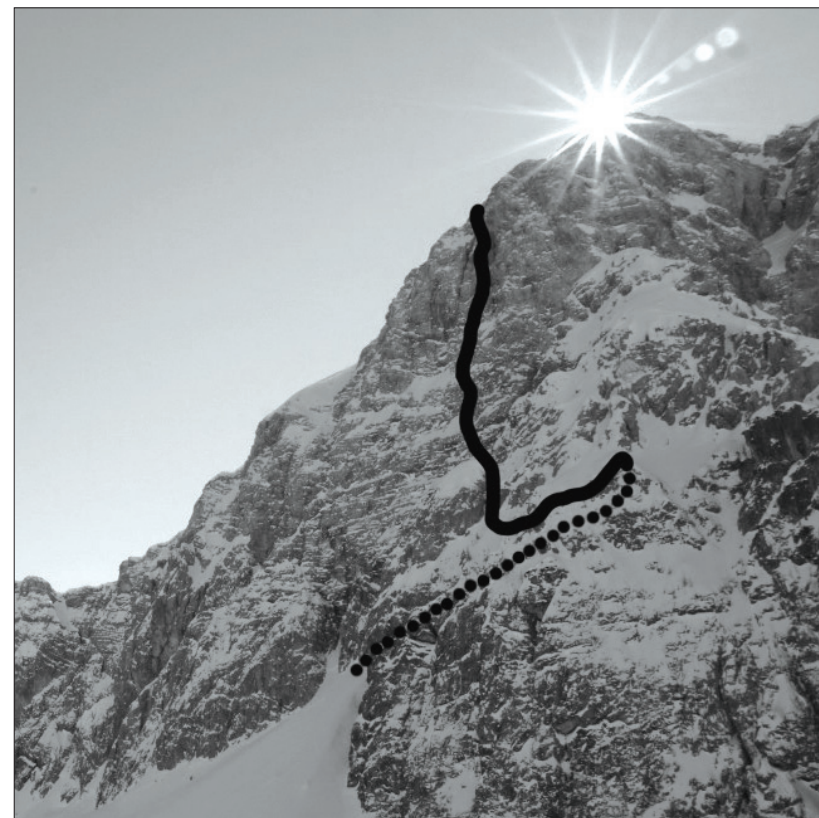
28. 12. 2019, Urban Ažman in Jurij Hladnik

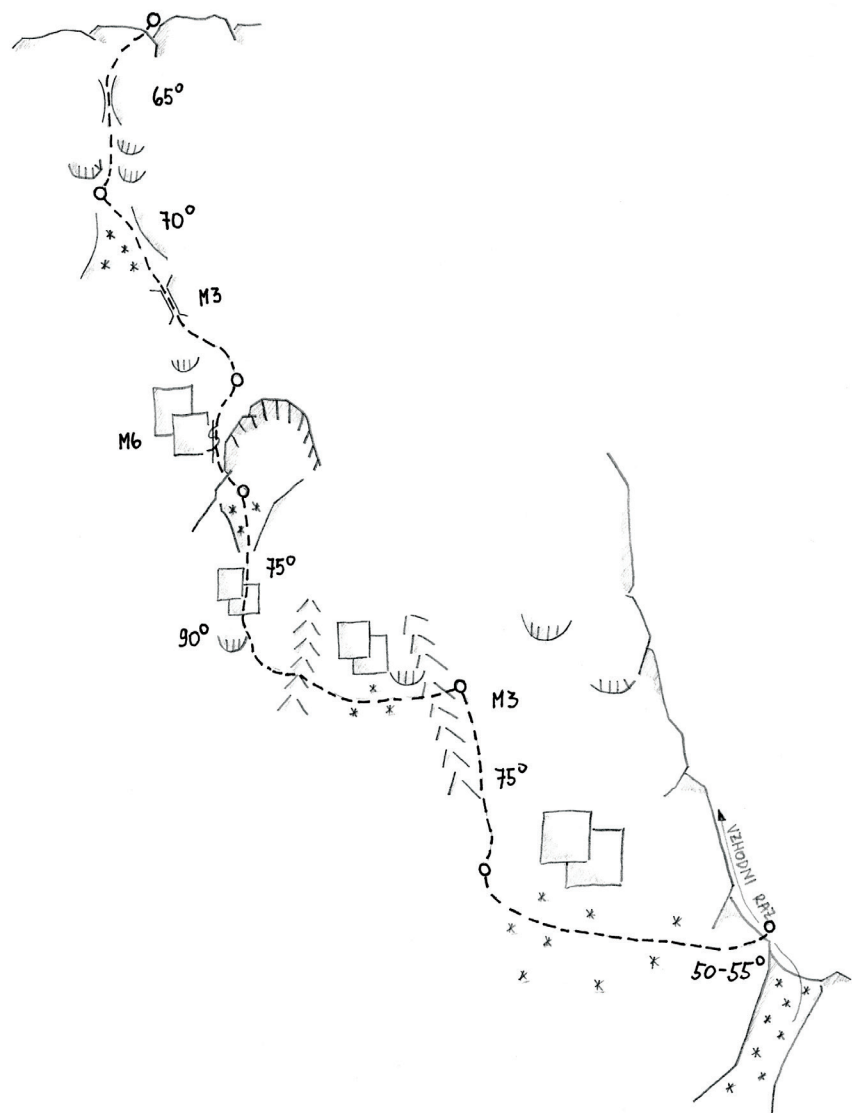
M6, 90°/III, 297 m

29. 12. 2019, Borut Demšar in Gregor Kristan

Prva ponovitev smeri z lepotnimi popravki (bolj direkten vstop in izstop).

Plezalca sta naključno sledila trakovom škripavca levo od *Zahodnega raza* v Mali Mojstrovki in preplezala novo smer, ki ponuja dobro plezanje s cepini. Po težavnosti izstopa ključni raztežaj, ki sledi majhni poklini ven iz lope (M6). Tu za varovanje lahko uporabimo zatiče in metulje do #1.

JULIJSKE ALPE

Pomembnejše ponovitve

Zapotoški vrh

LIKAR-MARKIČ

6. 1. 2019, Gregor Kristan in Matej Peternej

IV+/M5, 200 m, 8 ur

Druga prosta zimska ponovitev smeri.

Zidna stena (SZ-stena Planje)

PSIHOANALIZA

15. 6. 2019, Marko Kravos in Jana Pičulin

IV/IV-III, 300 m

Druga ponovitev smeri z varianto.

Triglav, Bariera

ZLATOROG

24. 6. 2019, Matevž Jeršin in Matic Košir

VI/IV-V, 250 m

Prva znana ponovitev smeri.

Mangart, Z-stena

ANDREJKA

28. 6. 2019, Andrej Rutar in Tomo Orbanič

V+/IV-V, 350 m, 6 ur

Prva znana ponovitev smeri.

julij 2019, Marko Gorišek in Blaž Grapar

Druga znana ponovitev smeri.

Vrh Labrje (Špičje)

DIREKTNA SMER

30 .6. 2019, David Šturm, Rok Zaletel, David Kozjek, Miha Kavčič in
Nina Durini

IV/II-IV, 600 m, 8 ur

Prva znana ponovitev smeri.

Teme

ŠRAUFOVA SMER

12. 9. 2019, Primož Lavrič in Maja Lobnik

VI/IV+, 500 m

(Verjetno) prva ponovitev smeri.

Mala Mojstrovka, S-stena

VINKOTOVA SMER

29. 12. 2019, Borut Demšar in Gregor Kristan

III/90°, M6, 300 m

Prva prosta zimska ponovitev smeri.

SLOVENIJA - DRUGA OBMOČJA

Prvenstveni vzponi

Kovk (Veliki Oltar)

BENG, BENG

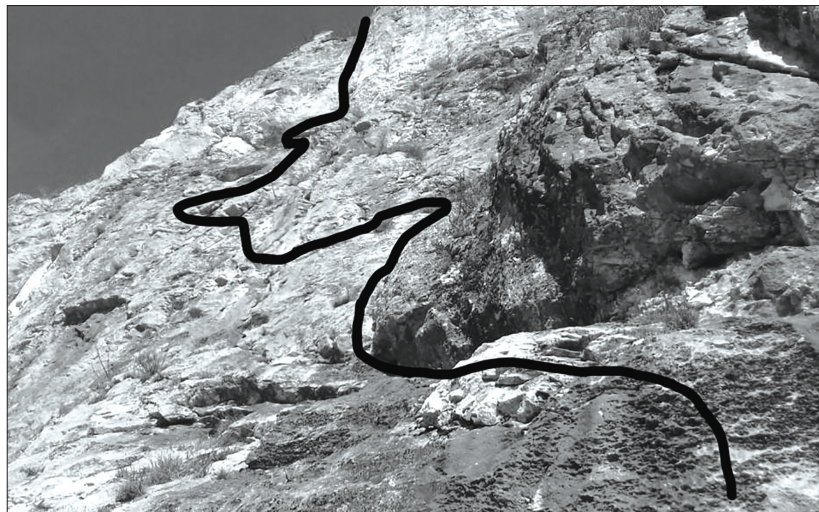
30. 3. 2019, Vid Štrancar, Matic Štrancar (in Jure Uršič)

VIII-/VI (A0), 100 m

Opis: 1. R (VI+, 35 m): začnemo na podstavku med smerema *Peklenska zajeda* in *Peklenski oltarček*. Prvih nekaj metrov sledimo smeri *Peklenski oltarček*. Nadaljujemo po rampi in splezamo čez prvi detajl. Na polici se smer odcepi, zavijemo levo v prečko. Nadaljujemo nekaj metrov, dokler nismo na dobrem stojišču (sicer sumljive luske; zatič). Levo navzgor do naslednjega stojišča in nato po stebričku do majhne strehe, kjer oporno prečimo v levo in navzgor do varovališča.

2. R (VIII-, A0 oz. A1, VI, 35 m): splezamo čez detajl in nato po zajedi navzgor. Raztežaj je delno opremljen, prav pridejo metulji (do BD #1).

3. R (VI-, 30 m): zadnji raztežaj je skupen s *Trnovo smerjo*.

Kozjek, JZ-stena

ARHIVSKI KADER

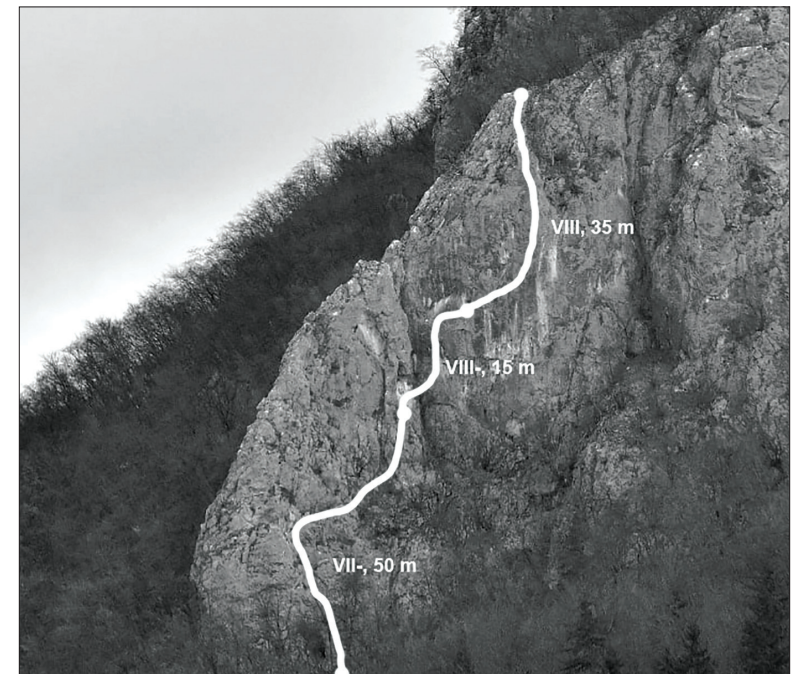
maj 2019, Marko Mavhar in Marko Volk

VIII (6a+, 6c+, 7a), 100 m, 2 uri

Opis: Vstopimo pet metrov desno od vstopa smeri *Marandkanta*. Plezamo mimo votline in čez strmo stopnjo v zajedo. Po njej in desno v prečko (prečimo smer *Desni bok Marandkante*) ter po razu za rob na stojišče. Sledi prečnica desno, prestop v glavno steno in čez previs na polico. Desno čez plato, naravnost navzgor po ploščah na raz in po njem na vrh.

Sestop: Z grebena sestopimo na drugo stran v gozd. Po grapi do uhojene steze, ki nas pripelje nazaj pod smer. Lahko tudi nadaljujemo po *Desnem boku Marandkante* do vrha.

Smer je opremljena s svedrovci.

Osp (Velika stena)

JANČI

2. 6. 2019, Silvo Karo in Sara Jaklič

6b+, 130 m

Prva prosta ponovitev smeri, ki jo je pred tem očistil in od zgoraj opremil Silvo.

Ocene smeri po raztežajih:

1. R, 25 m, 5b (5 klinov in 2 svedrovca)

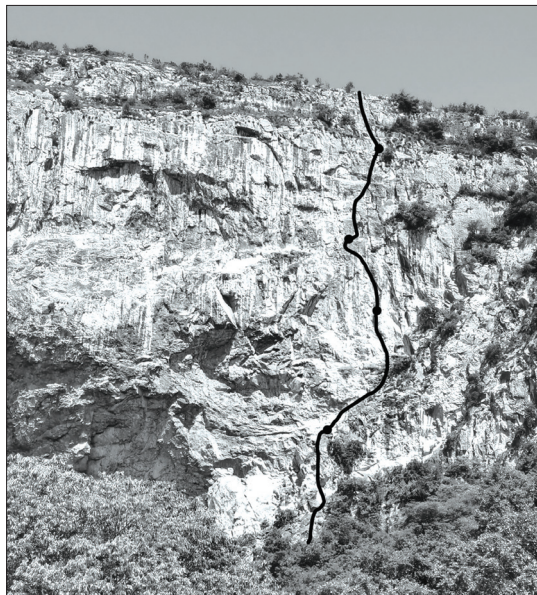
2. R, 35 m, 6a+ (začetek po smeri *Medo* do 5. svedrovca, pri možicu smer zavije navzgor, sledi še 1 klin in 5 svedrovcev)

3. R, 25 m, 6b+ (9 svedrovcev)

4. R, 30 m, 5c (6 svedrovcev in 3 klini)

5. R, 15 m, 5a (2 svedrovca); raztežaj je skupen s *Trnovo smerjo*.

Potrebna oprema: 10 kompletov.

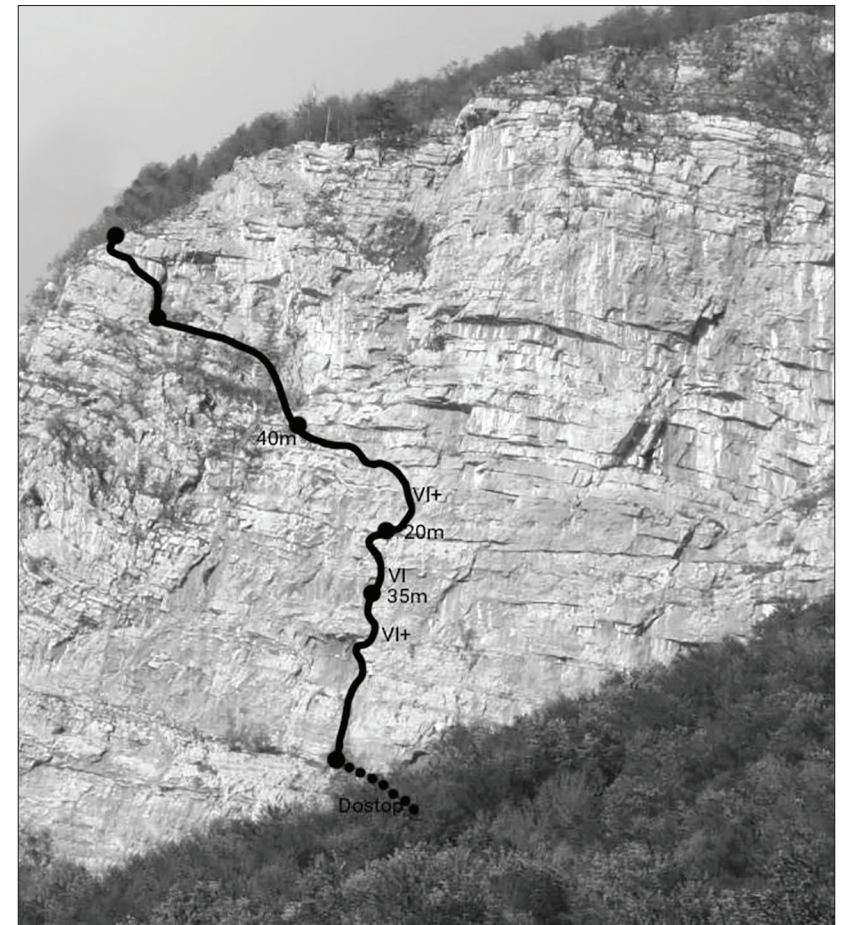
Loška stena nad Osilnico, JZ-stena

MIGRANTSKI PREHOD

6. 10. 2019, Blaž Germek in Janez Elija Kos

VI+/VI, 100 m + 100 m po starih smereh

Plezati pričnemo desno od smeri B&B. Sredi stene zavijemo v levo na že znane prehode, ki se umikajo rumenim streham in previsom. V smeri je ostalo 6–7 klinov.

SLOVENIJA - DRUGA OBMOČJA

Pomembnejše ponovitve

Veliki vrh (Košuta), S-stena

MEJAŠKA SMER

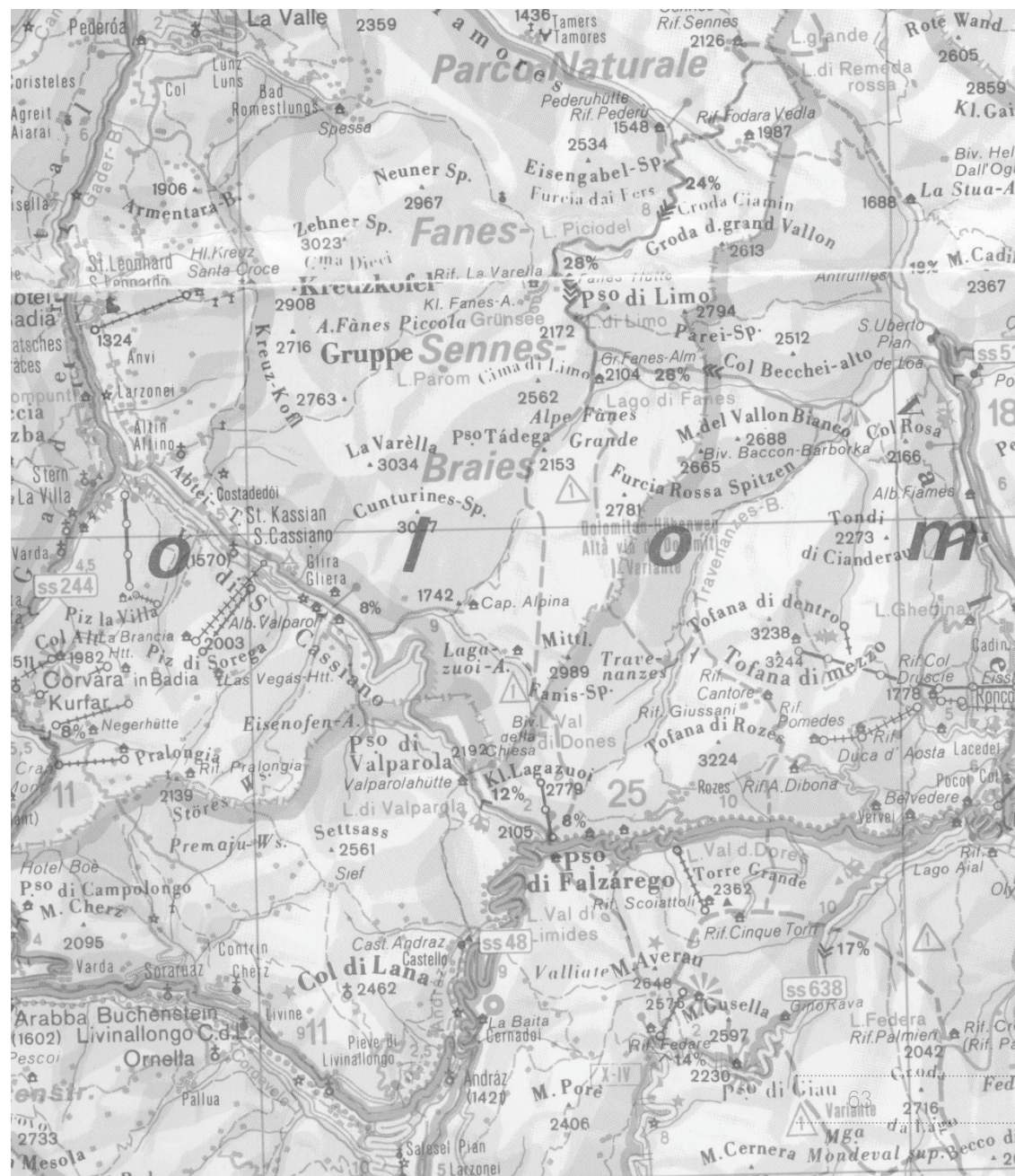
27. 2. 2019, Miha Zupan in Gregor Klančar

III+, 4, M, WI4, 85°, 350 m, 4 ure

Druga zimska ponovitev smeri.

ALPINISTIČNI VZPONI - EVROPA

ČRNA GORA

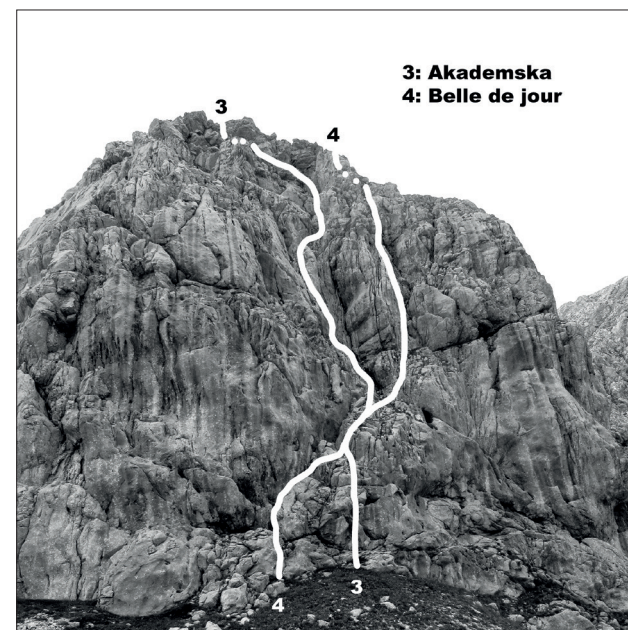
Durmitor

Udeleženci: Jurij Tratar, Julija Kadunc, Anton Gregorčič, Žiga Regina, Sabina Zorec, Marko Gracar, Dane Lojen, Sebastijan Rajšter in Merlinda Ahmeti

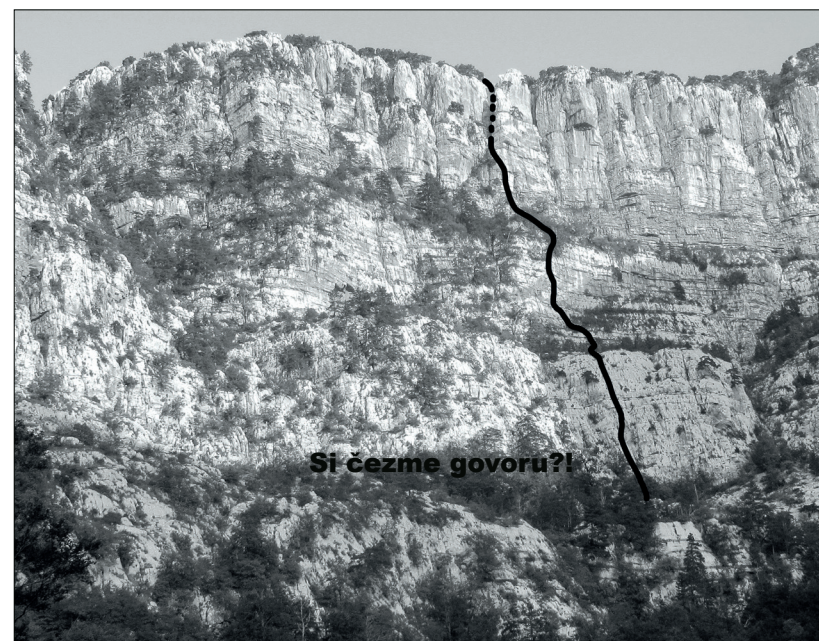
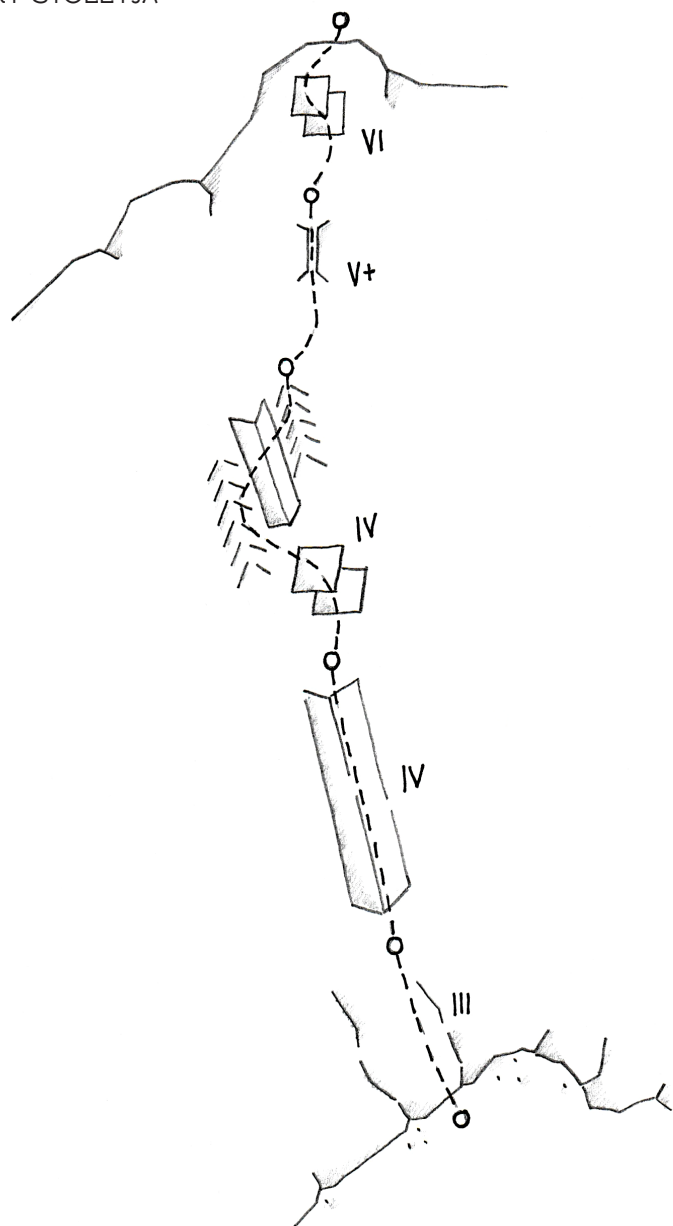
Trajanje: od 22. julija do 4. avgusta 2019

Skupina je julija obiskala Durmitor. S plezanjem so pričeli v navrtanih ploščah Lojanika, kjer so preplezali smeri *Durmitorsko ogledalo* (IV+, 310 m oz. po njihovo 250 m), *Želja bunar* (V, 170 m), *Bijela ploča* (V+, 180 m) in *Shylock* (5c, 200 m).

Sledil je obisk malega ostenja Surdup, kjer so si zamislili svoje linije. Jurij Tratar in Julija Kadunc sta preplezala in poimenovala smeri *Gamsova mati* (VI, A0, V, 110 m) in *Akadska* (IV+, IV, 110 m). Anton Gregorčič in Žiga Regina sta načrtala svoji smeri *Simbioza in dekle s flavto* (VII-, V, 120 m) ter *Belle de jour* (VI, V, 110 m). Gregorčič in Tratar sta v Miloševem toku preplezala in poimenovala smer *Četrto stoletje* (VI, V-, 250 m). V Supcih so preplezali smer *Sokol iz magle*. Vmes so športno plezali v plezališču Pirlitor, ki nudi smeri od 5b do 7b+ in manjši sektor z lažjimi smermi. Z alpinističnimi vzponi so nadaljevali v Reovački gredi. Tam sta Jurij Tratar in Žiga Regina preplezala (oziroma izsilila) novo smer *FKK* (VI, IV.V, 300 m). Zadnja smer je nastala v JZ steni Subre, kjer sta Regina in Tratar preplezala *Si čezme govoru?!* (VI+, V, 310 m).

ČETRT STOLETJA

FRANCIJA

Dru

LESUEUR

24. 3. 2019, Luka Krajnc in Fabian Buhl (Nemčija)

M7, 900 m, 19 ur

Ponovitev smeri v enem zamahu. Plezalca sta vrh dosegla po devetnajstih urah plezanja in na njem bivakirala. Navezo je ves čas vodil Luka.

Luka med vzponom.

Foto: Fabian Buhl (vir fotografije: aocelje.org).

Les Ecrins – SMAR

Udeleženci: Matevž Štular (vodja), Matija Volontar, Žiga Oražem, Marija Jeglič, Sara Jaklič, Aleš Česen (pomoč in svetovanje) in Luka Stražar (pomoč in svetovanje)

Trajanje: pomlad 2019

Kombinacija spomladanske toplote in svežega snega je odnesla resnejše vzpone v višje ležečih stenah. Ekipa se je usmerila v plezališča in večraztežajne skalne in *drytooling* smeri.

Drytooling.

Foto: arhiv KA PZS.

Tabor perspektivnih alpinistov, Chamonix

Udeleženci: Nejc Marčič (vodja), Peter Bajec (pomočnik vodje), Gregor Kristan, Blaž Karner, Matic Štrancar, Krištof Fortuna, Benjamin Očepek, Marko Aničin, Gašper Pintar, Jakob Skvarča in Anja Petek

Trajanje: od 26. oktobra do 2. novembra 2019

Kronološki potek tabora:

26. 10.: Vožnja v Chamonix.

27. 10.: Pintar-Aničin plezata v Vertih, prav tako Kristan in Karner. Petek-Skvarča, Očepek-Bajec in Fortuna-Štrancar-Marčič v Midiju. Vsi bivakirajo.

28. 10.: Vsi se vrnejo v hostel.

29. 10.: Dostop do koč Le Chalet de Charamilon (Petek, Skvarča, Štrancar, Očepek in Bajec). Na Midi se peljejo (Aničin, Pintar, Kristan in Marčič).

30. 10.: Zaradi slabe vidljivosti in sneženja se četverica še pred bivakom Cosmique obrne in vrne v hostel. Ostali naredijo podobno, le da v koči prenočijo še eno noč z upanjem na izboljšanje vremena. Karner, Fortuna, Pintar, Aničin plezajo v plezališču ZOO.

31. 10.: Peterica se vrne, počivajo v hostlu.

1. 11.: Pintar-Aničin in Kristan-Marčič plezajo v Pelerinih. Skvarča, Petek, Očepek in Štrancar plezajo v Barberine.

2. 11.: Vožnja domov.

Opravljeni vzponi:

- *Colouar Aiguille Verte*, III, 1000 m; Gregor Kristan in Blaž Karner;

- *Rebuffat-Terray*, Aiguille des Pelerins, ED-, IV, 5, M4+, 550 m; Gregor Kristan in Nejc Marčič;

- *Frendo spur*, Aiguille du Midi, D, 5c, M5+, III, 1.000 m; Matic Štrancar, Krištof Fortuna in Nejc Marčič;

- *Bon Voyage*, Barberine, 6b, 7a, AO, 300 m; Matic Štrancar in Benjamin Očepek;

- *Eugster Diagonal*, Aiguille du Midi, D, IV, M4+, 1000 m; Benjamin Očepek in Peter Bajec;

- *Vivagel, Grande Rocheuse*, IV, 4, 1000 m; Marko Aničin in Gašper Pintar;

- *Cecile et la Mesange*, Gendarme du Peigne, III, 4+, M5, 400 m; Marko Aničin in Gašper Pintar;

- *Fil a Plomb*, Col du Plan, TD, 4+, III, 700 m; Jakob Skvarča in Anja Petek;

- *Bon Voyage*, var. 6a+, Barberine, 300 m; Jakob Skvarča in Anja Petek.

Aktivnosti na taboru je krojilo slabo vreme, tako da so nekateri višje leteči cilji v velikih stenah odpadli zaradi pomanjkanja stabilnega vremena.

Po sestavljanju navez in izbiri ciljev je v nedeljo zjutraj dobra polovica ekipe vstopila v stene pod Midijem, ostali pa so se sprehodili proti ledeniku Argentiére. Dan je minil v relativno lepem vremenu, ki pa se je zvečer pokvarilo. Pričelo je precej pihati in rahlo snežiti. Marčič, Štrancar in Fortuna so na bivaku, nad skalnimi raztežaji v smeri *Frendo*, preživeli precej neugodno in mokro noč, zato so naslednji dan v zelo slabem vremenu sestopili do Midija. Jakob in Anja sta se borila z vetrom in meglo na izstopu iz smeri *Fil a Plomb*. Pintar in Aničin sta bivakirala na sestopu, Karner in Kristan sta prenočila v koči. Do poznega ponedeljkovskega popoldneva so se vsi nastanili v hostlu in začeli z načrtovanjem nadaljnjih podvigov.

Torkovo dopoldne je minilo v iskanju najbolj optimistične vremenske napovedi. Ko so jo našli, so se Očepek, Štrancar, Skvarča, Petek in Bajec odpravili na ledenik Le Tour. Zimsko sobo nad ledenikom so

dosegli tik pred nočjo, na dostopu pa jih je spremljal občasen dež, tik pod bivakom pa tudi moker sneg.

Naslednji dan se je ledenik zavil v meglo, a motivirana mladina je vseeno poskusila z dostopom pod smer. Dve navezi (Ocepek, Petek, Bajec in Štrancar, Skvarča) sta pogumno zakorakali na ledenik, iščoč prehode. Spremljalo jih je sneženje z meglo, tako da so se odločili za povratek. Štrancar in Petek sta vztrajala in vedrila še nekaj časa, nato pa sta se tudi onadva vrnila v zimsko sobo.

Sledilo je preučevanje napovedi in upanje na izboljšanje vremena. Vsi so se odločili, da ostanejo na gori še eno noč. Marčič, Pintar, Aničin in Kristan so se zbudili na Midiju in poskusili z dostopom pod stene Tacula. Zaradi prevelike količine svežega snega (več kot 30 cm) so se preventivno obrnili in se vrnil v dolino. Popoldne so preživeli ob napenjanju mišic v lokalnem suhoorodjarskem plezališču.

V četrtek se vreme na ledeniku Le Tour še kar ni izboljšalo in peterica se je z bolj ali manj dolgimi nosovi odpravila v dolino. Namen je bil dober, a je dan prej zapadlo preveč svežega snega. Pa tudi petkovo jutro ni kazalo interesa za izboljšanje vremena.

Kljub temu so se štirje najbolj zagreti (Marčič, Kristan, Pintar in Aničin) odločili za nočni dostop na Plan d'Aiguille in vstop v smeri, ki bodo kazale najboljše razmere. Marčič in Kristan sta priplezala skoraj do vrha, kjer ju je ustavila gladka plošča. Po sestopu sta pozno popoldne prispela v dolino. Pintar in Aničin sta uspešno priplezala na vrh smeri in takoj pričela s spusti po vrvi. Po varno opravljenem spustu sta nadaljevala s sestopom in pozno zvečer prišla v hostel, kjer so nazdravili njunemu uspehu.

GRUZIJA

Gruzija 2019

Udeleženci: Ambrož Bajde (vodja), Jure Prezelj in Matej Mučič

Trajanje: od 18. februarja do 11. marca 2019

Cilj odprave je bil zimski vzpon na najvišji vrh Gruzije, pettisočak Škara. Po predhodni uspešni aklimatizaciji in čakanju na ugodno vreme je trojica pričela z vzponom. Dosegli so južni vrh, glavnemu pa so se zaradi prevelike količine nepredelanega snega odpovedali. Čas do odhoda domov so izkoristili še za nekaj turnih smukov.

*Med vzponom.
Foto: arhiv KA PZS.*

HRVAŠKA

Paklenica

POZABLJENI RAZ

19. 4. 2019, Andrej in Jasna Pečjak

IV, 100 m + 25 m (po smeri *Frau Bluher*)

Dostop: Na mestu, kjer se cesta najbolj približa prvemu razu Kuka od Skradelin, prečimo potok in začnemo s plezanjem med dvema drevesoma (približno 10 m levo od raza; 1 minuta).

Opis: Plezati začnemo dva metra nad vodo po žlebu (III-IV; neskončna zanka in klin) ter po dobrih desetih metrih prečimo v desno proti vrhu prvega stolpa (IV, klin). Na vrhu stolpa si uredimo varovališče (lahko tudi tri metre višje na terasi; klin). Od tam plezamo naravnost navzgor po razu ter po majhni polici pet metrov v desno do druge poči. Po njej čez previs (IV+; klin), mimo drevesca, rahlo proti desni in navzgor po stebru (pet metrov desno od raza stebra). Ko pridemo na vrh drugega stebra, je stojišče na razu (neskončna zanka). Od tam direktno po razu navzgor (II-III; klin). Po petintridesetih metrih zapustimo raz in plezamo proti desni po ploščah (IV-) do predzadnjega stojišča smeri *Frau Bluher* (dva svedrovca). Od tam nadaljujemo po smeri *Frau Bluher*, *Flex und Rex* ali čisto po razu (neopremljeno in zaraščeno) do vrha stene (petindvajset metrov).

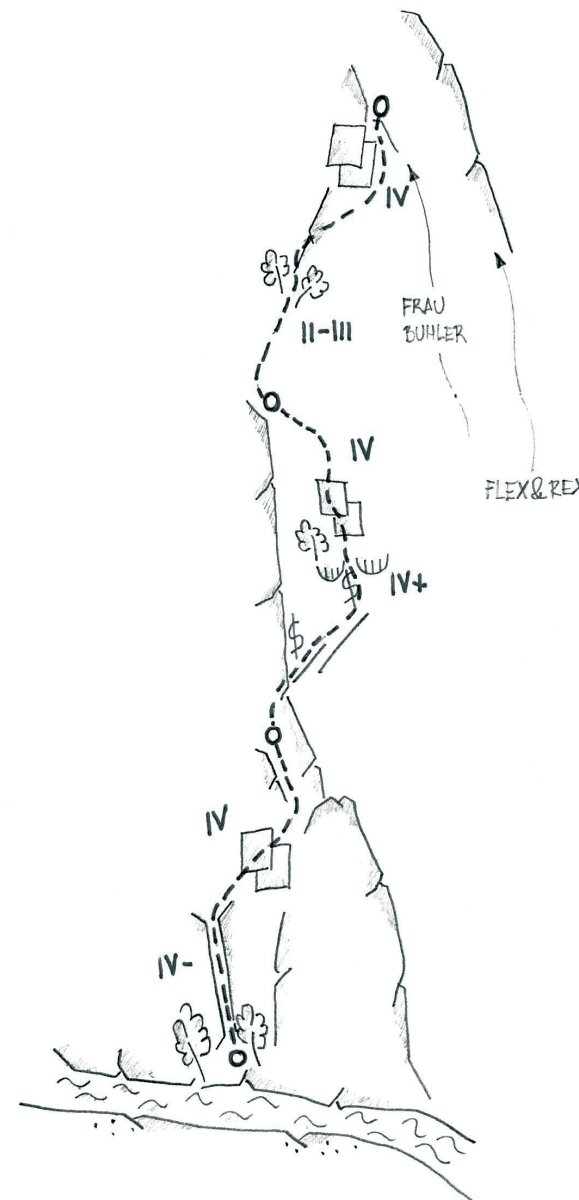
Priporočljiva oprema: dva metulja (srednje velikosti) in nekaj neskončnih zank.

Smer je lepa, kompaktna (ni zaraščena z rastlinjem), sledi naravnim prehodom, idealna za trening nameščanja vseh vrst varovanja (škoda bi jo bilo navrtati).

Pozabljeni raz se imenuje zato, ker je ostal pozabljen, takoj nad parkiriščem, čeprav ponuja odlično skalo enakomerne težavnosti.

Sestop: proti levi, naokrog skozi Hram (kot iz vseh smeri v tem delu Kuka od Skradelin) ali s spusti po vrvi po smereh *Frau Bluher* ali *Flex und Rex*.

POZABLJENI RAZ

Kanjon Badnjevica

7 ODTENKOV PLEZANJA

28. 4. 2019, Stanko Mihev, Marjan Turšič in Marinka Dretnik
IV–/II–III, 110 m

Kanjon Badnjevica

MOST

1. 5. 2019, Stanko Mihev, Marjan Turšič in Marinka Dretnik
IV+/II–III, 110 m

Kanjon Badnjevica

9 ODTENKOV PLEZANJA

2. 5. 2019, Stanko Mihev, Marjan Turšič in Marinka Dretnik
IV–/II–III, 140 m

Sedem odtenkov plezanja.

Foto: Marinka Dretnik.

ISLANDIJA

Islandija – Skiing the Fire Ring

Udeleženci: Ivica Kostelič (vodja), Matej Bradaškja, Jan Podgornik in Miha Deisinger

Trajanje: od 20. marca do 5. aprila 2019

Četverica se je na islandsko centralno planoto, do vulkanov Herdubreid (1.682 m) in Askja (1.516 m), podala s turnimi smučmi, celotno opremo pa so vlekli s pomočjo pulk. Do prvega cilja so potrebovali dva dni hoje. Z obeh vrhov so presmučali šest prvenstvenih linij. Višina smeri pri prvem vrhu je bila nekaj več kot 1000 m, pri drugem pa nekaj več kot 500 m. Celotno dogodivščino so tudi posneli in pripravili dokumentarni film.

Opravljeni spusti:

- Herdubreid, S-pobočje: *Moment of Silence for Artur*, prvenstveni spust, Matej Bradaškja;
- Herdubreid, S-pobočje: *Grand Couloir*, prvenstveni spust, Matej Bradaškja;
- Herdubreid, J-pobočje: *Viribus Unitis*, prvenstveni spust, Matej Bradaškja;
- Askja, S-pobočje: *Vježbaj p***a ti materina*, prvenstveni spust, Matej Bradaškja;
- Askja, J-pobočje: *Shangri-La*, prvenstveni spust, Ivica Kostelič;
- Askja, J-pobočje: *No Sikiriki*, prvenstveni spust, Ivica Kostelič.

ITALIJA

Cima Tosa (skupina Brenta)

SELVAGGIA SORTE

1. 1. 2019, Luka Lindič in Ines Papert

M6, WI6+, 500 m

Prva ponovitev smeri. Led je v času njunega vzpona omogočal direktno napredovanje, tako da sta linijo prvih plezalcev lepo poravnala.

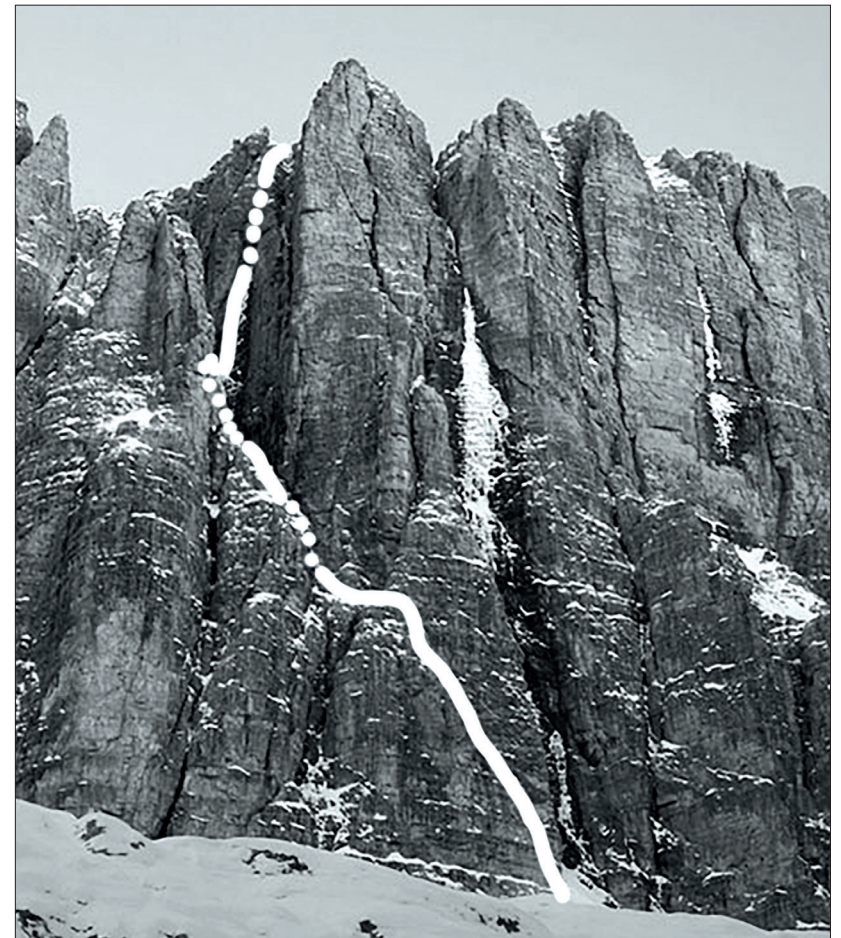
Cima Tosa (skupina Brenta)

SAU HLADNO!

10. 1. 2019, Luka Lindič in Fabi Buhl

M5, WI6, 600 m

Logična smer poteka po seriji ramp desno od smeri *Selvaggia sorte*. Nova smer s težavnostjo plezanja ni ovirala slovensko-nemške naveze, največje težave je predstavljalo zahtevno nameščanje varovanja.

Trbiška Krniška špica (Il Pinnacolo, 2.275 m), severna stena
TRBIŠKA GREDINA

2. 3. 2019, Marijana Cuderman in Marko Kern
Z-, 50°/40–45°, izpostavljeno, 200 m

Redko smučano.

V strmini.
Foto: Marko Kern

Courmayeur – tabor KA za perspektivne alpiniste

Udeleženci: Andrej Grmovšek (vodja), Matic Košir (vodja), Krištof Frelih, Marko Aničin, Matic Grojzdeg, Maja Jereb, Blaž Karner, Aleksander Krajnc, Jan Slapšak, Jakob Šparovec, Nejc Štebe, Matic Štrancar, Črt Šuštar in Nejc Turnšek

Trajanje: od 20. do 27. julija 2019

Skalni tabor KA za perspektivne alpiniste je potekal v znamenju granita, poči, visokih hribov, dolgih dostopov in dobrega vzdušja.

Opravljeni vzponi:

19. julij 2019:

- Augile Noir de Peuterey, *Ratti-Vitali*, 6a, AI, 700 m, Kranjc-Aničin-Štrancar.

21. julij 2019:

- Grand Capucin: *Le Voyage Selon Gulliver* (vstop po *Elixir d'astraroth*), 7a+, A0, 400 m, Šuštar-Šparovec;

- Pointe Adolphe Rey: *Voie Bettemborug*, 6b, 230 m, Štebe-Slapšak (oba V+, A0), Štrancar-Frelih, Karner-Grojzdeg;

- Petit Capoussin, *Roi de Siam* (z varianto), 6b, 300 m, Krajnc-Aničin (oba 6b, A0);

- Piler de l'Androsace: *Maudit blues*, 6c, 300 m, Grmovšek-Košir (6c, A0).

22. julij 2019:

- Tour Ronde: *Cheraz*, 7a+, 200 m, Šuštar-Košir;

- Clocher du Tacul: *Empire State Building*, 7c, 250 m, Šparovec (7a, A0)-Grmovšek (7b, A0);

- Chandelle du Tacul: *Bonatti - Tabou*, 6b+, 200 m, Slapšak-Krajnc in Karner-Grojzdeg;

- Chandelle du Tacul: *Bettembourg - Thivierge*, 6b, 250 m, Turnšek-Jereb (oba 5+, A0);

- Pointe Lachenal: *Voie Contamine*, 6a+, 250 m, Štebe-Aničin (brez zadnjega raztežaja);

- Mont Blanc du Tacul: *Gervasutijev steber*, 6a, 800 m, Frelih-Štrancar (poskus, sestop po 4. R).

23. julij 2019:

- Petit Capucin: *The Lifting of Roi*, 5c, 300 m, Turnšek-Jereb.

24. julij 2019:

- Aiguille Noire de Peuterey (Punta Brendel): *Nero su Bianco*, 7b, 940 m, Grmovšek-Šparovec (7a, A0);

- Grandes Jorasses, Pointe Walker: *Lastovičji greben*, V+, 700 m, Štrancar-Aničin;

- Aiguille Savoie, predvrh: *Le Meilleur Grimpeur du Monde*, 6c+, 430 m, Šuštar-Košir (6c, A0);

- Aiguille Savoie: *Favola d'Amore*, 6b, 400 m, Slapšak-Krajnc;

- Aiguille Savoie, Torre rossa: *The dark side of the moon*, 6b, 450 m, Frelih-Karner;

- Aiguille Noire de Peuterey: *Ratti-Vitali*, 6a, A1, 800 m, Štebe-Grojzdeg.

25. julij 2019:

- Monts Rouges de Triolet: *Profumo proibito*, 6a, 200m, Turnšek - Jereb;

- Parete dei Titani: *Pegaso*, 7c, 400 m, Šuštar-Frelih (oba 7a A0);

- Parete dei Titani: *Titanic*, 6c, 400 m, Slapšak-Krajnc;

- Monts Rouges de Triolet: *Ultimo viaggio di camia*, 6b, 200 m, Karner-Košir.

26. julij 2019:

- Parete del Titani, 6 x 4, 6b, 280 m, Turnšek-Jereb;

- Parete dei Titani, *neznana smer*, 6a, 200 m, Aničin-Štrancar (oba 6a, A0);

- ostali udeleženci: plezanje v plezališču do 7b na pogled.

Počitek.
Foto: arhiv KA PZS.

Viš, SV-stena

NI PLANETA B

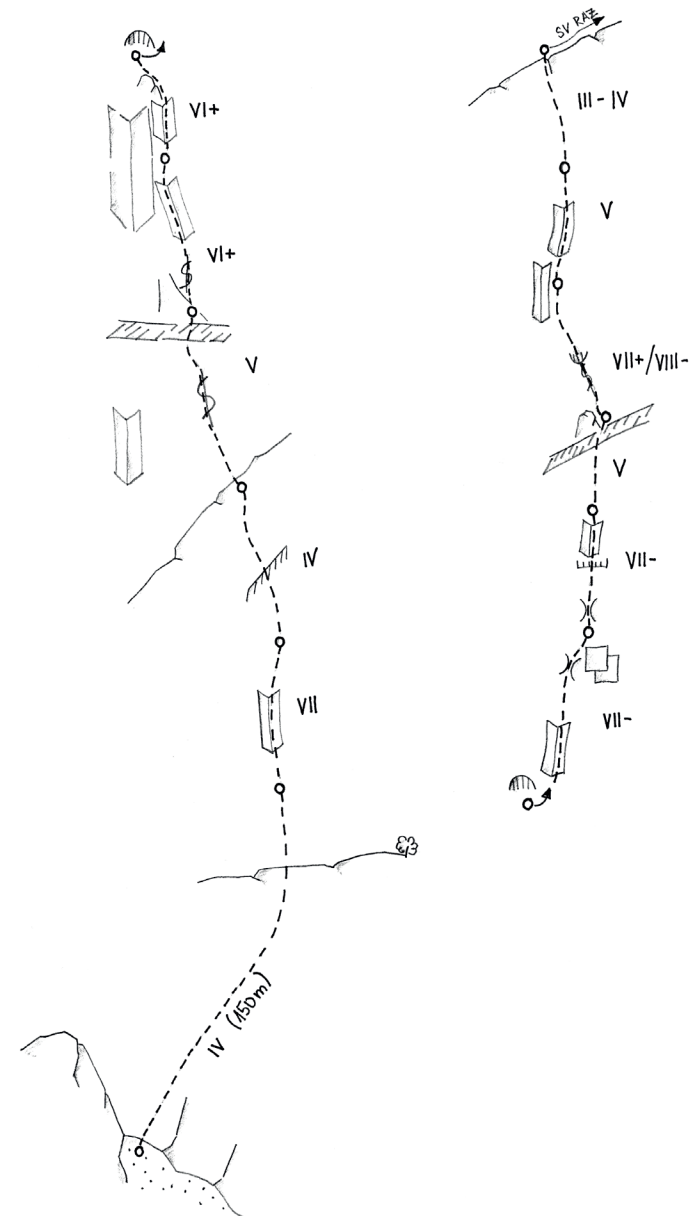
21. 9. 2019, Andrej Grmovšek in Gašper Pintar

VII+/VIII-, 700 m, 8 ur

Smer zmernih težav z nekaj zahtevnejšimi vložki se nahaja levo od klasičnega SV-raza. Večina raztežajev se giblje med III. in V. težavnostno stopnjo, nekaj jih sega do VII. Najtežji je raztežaj po previsni poč, ki sega v spodnjo osmo stopnjo (temu delu se lahko izognemo z manjšim ovinkom).

NI PLANETA B

NORVEŠKA

Lofoti

Udeleženeec: Graga Lačen

Trajanje: junij, julij 2019

Gregu je med družinskim obiskom Skandinavije uspelo preplezati nekaj zahtevnih smeri. S soplezalcem Georgom Fiegerjem je najprej obiskal goro Presten, kjer sta preplezala *Vestpillaren direct* (VI, 470 m) in mojstrovino Micka Fowlerja *Codfather* (VIII-, 470 m). V steni gore Vågakallenn sta preplezala markanten steber Storpillaren po smeri *Storpillaren direct* (VIII-/VII, 600 m). V njej sta našla konstantno težavnost in zahtevne metre pod vrhom, kjer je treba preplezati plošče (VII) brez možnosti nameščanja varovanja. Zadnji plezalni postanek na poti je bilo področje Bohusläna severno od Göteborga na Švedskem. Tam je mogoče najti neopremljene eno- in večraztežajne smeri v granitu. Področje je menda vredno obiska.

Plezanje na Lofotih.
Vir fotografije: akcrna.si

SLOVENIJA

SMAR-ovci vrnilo plezalno gostovanje Gruzijcem, gostili tudi Bosance

Udeleženci: Sara Jaklič (vodja), Bor Levičnik (pomočnik vodje), Marija Jeglič, Matevž Štular, Matija Volontar, Aleš Česen, Luka Stražar in Andrej Jež; gostje: Arčil Badriašvili, Guram Imnadze, Temur Qurdiani, Bekar Phajišvili, Giorgi Tepnadze, Zura Kvestadze, Armin Gazić, Admir Andelić, Tarik Rustempašić, Amila Rujanac in Nejra Odobašić

Trajanje: od 1. do 10. marca 2019

Prvih nekaj dni je bilo kljub slabi vremenski napovedi zelo uspešnih. Udeleženci so plezali v Planjavi, Brani, Turski gori, Ojstrici, Škarjah in Klemenči peči. Po petih dneh so svoje bicepse preizkusili v orodnem plezališču v Hrastniku in se nato premaknili v Gozd Martuljek. Tam so imeli nekaj manj sreče z vremenom in razmerami, saj se je ozračje (letnemu času primerno) precej segrelo. Želeli bi si nekaj več plezanja, kot so ga bili deležni, vendar so se kljub temu preizkusili v stenah Male Mojstrovke, Nad Šitom glave, v steni Velikega Draškega vrha, Goličice in Kraj sten.

Izmenjava se je končala ob odlični hrani ter izjemnem predavanju Luke Lindiča. Dogajanju se je pridružil tudi nekdanji mentor SMAR Marko Prezelj, ki je s plezalcem delil precej uporabnih informacij. Gostje so dobili dobro popotnico za ideje in novosti v njihovem odmaknjenem kotičku sveta, kjer s plezanjem šele začenjajo.

Opravljeni vzponi:

2. marec

– Ojstrica, V-stena, *Tschadova smer* (AI3, II/III, 700 m, 12 ur), Jaklič, Rujanac in Odobašić ter Svoljšak in Rustempašić;

– Škarje, *Marjetica* (AI4, 400 m, 10 ur), Levičnik in Gazić;

– Ojstrica, SV-stena, *Jutranja kava* (IV, 550 m, 4 ure in pol), Oražem, Phajišvili in Qurdiani;

– Turska gora, *Salazinov greben* (III+, 500 m, 7 ur), Jež in Andelić;

– *Varianta Tschadove smeri, smer Y* (IV, WI 4–5, 80°), Štular, Tepnadze, Kvestadze, Imnadze in Badriašvili.

3. marec

– Turska Gora, *Peščeni raz* (IV/II–III, 350 m, 5 ur), Oražem in Phajišvili;

– plezanje večraztežajnih smeri v Klemenči peči, Svoljšak, Jaklič, Jež, Rustempašić, Odobašić, Andelić, Tepnadze, Kvestadze, Imnadze, Badriašvili, Phajišvili in Qurdiani.

4. marec

– Brana, *Alpi* (45–55°, 450 m, 8 ur), Oražem in Rustempašić;

– Turska gora, *Szalay-Gerinov greben* (IV/III, 300 m, 10 ur), Štular, Rujanac in Odobašić;

– Planjava, *Bela grapa* (V, M4, 1000 m, 8 ur), Levičnik in Gazić ter Volontar in Andelić.

5. marec

– Mala Raduha, *Zagorčeva smer* (V+, 135 m, 8 ur), Stražar in Phajišvili;

– Mala Raduha, *Parkljev steber* (M6+, 135 m, 8 ur), Česen in Tepnadze;

– Mala Raduha, *ZZ* (IV+, 125 m, 8 ur), Qurdiani, Kvestadze, Imnadze in Badriašvili.

6. marec

Orodno plezanje v Hrastniku, premik v Gozd Martuljek.

7. marec

Športno plezanje v Babni (Osp).

Turno smučanje Svete Višarje/Monte Santo di Lussari, Gazić.

8. marec

– Nad Šitom glava, *Kranjska poč* (M5, 250 m, 5 ur), Jaklič in Gazić;

– ostali poskušajo v grebenu Macesnovec-Dimniki-Rjavina, v smeri *DKV* in v Goličici; vsi obrnejo.

9. marec

– Nad Šitom glava, *Riba* (M5, 250 m, 7 ur), Stražar, Badriašvili in Tepnadze;

– Kraj sten, *Zimska smer* (III–IV, 500 m, 5 ur), Česen, Štular in Kvestadze;

– Mala Mojstrovka, *Butinarjeva* (III/II, 200 m, 1 ura), Jaklič;

– turno smučanje na Mali Mojstrovki in Nad Šitom glavi, Levičnik, Rustempašić in Gazić;

– Kraj sten, *varianta Zahodnega stebra*, Volontar, Phajišvili in Qurdiani; neuspešno;

– Nad Šitom glava, *Trmasti kamini*, Andelić, Oražem in Jeglič; neuspešno.

Ekipa.

Foto: arhiv KA PZS.

Prehodavci – zimski tabor za perspektivne alpiniste

Udeleženci: Nejc Marčič (vodja), Peter Bajec (vodja), Aleksander Kraljič, Jan Palovšnik, Luka Kračun, Nace Kokelj, Blaž Karner, Anže Mihevc, Jakob Skvarča, Jurij Tratar, Krištof Fortuna, Matic Štrancar, Krištof Frelih, Ahac Istenič, Peter Borič in Nejc Turnšek

Trajanje: od 8. do 10. marca 2019

Številčna ekipa se je v petek zvečer po večurnem gaženju zbrala v zimski sobi na Prehodavcih. Razdelili so se po navezah in izbrali cilje za naslednji dan. Zaradi sveže zapadlega snega razmere niso bile obetavne, vendar je bila motivacija na višku, borbenost znatna, cilji in načrti pa smeli.

Naveze so v soboto in nedeljo bolj ali manj uspešno plezale ciljem naproti. Na poti so se spoprijemale s slabimi razmerami, meglo in vetrom. Kljub oviram so vsi varno sestopili in se vrnili v dolino.

Tabor je z vidika učenja in pridobivanja izkušenj odlično uspel. Tudi lokacija se je izkazala za več kot primerno, saj nihče od udeležencev še ni plezal v teh koncih.

Opravljeni vzponi:

Sobota, 9. marec:

- Kračun-Kraljič: Zadnja Lopa, *Zahodni raz*, II-III, M4, 300 m, verjetno 1. zimski ponovitev in grebensko prečenje Zadnja Lopa-Veliko Špičje;

- Palovšnik-Štrancar: Velika Tičarica, *Direktna na Ceklinovo*, poskus; po padcu Štrancarja v 2. raztežaju sta se obrnila;

- Karner-Frelih: Mala Tičarica, *Smer za zlomljen carrytool*, IV+, M4, 70°, 150 m;

- Mihevc-Istenič: Mala Tičarica, *Ceklinova smer*, poskus;

- Fortuna-Skvarča: Mala Tičarica, poskus prvenstvene smeri; zaradi težav in krušljivosti sta se obrnila;

- Bajec-Kokelj: Vršaki, poskus prvenstvene smeri; po dobrih 4

raztežajih sta se obrnila zaradi slabih razmer;

- Tratar-Turnšek: Poprovec, varianta smeri *OF*, III/3, M4+, 500 m;

- Borič-Marčič: Velika Tičarica, Varianta smeri *Arh-Budkovič*, IV+, M4, 270 m.

Nedelja, 10. marec;

- Bajec-Kokelj-Kračun-Kraljič-Palovšnik-Frelih-Borič: Grapa v Veliki Zelnarici, 60°/40-50°, 300 m;

- Karner-Štrancar: kreneta po Marčičevih stopinjah, v slabi vidljivosti se obrneta nazaj proti bivaku;

- Mihevc-Istenič-Fortuna: Zadnja Lopa, *Zahodni raz*, II-III, M4, 300 m, poskus;

- Marčič-Tratar: Mala Zelnarica, *Ledvični Kamen*, M3+/4, WI3, 250 m, prvenstvena;

- Turnšek-Skvarča: Mala Zelnarica, *Ledvični Kamen*, M3+/4, WI3, 250 m, 1. ponovitev.

Utrinek.
Foto: arhiv KA PZS.

Ženski alpinistični tabor Raduha

Udeleženke: Marta Krejan Čokl (vodja), Marinka Dretnik (pomočnica vodje), Ota Černe, Eva Dolenc, Anja Fabčič, Sara Jaklič, Metka Križič, Katarina Legat, Lara Nikolič, Katarina Noč, Špela Ozimek, Anja Petek, Jana Piculin, Petra Potočnik in Jasmina Zajc

Trajanje: od 13. do 15. septembra 2019

Udeleženke so se zbrale v koči na Grohatu. Po petkovem večernem oblikovanju navez sta sledila dva uspešna plezalna dneva. Preplezanih je bilo veliko smeri, od tega dve prvenstveni. Sobotni večer je bil obogaten z Martininim predavanjem o prvem ženskem alpinističnem tečaju v Vratih. Za dodatno popestritev tabora je poskrbela ekipa RTV, ki je posnela nekaj kadrov za oddajo o ženskah v gorništvu in alpinizmu.

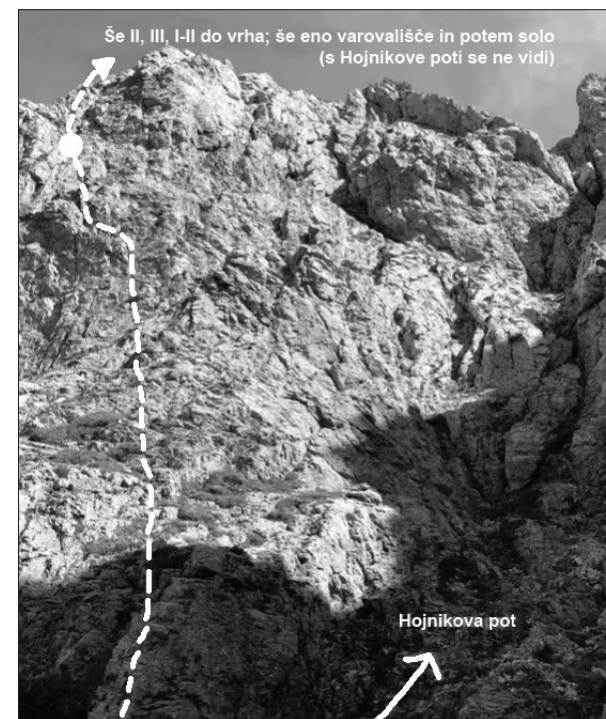
Opravljeni vzponi:

14. september 2019:

- Katarina Noč, Špela Ozimek, Anja Fabčič: ZZ, IV+/II-IV, 125 m; Plate, V/IV, 125 m;
- Ota Černe, Lara Nikolič: Steber Velike Raduhe, V+, IV, II, 260 m;
- Petra Potočnik, Metka Križič: Študentska, V+/V, 140 m;
- Jana Piculin, Jasmina Zajc: ZZ, IV+/II-IV;
- Jana Piculin, Jasmina Zajc, Petra Potočnik: Plate, V/IV, 125 m;
- Marinka Dretnik, Katarina Legat, Marta Krejan Čokl: Steber Velike Raduhe, V+, IV, II, 260 m; ZZ, IV+/II-IV, 125 m;
- Eva Dolenc, Anja Petek: Dorkina, VI/V, III-IV, 185 m; Zagorčeva, V+/V, 135 m;
- Sara Jaklič s soplezalko: Kaj mislite s tem?, prvenstvena v Srednji Raduhi, VII, 120 m.

15. september 2019:

- Petra Potočnik, Metka Križič, Jana Piculin: Meta, V-/IV+, 270 m;
- Jasmina Zajc, Katarina Noč, Špela Ozimek: Steber Velike Raduhe, V+, IV, II, 260 m;
- Sara Jaklič, Katarina Legat in soplezalka: Študentska, V+/V, 140 m;
- Ota Černe, Lara Nikolič: Zagorčeva, V+/V, 135 m;
- Anja Fabčič, Anja Petek: Steber Velike Raduhe, V+, IV, II, 260 m;
- Marinka Dretnik, Marta Krejan Čokl: Vrnitev, prvenstvena v Lanežu, IV/II-III, 100 m.

Vrnitev, prvenstvena v Lanežu.

ŠKOTSKA

Škotska

Udeleženci: Luka Murn, Matic Jezeršek, Peter Sodja in Matic (AO Kamnik)

Trajanje: od 21. februarja do 2. marca 2019

Fantje so načrtovali plezanje zimskih smeri, vendar jih je toplo vreme preusmerilo v kopno skalo.

Opravljeni vzponi:

- Ben Nevis, S-stena – *Tower Ridge*, IV, 3, 800 m; Matic Jezeršek, Luka Murn in Peter Sodja;
- Cairngorms, Coire an-t Sneachda, S-stena – *Fingers Ridge*, IV, 5, 135 m; Matic Jezeršek, Luka Murn in Peter Sodja;
- Glen Nevis, sektor Polldubh; plezanje 1–2 raztežaja dolgih skalnih smeri do EI; vsi;
- osrednje Škotsko višavje, Creag Dhubh; plezanje 1–2 raztežaja dolgih skalnih smeri do E2; vsi;
- Glen Etive, Etive Slabs, V-stena – *Hammer*, HVS, 5b, 165 m; vsi;
- otok Skye, sektor Suidhe Biorach; plezanje raztežaj dolgih skalnih smeri do EI nad morjem; vsi;
- otok Skye, Sron na Ciche, *Cioch West + Wallwork's Route*, S 4a, 215 m + VD, 100 m; vsi.

WALES

Wales - mednarodno srečanje plezalcev

Udeleženec: Tadej Krišelj

Trajanje: od 12. do 19. maja 2019

Tokratno srečanje BMC (British Mountaineering Council) je potekalo v severnem Walesu, pod prelazom Llanberiss. Območje odlikujejo različne kamnine na razmeroma majhnem področju. Večina smeri se nahaja v nacionalnem parku Snowdonia in v morskih klifih Gogharta. Vsakemu gostu so dodelili lokalnega plezalca, s katerim sta uskladila želje in izbrala plezalno področje. Tadeju je v šestih dneh v vodstvu in na pogled (s sprotnim nameščanjem varovanja) uspelo preplezati:

- Dinas Cromlech: *Foil*, E3/6a, 24 m; *Left wall*, E2/5c, 40 m; *Resurrection*, E4/6a, 44 m; *Right wall*, E5/6a, 46 m; *Cemetery gates*, E1/5b, 52 m; *The Monster*, E2/5c, 21 m;
- Diffwys Ddu: *Lubyanka*, E3/5c, 117 m;
- Cwm Glas Bach: *Rimsky Korsakov*, E5/6a, 24 m; *Rembrandt Pussyhorse*, E3/6a, 21 m; *The Stebbing*, E2/5b, 40 m;
- Slate: *Comes the Dervish*, E3/5c, 40 m; *Bella Lugosi is death*, E1/5b, 25 m; *Ride the wild surf*, E4/6a, 45 m; *Pull my daisy*, E2/5c, 40 m; *The Mau Mau*, E4/6a, 22 m; *German schoolgirl*, E2/5c, 22 m;
- Tremadog: *The weaver*, E2/5c, 64 m; *Cream*, E4/6a, 61 m; *Vector*, E2/5c, 75 m; *The atomic fingerflake*, E4/6a, 63 m; *Pincushion*, E2/5c, 59 m;
- Gogarth: *The flytrap*, E2/5b, 82 m; *A dream of wild horses*, HVS 5a, 150 m; *The sun*, E3/5c, 44 m.

ALPINISTIČNI VZPONI - SVET

SEVERNA AMERIKA

Aljaska Revelation

Udeleženca: Janez Svoljšak (vodja) in Miha Zupin

Trajanje: od 13. marca do 14. aprila 2019

Miha in Janez sta obiskala gorovje Revelation na Aljaski. Uspešno sta se spopadala s težavami v baznem taboru ter neznanim terenom v stenah. Izkupiček odprave je bil kljub vsemu odličen - pet prvenstvenih smeri (in trije prvenstveni pristopi na vrhove):

- 21. 3. 2019: Four Horsemen East (2600 m): *East ridge* (M6/M4, 50°-70°, A1, 600 m, 7 ur; prvi pristop);
- 27. 3. 2019: Golgotha (2724 m): *Father* (A15, 50°-70°, 900 m, 6 ur);
- 30. 3. 2019: Wailing Wall (2450 m): *Secret* (A16/A14+, 750 m, 7 ur in pol; prvi pristop);
- 1. 4. 2019: Apocalypse North (2750 m): *Slovenian route* (A14+ R, M6, 50°-80°, 1300 m, 8 ur in pol; prvi pristop);
- 5. 4. 2019: Seraph (2650 m): *The Last Supper for snow strugglers* (M7/M4-5, 50°-80°, 700 m, 7 ur).

Časovni potek odprave:

- 13. 3.: Let Brnik-Pariz-Seattle-Anchorage.
- 14. 3.: Anchorage: nakup hrane in opreme.
- 15. 3.: Transport iz Anchorage v Talkeetno.
- 16. - 18. 3.: Čakanje na let (slabo vreme).
- 19. 3.: Let na ledenik Revelation in postavljanje baze.
- 20. 3.: Urejanje baze.

21. 3.: Poskus v Pyramide Peak in plezanje vzhodnega grebena Four Horsemen East.

22. 3.: Počitek in urejanje baze.

23. 3.: Poskus v vzhodni steni Golgothe.

24. 3.: Počitek (spremenljivo vreme).

25. 3.: Počitek, ogledna tura (spremenljivo vreme).

26. 3.: Počitek (spremenljivo vreme).

27. 3.: Prvenstvena smer v Golgothi.

28. 3.: Počitek.

29. 3.: Počitek, ogledna tura.

30. 3.: Prvenstvena smer v vzhodni steni Wailing Wall.

31. 3.: Počitek.

1. 4.: Vzpon na Apocalypse North po prvenstveni smeri.

2. – 4. 4.: Počitek.

5. 4.: Vzpon na Seraph po prvenstveni smeri.

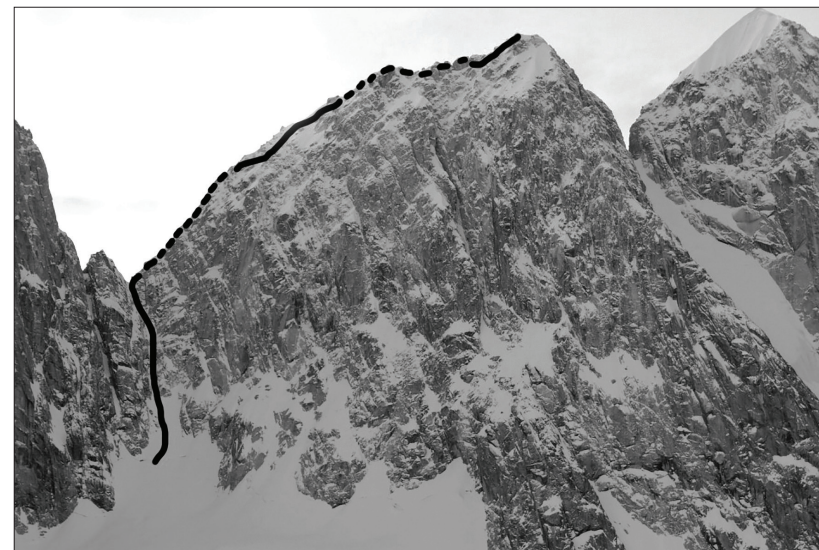
6. 4.: Počitek (spremenljivo vreme).

7. 4.: Odhod iz baze.

8. – 11. 4.: Talkeetna.

12. 4.: Transport v Anchorage.

13. – 14. 4.: Let Anchorage-Seattle-Pariz-Brník.

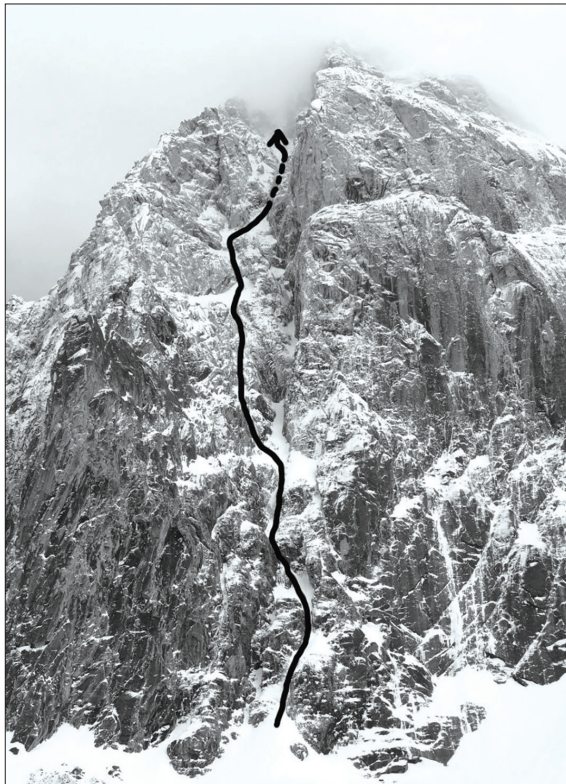
East Ridge.

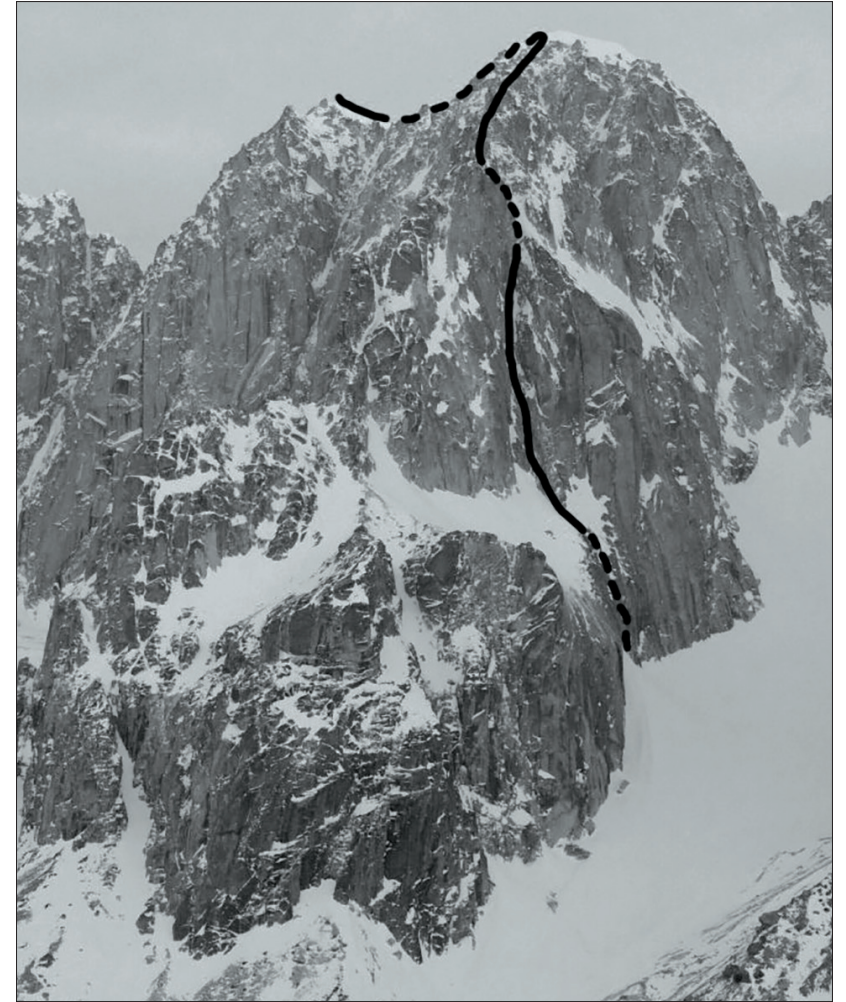
Father.

Secret.

Slovenian route.

The Last Supper for snow strugglers.

Kanada, Skalno gorovje

Udeleženci: Luka Lindič, Ines Papert (Nemčija) in Brette Harrington (ZDA)

Trajanje: april 2019

Alpinisti so v vzhodni steni gore Mount Fay (3235 m) preplezali novo smer, ki velja za drugo smer v steni in prvi vzpon čez njen strmi osrednji del. Luka je steno skupaj s pokojnim Marc-Andrejem Leclercem poskušal preplezati že leta 2016. Zaradi neugodnih razmer sta morala takrat načrt opustiti. Osrednji del stene je tako ostal nedotaknjen vse do letos. Luka, Ines in Brette so s plezanjem po obstoječi smeri začeli 2. aprila zgodaj zjutraj. Kjer stara smer preči desno, je trojica nadaljevala naravnost in končala prvi plezalni dan 250 metrov pod robom stene. Bivaku je sledilo zelo strmo plezanje v krušljivi skali, ki ga je dodatno začinila snežna nevihta, ki se je pojavila sredi dneva. Smer, ki so jo posvetili Marc-Andreju Leclercu, so poimenovali *The Sound of Silence* (M8, WI 5, 1100 m).

The Sound of Silence.

Denali

Udeleženci: Ludvik Golob (vodja), Davo Karničar, Franc Tertinek, Damijan Ambrožič, Boris Repnik, Grega Kavšček, Rožle Bregar in Miha Kačič

Trajanje: od 10. maja do 6. junija 2019

Cilji odprave: Vzpon po klasični smeri po zahodnem grebenu ter spust s smučmi z vrha Denalija (6.190 m). Posneti del filma o gorniški poti Dava Karničarja (Miha Kačič in Rožle Bregar).

Kronološki pregled odprave:

10. 5.: Odhod z letališča v Benetkah prek Amsterdama in Minneapolisa s pristankom v Anchorageu. Namestitev v hotelu.
11. 5.: Nakup opreme in hrane za vzpon.
12. 5.: Odhod s kombijem v Talkeetno (približno 200 kilometrov).
13. 5.: Urejanje prevoza in tehtanje opreme za let na ledenik.
14. 5.: Let na ledenik Kahiltna. Vzpon in nočitev na T1 (2.375 m).
15. 5.: Vzpon do T2 (3.350 m), postavitve šotorov in nočitev.
16. 5.: Prenos polovice opreme in hrane do T3 (4.328 m). Spust s smučmi nazaj v T2 (3.350 m) in prenočitev.
17. 5.: Počitek.
18. 5.: Vzpon do T3. Kačič zaradi poškodbe gležnja ostane na T2. V dolino in nazaj v Talkeetno ga pospremi Karničar, Ambrožič in Bregar in s tem zaključijo odpravo. Pred odhodom pomagajo do konca postaviti T3 (4.328 m).
19. 5.: Urejanje T3. Z vzponom nadaljujejo Tertinek, Repnik, Kavšček in Golob.
20. 5.: Nočno sneženje. Aklimatizacija.
21. 5.: Počitek in priprava opreme za vzpon na T4.

22. 5.: Vzpon na T4 (5.245 m). Smer vodi čez 300-metrsko vesino, opremljeno z vrvmi, sledi lep skalno-snežni greben vse do T4. Postavitev šotorov in prenočitev.

23. 5.: Mrzla noč. Sestop v T3 po žlebu Rescue gulley, Repnik ga presmuča.

24. 5.: Počitek in smučanje v okolici T3.

25. 5.: Utrjevanje šotorov in snežnih ograj za prihodnje dni, ko je napovedano sneženje in močan veter.

26. 5.: Sneženje z močnim vetrom (nad 100 km/h), v bazi zapade 60 cm snega.

27. 5.: Sneženje in močan veter počasi ponehata, napovedano je izboljšanje vremena za prihodnja dva dneva.

28. 5.: Vzpon proti vrhu. V prečnici proti sedlu Denali (5.450 m) se zaradi problemov z derezami za sestop odloči Golob, nižje se mu priključi Kavšček; skupaj sestopita do T4. Repnik in Tertinek uspešno nadaljujeta z vzponom na vrh (6.194 m). Potrebno je bilo veliko gaženja v vršnem delu, ki ga je opravil Repnik. Odsmučata z višine približno 6.100 m. V T4 se vrmeta ob 23.15.

29.–30. 5.: Sestop v bazni tabor. Let v Talkeetno.

31. 5.: Talkeetna; sestanek z rangerji in popoldne vožnja v Anchorage.

1.–4. 6.: Ogled Anchoragea in polotoka Kenai.

5.–6. 6.: Let Anchorage–Seattle–Amsterdam–Benetke.

JUŽNA AMERIKA

Patagonija

Udeleženca: Grega Lačen (vodja) in Andrej Gradišnik

Trajanje: od 24. januarja do 10. februarja 2019

Dvojica je najprej obiskala severni del Patagonije, natančneje območje Frey, gorovje Cerro Catedral. Tam sta v stolpu Campanile Esloveno preplezala smer *Fonrouge – Bertoncej* (6b, 140 m) in smer *El Mundo que espera* (6b+, 140 m). Nadaljevala sta v stolpu Torre Principal s smerjo *Sarandoga y chicharrones* (6b, 180 m).

Nato je sledil premik na jug (v El Chalten) in takoj dostop pod zahodno steno severnega stebra Fitz Roya (Pilar Goretta). V dveh dneh (3. in 4. februarja) sta preplezala smer *Mate, Porro y Todo lo Demas* (5.11.c., 900 m). Sestopila sta s spusti ob vrvi prek vzhodne stene in po 72 urah neprestanega gibanja turo končala v El Chaltenu. Celotno turo je sestavljalo 14 ur dostopa, dan in pol plezanja, 8 ur spustov ob vrvi in 7 ur sestopa. Turo je dodatno popestrilo dejstvo, da sta pozabila kuhalnik in si nista mogla pripravljati pijače in hrane.

Andrej in Grega na vrhu smeri.

Foto: arhiv KA PZS.

Peru

Udeleženca: Anja Petek in Boštjan Humar

Trajanje: od 14. junija do 23. julija 2019

Anja in Boštjan sta prvi teden opravila aklimatizacijski vzpon na Urus Este (5.420 m) po *Normalni smeri* (PD-). Dva dneva za tem sta po *Severozahodni smeri* (D) splezala na Tocllaraju (6.032 m). Sledil je vzpon na Alpamayo (5.947 m) po *Francoski smeri* (D/D+), potem na Pisco Oeste (5.752 m, PD). Prva v letu sta preplezala *Vzhodno smer* (D) v Huandoy Norte (6.395 m). Vsi vzponi so bili opravljeni v alpskem slogu.

Peru

Udeleženci: Primož Sedej, Ahac Istenič in Aljoša Hribar

Trajanje: junij in julij 2019

Ekipa se je najprej odpravila pod vzhodno steno Vallunaraja. Prespali so na višini 5.100 m in naslednji dan poskušali doseči vrh po severnem grebenu. Zaradi napihanega in nepredelanega snega so se na grebenu (cca. 5.450 m) odločili za povratek v dolino. Sledila je selitev v dolino Ishinca, kjer sta Primož in Aljoša preplezala smer *North Face* v Ranrapalci (D+, 900m). Za zaključek so v dolini Paron, v steni La Esfinge (5.325 m), vsi trije preplezali smer *1985 Route* (6c+, 750m).

Plezanje v Peruju.
Vir fotografije: aocrnuce.si.

Peru

Udeleženca: Urša Kešar in Jernej Kuhar

Trajanje: julij, avgust 2019

Dvojica je med štiritedensko dogodivščino opravila vzpone:

- Ishinca (5.530 m), severozahodna pobočja (normalka), PD-;
- Alpamayo (5.947 m), *Francoska direktna*, D+/TD (obračala);
- Tocllaraju (6.032 m), severozahodni greben (normalka), D;
- Urus Este (5.420 m), južni greben (normalka), PD-.

Utrinek.
Vir fotografije: aokranj.com.

Andi

Udeleženci: Branko Vizjak (vodja), Tomaž Klajnšek, Boštjan Dečman in Ivan Pešl

Trajanje: julij, avgust 2019

Štiričlanska odprava je obiskala perujske Ande. Za aklimatizacijo so se povzpeli na Vallunaraju (5.686 m). Prvenstveni smeri na Hualcan (6.122 m), ki je bila glavni cilj odprave, so se zaradi slabih vremenskih razmer in zdravstvenih težav odpovedali. Alternativo so našli v gori Caraz (6.025 m), a so se morali zaradi slabega vremena odpovedati tudi tej. Sledilo je uspešnejše nadaljevanje z vzponom na Tocllaraju (6.032 m) in Nevado Mateo (5.150 m).

AZIJA

Čamlang

Udeleženci: Blaž Navršnik (vodja), Nejc Marčič (pomočnik vodje), Jakob Skvarča, Domen Košir, Borut Demšar, Krištof Fortuna, Vid Vilhar, Matej Balažic, Neli Penič in Petra Klinar

Trajanje: od 31. marca do 18. maja 2019

Lokacija: Solo Kumbu, dolina Hunku, Nepal, Himalaja

Odprava PZS, namenjena mladim perspektivnim alpinistom in alpinistkam brez himalajskih izkušenj, je postregla s sedmimi tedni, polnimi plezalnih in doživljajskih trenutkov. Glavni cilj odprave, Čamlang (7.319 m), ni bil dosežen, opravljeno je bilo lepo število vzponov v okoliških stenah.

Kronološko poročilo:

31. 3.: Odhod z letališča v Zagrebu.

1. 4.: Prihod v Katmandu.

2. 4.: Vožnja z avtobusom do letališča Manthali.

3. 4.: Polet v Luklo in krajši treking do vasice Čotanga (3.500 m).

4. 4.: Prečenje prelaza Zatrwa La (4.610 m), spust do Thuli Kharka (4.200 m).

5. 4.: Hoja do vasice Khote (3.660 m).

6. 4.: Vzpon do vasi Tangnak (4.200 m).

7. 4.: Počitek.

8. 4.: Slovo od Jakoba (zaradi višinske bolezni je bil s helikopterjem prepeljan v dolino) in vzpon do vasi Khare (4.900 m).

9. 4.: Vzpon na prelaz Mera La (5.415 m); spust do vasi Kongme Dingma in dostop do baznega tabora pod Chamlangom (4.950 m).

10.–11. 4.: Aklimatizacija.

12. 4.: Počitek.

13. 4.: V bazi (sneži).

14. 4.: Vsi proti zahodnemu grebenu Čamlanga, nekateri do 5.700 metrov.

15. 4.: V bazi (sneži).

16. 4.: Vzpon pod zahodni del Hunkuja (Blaž, Matej, Domen, Nejc); vzpon na sedlo (5.800 m) vzhodno od Peak 41 (Petra, Neli, Krištof, Borut).

17. 4.: Blaž, Matej, Domen in Nejc se povzpnejo na Hunku (6.030 m).

18. 4.: Počitek, balvaniranje.

19. 4.: Petra, Neli, Borut, Krištof in Nejc se odpravijo na neimenovan vrh. Spijo na sedlu (5.850 m). Vid prenoči pod ledenikom v šotoru. Matej in Domen splezata na ramo (5.900 m) zahodnega grebena Čamlanga in bivakirata.

20. 4.: Matej in Domen napredujeta do višine 6.100 metrov; do večera se vrneta v bazo. Petra, Neli, Borut, Krištof in Nejc se povzpnejo po grebenu do višine 6.000 metrov in se zaradi preutrujenosti vrnejo. Zvečer so vsi v baznem taboru.

21. 4.: Počitek.

22. 4.: Blaž se odpravi v bazni tabor Baruntse, Nejc sam prepleza novo smer na Peak 5960.

23.–24. 4.: Počitek, priprave na turo.

25. 4.: Domen in Matej preplezata novo smer v vzhodni steni Hunkuja. Petra, Neli in Borut se v isti steni obrnejo na višini 5.700 metrov, enako Krištof in Vid. Blaž in Nejc se odpravita proti Hunku Čullju. Prenočita na sneženem sedlu (6.000 m).

26. 4.: Blaž in Nejc plezata po grebenu, na višini 6.400 metrov se

obrneta in vrneta v bazni tabor.

27.– 28. 4.: Počitek, priprave na turo.

29. 4.: Domen in Matej preplezata novo smer na Peak 6150, enako Blaž in Nejc. Petra in Neli prenočita na sedlu pod vrhom Peak 5950. Borut, Vid in Krištof se odpravijo proti zahodnemu grebenu Hunku Čulli. Krištof se zvečer vrne v bazo, Borut in Vid spita ob ledeniku pod sedlom.

30. 4.: Petra in Neli se povzpnete na vrh in se vrneta v bazni tabor. Borut in Vid se povzpnete na morenski vrh (6.200 m) in se vrneta v bazo. Zvečer so vsi v baznem taboru.

1. 5.: Počitek. Nejc se povzpne na Peak 5950.

2. 5.: Počitek. Nejc prepleza novo smer na Peak 5930.

3. 5.: Domen in Nejc preplezata novo smer na Peak 6150. Krištof in Vid se povzpnete na Peak 5950. Borut se sam vzpne po normalni smeri na Peak 6150.

4. 5.: Počitek.

5. 5.: Borut in Nejc preplezata novo smer na Hunku (6.050 m).

6. 5.: Počitek, priprave na odhod.

7. 5.: Spust prek prelaza Ambulapča La v Čukhung.

8. 5.: Čukhung–Jorsale (Thumburg).

9. 5.: Jorsale–Lukla.

10. 5.: Z letalom iz Lukle v Ramečap in z avtobusom do Katmanduja.

11.–16. 5.: Katmandu.

17. 5.: Katmandu–Istanbul.

18. 5.: Istanbul–Brnik.

Opravljeni vzponi:

- Hunku (6.030 m): *Nova smer* (III/45°, 400 m), Matej, Domen, Blaž in Nejc;

- Peak 5960: *Spet otrok* (60°/M3, 400 m), Nejc;

- Hunku (6.050 m): *Sanje so večne* (IV/M4+, 60°/40–50°, 750 m), Matej in Domen;

- Peak 6150: *Makedam bojsi* (IV/M5, 80/60°, 900 m), Matej in Domen;

- Peak 6150: *Direktna smer* (60–85°, WI3+ M3, 500 m), Blaž in Nejc;

- Peak 5950: pristop (II, 300 m), Petra in Neli;

- Peak 5950: pristop (II, 300 m), Nejc;

- Peak 5930: *Rampa in kamin* (M3/55°, 500 m), Nejc;

- Peak 6150: *Ledena* (WI4, M4, IV/85°, 700 m), Domen in Nejc;

- Peak 5950: pristop (II, 300 m), Vid in Krištof;

- Hunku (6.050 m): *Marčič-Demšar* (M3/55°, 500 m), Borut in Nejc.

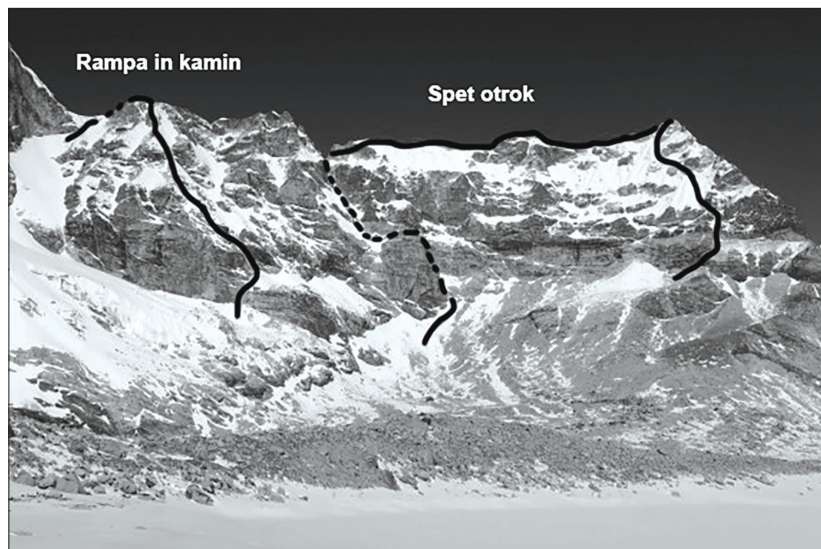

Skupinska.

Foto: Matej Balažic (arhiv KA PZS).

Nova smer.

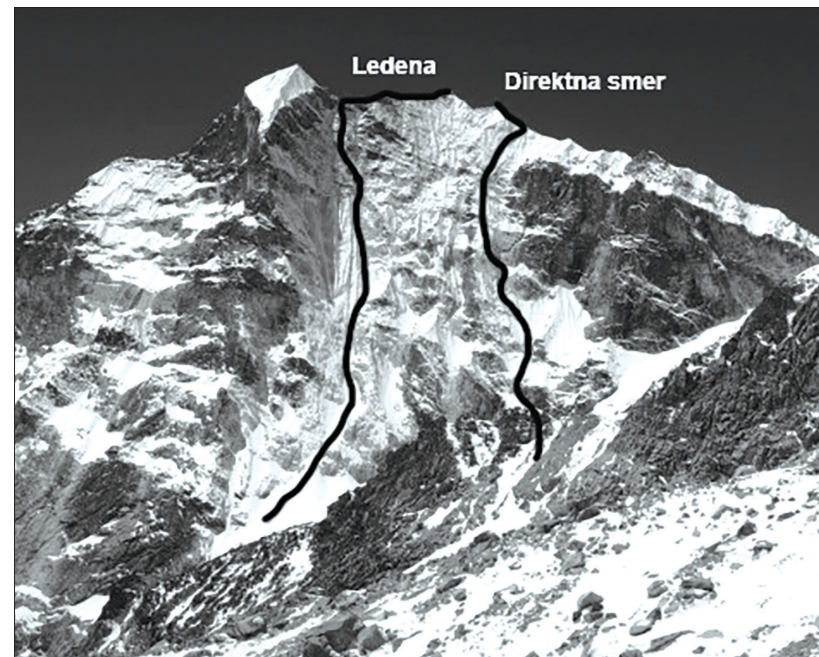
Rampa in kamin ter Spet otrok.

Sanje so večne.

Makedam bojsi.

Ledena ter Direktna smer.

Marčič-Demšar.

Peak 5950 ter Nova smer.

Kangbačen 2019

Udeleženci: Roman Benet in Nives Meroi (IT)

Trajanje: april, maj 2019

Roman in Nives sta končala odpravo, na kateri sta nameravala preplezati novo smer po jugovzhodnem grebenu. Cilja nista uresničila. Zaradi težav z nosači sta potrebovala veliko časa za prihod do baze na 5100 metrih. Nad njo sta takoj začela raziskovati smer, a sta se zaradi močnega vetra obrnila. Časa za resnejši poskus je začelo primanjkovati, zato sta poskusila še v desnem delu stene, kjer so ju ustavile ogromne razpoke. Eno sta uspešno premagala, za ostale pa bi potrebovala lestve. Smer, ki sta jo prvotno nameravala preplezati, je Roman sicer označil kot varno in zelo lepo.

Kangčendzenga

Udeleženec: Tomaž Rotar

Trajanje: maj 2019

Tomaž se je povzpел na vrh svojega tretjega osem-tisočaka, 8.586 metrov visoke Kangčendzenge. Mednarodno odpravo je organizirala agencija Seven Summits.

Tahu Rutum 2019

Udeleženci: Janez Svoljšak (vodja) in Sara Jaklič

Trajanje: od 22. junija do 30. julija 2019

Cilj odprave je bil preplezati prvenstveno smer v območju zahodnega grebena Tahu Rutuma. Zaradi Janezove nenadne smrti se je odprava predčasno zaključila. Umrl je med spanjem v baznem taboru.

Zanskar – SMAR

Udeleženci: Matija Volontar (vodja), Žiga Oražem, Bor Levičnik, Matevž Štular in Luka Stražar (gost)

Trajanje: od 10. julija do 11. avgusta 2019

Po prihodu v bazni tabor na višini 4.400 m je ekipa začela z enodnevnimi aklimatizacijskimi vzponi. Vmesne počitke so popestrili balvani, raztreseni okoli baze. Razen pričakovanih glavobolov so prvi dnevi minili brez zapletov. Dnevne temperature so bile zelo visoke. Nižji vrhovi okoli baze, ki so ob prihodu imeli obilico snega, so bili po nekaj dneh precej bolj kopni. Prav tako je začel naraščati slap na vzhodni strani baze. Razmeroma toplo vreme, ki je nekaterim odneslo glavne cilje, je očitno odneslo tudi nekaj motivacije. Praznino je bilo treba zapolniti z lastno interpretacijo in občutkom, kaj in kam v danih pogojih. Glede na to, da je bil to za večino prvi obisk Himalaje, so imeli fantje s tem na začetku nekaj težav.

Hagshu je s svojo pred soncem najbolj sramežljivo steno po tistem obljubljal največ. Levičnik, Stražar in Štular so se odločili preizkusiti razmere v lepi direktni liniji, desno od že obstoječe smeri, ki je delo Česna, Lindiča in Prezlja. Visoke temperature so držale vzpon v določeni meri negotovosti, predvsem pa so pokazale na nujnost zgodnjega, pravzaprav nočnega začetka plezanja. Ko je v začetni strmini zaškripalo pod derezami in cepini, je odločitev za poskus v Hagshuju dobila svojo potrditev. Dokaj tekoče plezanje v zmernih težavah je navezo hitro vodilo po steni navzgor. Okoli poldneva so tako dosegli rob. Sledili so priprava bivaka, kuhanje in daljši počitek, nato pa odhod proti vrhu. Razmere na vršnem grebenu so bile vse prej kot ugodne. Snežna ploha izpred nekaj dni, ki je v spodnjem delu trosila dež, je na vršnem grebenu ob pomoči vetra ustvarila zahrbtno kložo. Začelo se je iskanje alternativnih prehodov desno v zahodno steno, vendar na začetku zadnjega vzpona proti vrhu tudi teh ni bilo več. Tako so morali praznih rok sestopiti nazaj proti šotoru. Prek severnega vrha so proti glavnemu vrhu dosegli višino približno 6.300 m. Naslednji dan (pravzaprav naslednjo noč) so se spustili čez steno in odšli čez ledenik proti bazi.

Glavni cilj naveze Oražem-Volontar je bila očitna linija v severni steni gore Barnaj I. Po prvi aklimatizaciji je bilo očitno, da v tej steni ni

mogoče varno oziroma učinkovito plezati. Stena je bila popolnoma suha, poleg tega pa tudi cel dan izpostavljena soncu. Kot alternativno idejo sta si najprej izbrala nepreplezano zahodno linijo na neosvojen vrh, ki se je izkazala za zelo nevarno. Obrnila sta se 100 višinskih metrov pod vrhom na višini 5.900 m. Po vrnitvi v bazo je motivacija očitno zanihala, saj že drugič na tej odpravi nista izpolnila zadanega cilja. Po nekaj dnevih počitka sta se odločila za poizkus v jugozahodni steni drugega neosvojenega vrha. Prvi dan sta dostopila po precej nevarnem terenu do višine 5.600 m, kjer sta si uredila udoben bivač. Naslednji dan sta nadaljevala po zastavljeni smeri, a se po 300 m višine obrnila. Razlog so bile ponovno previsoke temperature, zaradi katerih bi bilo plezanje prenevarno.

Kronološko poročilo

10. julij: let Ljubljana–Istanbul–New Delhi.
11. julij: New Delhi, sestanek na ministrstvu.
12. julij: let New Delhi–Leh, nakup manjkajoče osebne opreme.
13. julij: aklimatizacija do (približno) 3.900 m, pregled hrane in opreme.
14. julij: aklimatizacija do (približno) 5.200 m.
15. julij: vožnja Leh–Kargil (6 ur).
16. julij: vožnja Kargil–Akshow (8 ur).
17. julij: dostop do baznega tabora.
18. julij: prihod v bazo, postavljanje šotorov (4.400 m).
19. julij: aklimatizacija, greben nad bazo do 5.000 m, deževno vreme.
20. julij: počitek, pakiranje.
21. julij: aklimatizacija; Oražem-Volontar: poskus skalne smeri in bivač na 5.500 m; Levičnik-Stražar-Štular: vzpon na neimenovan vrh (6.083 m) in bivač na 5.750 m.
22. julij: sestop v bazo.

23. julij: ogled dostopov čez ledenik do vznožja Lagana in proti Hagshuju.

24. julij: počitek in plezanje na balvanih.

25. julij: Oražem-Volontar: poskus v stolpih poleg »Rakete«. Levičnik-Stražar-Štular: dostop do vznožja Hana's men.

26. julij: Levičnik-Stražar-Štular: vzpon na Hana's men (6.310 m), bivač na 6.290 m.

27. julij: Levičnik-Stražar-Štular sestopijo v bazo.

28. julij: slabo vreme, počitek v bazi.

29. julij: počitek in pakiranje.

30. julij: Levičnik-Stražar-Štular: poskus v zahodni steni »Rakete«; Oražem-Volontar: dostop pod jugovzhodno steno »Rakete«.

31. julij: Oražem-Volontar: poskus vzpona in vrnitev v bazo.

1. avgust: počitek v bazi.

2. avgust: počitek v bazi.

3. avgust: Levičnik-Stražar-Štular: dostop do vznožja severne stene Hagshuja.

4. avgust: Levičnik-Stražar-Štular: plezanje v severni steni Hagshuja, poskus vzpona na glavni vrh.

5. avgust: Levičnik-Stražar-Štular: spust po smeri in sestop v bazo.

6. avgust: počitek in pakiranje.

7. avgust: sestop do vasi Akšow.

8. avgust: vožnja Akšow–Kargil.

9. avgust: vožnja Kargil–Leh.

10. avgust: let Leh–New Delhi.

11. avgust: Let New Delhi - Istanbul - Ljubljana.

Opravljeni vzponi in poizkusi:

Naveza Levičnik-Stražar-Štular:

- aklimatizacija: vrh severno od baze (6.083 m);
- aklimatizacija: Hana's man (6.310 m);
- poizkus: Z-stena »Rakete«, 120 m smeri;
- poizkus: Hagshu, severna stena, nova smer, vršni greben do višine 6.300 m.

Naveza Oražem-Volontar:

- aklimatizacija: nova smer do višine 5.500 m, neimenovan vrh;
- aklimatizacija: nova smer do višine 5.900 m, neimenovan vrh;
- poizkus: JZ-stena »Rakete« do višine 5.900 m.

Med vzponom.

Foto: Luka Stražar (arhiv KA PZS).

Wadi Rum – SMAR

Udeleženci: Žiga Oražem (vodja), Matija Volontar, Bor Levičnik, Matevž Štular, Marija Jeglič, Krištof Frelih, Miha Kern (gost) in Marko Prezelj (gost)

Trajanje: od 25. oktobra do 8. novembra 2019

Wadi Rum je področje, ki se ga splača obiskati, domačine je treba jemati z rezervo, treba je barantati, sicer vas oberejo. Stene iz peščenjaka ponujajo ogromno dobrega plezanja, v katerem je uživala celotna ekipa. Dvotedensko avanturo so zaznamovali še: izgubljanje že na dostopu, plezanje resnih smeri, spusti v neznane previse, sestopi v temi, riž s piščancem na tri različne načine in turistični obisk Petre.

Opravljeni vzponi:

27. oktober

- Levičnik-Štular: *Lionheart*, 6b, 350 m, 3 ure; Džebel Rum, vzhodna stena;
- Prezelj-Volontar: *West Face Route*, V, 300 m, 2 uri; Džebel Hajaj, zahodna stena;
- Jeglič-Frelih: *Pillar of wisdom*, 6b, 400 m, 4 ure; Džebel Rum, vzhodna stena;
- Oražem-Kern: *Inshallah factor*, 6c, 450 m, 4 ure; Džebel Rum, vzhodna stena;

28. oktober

- Levičnik-Štular: *Rait mit the camel*, 7a, 450 m, 5 ur; Džebel Rum, vzhodna stena;
- Oražem-Kern: *Glory*, 7c/+, 120 m, 2 uri; Rakabat um ejil, južna stena;
- Jeglič-Volontar-Prezelj: *Alan and his perverce frog*, VI, 200 m, 2 uri in pol; Jebel um ejil, zahodna stena;

– Jeglič-Volontar-Prezelj: *The beauty*, VI, 200 m, 2 uri in pol; Jebel um ejil, zahodna stena;

29. oktober

– Jeglič-Frelih: *Lionheart*, 6b, 350 m, 3 ure; Džebel Rum, vzhodna stena;

– Prezelj-Volontar-Štular: *Pillar of wisdom*, 6b, 400 m, 4 ure; Džebel Rum, vzhodna stena;

– Oražem-Kern: *55 steps to hell*, 7b, 300 m, 4 ure; Jebel assad wadi al sit, južna stena;

31. oktober

– Levičnik-Štular: *Rock empire*, 7c+ (Levičnik 1xA0), 300 m, 5 ur; Džebel Rum, vzhodna stena;

– Jeglič-Frelih: *Rait mit the camel*, 7a, 450 m, 6 ur; Džebel Rum, vzhodna stena;

– Kern-Oražem: *Rock empire*, 7c+, 300 m, poskus; Džebel Rum, vzhodna stena;

– Prezelj-Volontar: *Inshallah factor*, 6c, 450 m, 4 ure; Džebel Rum, vzhodna stena;

1. november

– Štular-Frelih: *Jihad*, 7b+ (Frelih 1xA0), 450 m, 5 ur; Nassarani, vzhodna stena;

– Jeglič-Levičnik: *Jihad*, 7b+ (Levičnik 1xA0), 450 m, 5 ur; Nassarani, vzhodna stena;

– Prezelj-Volontar: *Muezzin*, VI+, 500 m, 6 ur; Nassarani, vzhodna stena;

– Kern-Oražem: *Tira il diavolo per la coda*, 7c, 410 m, 4 ure; Nord Barrah, zahodna stena;

3. november

– Jeglič-Levičnik: *Cat fish corner-Black corner*, 6c, 350 m, 5 ur, Jebel Kharazel, južna stena;

– Štular-Frelih: *55 steps to hell*, 7b, 300 m, 4 ure, Jabel assad wadi al sit, južna stena;

– Kern-Oražem: *Rock empire*, 7c+, 300 m, 5 ur, Džebel Rum, vzhodna stena;

– Prezelj-Volontar: *Lionheart*, 6b, 350 m, 3 ure, Džebel Rum, vzhodna stena;

4. november

Levičnik-Oražem: poskus v prvenstveni smeri

– Frelih-Kern: *Jolly Joker*, 6b+, 500 m, Nassraniya North Tower, zahodna stena, poskus;

– Prezelj-Jeglič: *Rock fascination*, VII–, 500 m, 3 ure; Džebel Kharazeh, severna stena;

– Volontar-Štular: *Rock fascination*, VII–, 500 m, 3 ure; Džebel Kharazeh, severna stena;

5. november

– Levičnik-Oražem: *Towering Inferno*, 7b R, 270 m, 4 ure, Džebel Rum, vzhodna stena;

– Prezelj-Kern: *Flight of fancy*, 6b, 170 m, 1 ura in pol, Džebel Rum, vzhodna stena;

6. november

– Štular-Frelih: *Inshallah factor*, 6c, 450 m, 4 ure; Džebel Rum, vzhodna stena;

– Levičnik-Jeglič: *Inshallah factor*, 6c, 450 m, 4 ure; Džebel Rum, vzhodna stena;

– Prezelj-Kern: *Rait mit the camel*, 7a, 450 m, 4 ure; Džebel Rum, vzhodna stena;

7. november

– Oražem-Štular: *Flight of fancy*, 6b, 170 m, 1 ura in pol; Džebel Rum, vzhodna stena;

– Jeglič-Frelih: *Flight of fancy*, 6b, 170 m, 1 ura in pol; Džebel Rum, vzhodna stena.

Sestop.

Foto: Marko Prezelj (arhiv KA PZS).

ZLATI CEPIN

Aleš Česen in Luka Stražar sta 22. septembra 2019 na gorniškem festivalu v Ladeku na Poljskem prejela zlati cepin za alpinistični vzpon na Latok I. Prvenstveno 2400-metrsko smer v severnem ostenju Latoka I v Karakorumu sta preplezala skupaj z Britancem Tomom Livingstonom. Trojica se je 9. avgusta 2018 povzpela na 7.145 metrov visoki vrh in se tako v zgodovino vpisala z drugim vzponom na ta pakistanski sedemtisočak ter prvim uspešnim vzponom s severne strani. Pred tem je Latok I v zadnjih štirih desetletjih zavrnil okoli 30 alpinističnih odprav z vsega sveta.

Najvišje priznanje za alpinistične dosežke jima je podelil Andrej Štremfelj (član mednarodne žirije).

Česnu in Stražarju je nagrado podelil Andrej Štremfelj.

Foto: Szymon Aksienionek (arhiv PZS).

IZBOR NAJUSPEŠNEJŠIH ALPINISTK IN ALPINISTOV 2019

Komisija za alpinizem Planinske zveze Slovenije je tudi tokrat opravila izbor najuspešnejših, izstopajočih posameznikov in navez, ki so s svojimi vzponi zaznamovali alpinistično sezono 2019. Namen izbora je strokovna ocena in ovrednotenje alpinističnega leta in hkrati predstavitev oziroma promocija najboljših dosežkov za širšo javnost. Z namenom čim večje objektivnosti izbora je bila, kot je že v navadi, osnovana skupina izkušenih alpinistov različnih generacij, ki so jo sestavljali: Tone Škarja, Andrej Štremfelj, Andrej Grmovšek, Tina Di Batista, Tadej Debevec, Tomaž Jakofčič, Urban Ažman, Nastja Davidova, Matej Kladnik, Luka Stražar, Miha Habjan in Nejc Pozvek.

Glavni kriteriji za izbor so bili – kot vsako leto – vrhunskost, prvenstvo, ideja in izbira cilja, drznost in avantura ter način opravljenega vzpona. Končni izbor pa je vedno presek vseh mnenj oziroma glasovanja, ki je včasih skorajda enoglasno, spet drugič izjemno tesno. Absolutna primerjava je v alpinizmu nemogoča, zato je delo skupine zahtevno in včasih nevhvaležno, vsi pa si ga, v prizadevanjih za skupno dobro, trudijo opraviti po najboljših močeh.

Najuspešnejša alpinistka: Sara Jaklič (AO PD Kranj)

Sara Jaklič že več let pleza na zelo visoki ravni, tvori vrh slovenskega ženskega alpinizma in je članica SMAR. Bera njenih vzponov v letu 2019 je izjemna in sega na vsa področja alpinističnega udejstvovanja. Pozimi je bila aktivna predvsem v slovenskih stenah – izstopata *Poševna zajeda* (IV/M5, 500 m) v Velikem Draškem vrhu in *Kaminska smer* v Mali Mojstrovki (IV/M5, 300 m), v italijanski Vallungi pa kratka in težka kombinirana smer *Last minute* (M8- W15+, 115 m). Vse je plezala v navezi z Janezom Svoljšakom. Po boleči in tragični izkušnji na odpravi v Pakistanu se je v drugem delu sezone posvetila težkim smerem in v Tofani zmogla *Campagni di merenda* (7b, 350 m), v Cinah pa *Das phantom der Zinne* (7c+, 550 m), obe v dobrem slogu – na pogled oz. na flash. Sezono je sklenila z *Nebeško streho* (VIII+, 300 m) v Velikem Draškem vrhu in *Čingul makijem* (VIII+/IX-, 250 m) v Rušici.

Najuspešnejši alpinist: Luka Lindič (AO PD Celje-Matica)

Luka Lindič se je v preteklih letih dokončno uveljavil kot eno največjih imen svetovnega alpinizma, kar mu je uspelo z nizanjem dobrih sezon in neprestanim dvigovanjem kakovosti. Lansko leto je zanj minilo brez večjih odpravarških ciljev, zato se je lahko bolj posvetil težkim smerem. Najbolj sta izstopali prvenstvena smer *The sound of silence* (M8 W15, 1.100 m) v vzhodni steni Mt. Fay (Skalno gorovje, Kanada), kjer sta mu družbo delali Ines Papert in Brette Harrington, in pa smer *End of silence* v steni bavarskega Feuerhörndla, delo slovitega Thomasa Huberja, ki predstavlja del t. i. alpske trilogije težkih desetih iz devetdesetih let 20. stoletja. Ocenjena je z X+ in v 350 metrih ponuja konstantno težavno plezanje; Lindič je za uspeh potreboval deset obiskov. Med skalnimi smermi velja izpostaviti še smer *Schwarze Madonna* v Untersbergu, ocenjeno s spodnjo X. stopnjo, ostale vrhunske dosežke (drzne kombinirane smeri) pa je nanizal pozimi ob obisku gorovja Brenta ter nad dolinama Langental in Brandnertal.

Najperspektivnejši alpinist: Bor Levičnik (AO PD Ljubljana-Matica)

Bor Levičnik je bil za naziv najperspektivnejšega alpinista nominiran že v letu 2018, za vzpone v letu 2019 pa, še vedno kot najstnik, na podlagi izbora komisije prejema to priznanje. Je z naskokom najmlajši član Slovenske mladinske alpinistične reprezentance in vrv večinoma deli s starejšimi soplezalci. Kot smo zapisali že lani, kaže veliko nadarjenost, zagnanost in hkrati zrelost pri ukvarjanju z alpinizmom. V sezoni 2019 je na svoji prvi odpravi v Himalajo v navezi z Luko Stražarjem in Matevžem Štularjem po prvenstveni smeri dosegel rob severne stene Hagshuja, žal pa so v slabih razmerah ostali brez vrha. Med letnimi vzponi doma izstopajo tris skalaških smeri v enem dnevu ter smeri *Sladka kot med* (VII+/VIII-, 450 m) v Debeli peči, *Nebeška streha* (VIII+, 300 m) v Velikem Draškem vrhu in *Čingul maki* (VIII+/IX-, 250 m) v Rušici, pozimi pa *Bela grapa* v Planjavi.

Priznanje za posebne dosežke v alpinizmu: Janez Svoljšak (posthumno) in Miha Zupin (oba AO PD Kranj)

Janez Svoljšak in Miha Zupin sta slovensko alpinistično javnost navdušila z uspehom njune odprave na Aljaski. V skoraj treh tednih bivanja na odmaknjenem ledeniku Revelation sta izkusila vse čare nekoristnega sveta. Od surove in neprizanesljive narave do veselja ob dobrih razmerah in kar petih prvenstvenih smereh, ki sta jih eno za drugo nizala v odličnem slogu. Na treh vrhovih sta stala kot prvoprstopnika. Legendarni alpinist Tone Škarja je bil v komentarju na alpinistične novice z omembo odprave kratek in jednat: »Že dolgo ne tako dobre slovenske zgodbe – v vseh pogledih.«

Seznam vzponov nad ledenikom Revelation:

- Four Horsemen East (2.600 m): *East Ridge*, M6/M4, 50–70°, AI, 600 m, 7 ur; prvi pristop, prvenstvena smer;

- Golgotha (2.724 m): *Father*, AI5, 50°–70°, 900 m, 6 ur, prvenstvena smer;

- Wailing Wall (2.450 m): *Secret*, AI6/AI4+, 750 m, 7 ur in pol; prvi pristop, prvenstvena smer;

- Apocalypse North (2.750 m): *Slovenian route*, AI4+ R, M6, 50–80°, 1.300 m, 8 ur in pol; prvi pristop, prvenstvena smer;

- Seraph (2.650 m): *The Last Supper for snow strugglers*, M7/M4–5, 50–80°, 700 m, 7 ur, prvenstvena smer.

Žal se je Janezova življenjska pot nepričakovano in mnogo prezgodaj končala med odpravo v pakistanski Himalaji. Slovenski alpinizem je tako izgubil enega ključnih mladih protagonistov, ki je v svoji kratki karieri in pri starosti komaj 26 let za seboj že imel več odprav, odlične solo vzpone v velikih alpskih stenah, številne najzahtevnejše smeri pri nas, tako pozimi kot poleti, hkrati pa tudi odlične dosežke s tekmovalnj v lednem in športnem plezanju. Za svoje udejstvovanje je leta 2017 prejel Bloudkovo plaketo.

Obrazložitve najuspešnejših alpinistov je pripravil Nejc Pozvek,

član IO Komisije za alpinizem PZS.

Priznanje za življenjsko delo v alpinizmu: Anton Sazonov - Tonač

Anton Sazonov - Tonač, gornik, alpinist, turni smučar, gorski reševalec, inštruktor, gorski vodnik in še bi lahko naštevati, je šest desetletij in celo nekaj več zvezda stalnica slovenskega alpinizma. Za starejše prekaljeni stari maček, za mlajše generacije legenda. O njem in njegovih alpinističnih dogodivščinah krožijo zgodbe in povesti, da se včasih ne ve, kaj je sploh res.

Zagotovo pa je Tonač v slovenskem alpinizmu pustil globoko sled. V letih aktivnega gorništva se je nabralo vzponov, odprav, reševanj, vodniških partij in podobnega, da še sam ne ve, koliko. Je živa potrditev reka, da je dober alpinist star alpinist. Ko sem ga pred dnevi, tako, prijateljsko, pobaral, če ve, koliko je tega vsega skupaj, je odgovoril, da »veliko, ampak še ne dovolj«.

Dodelili so mi nalogo, da ga primerno predstavim in da o prijatelju in sopotniku še kaj lepega povem. Težka bo! O Tonaču je napisanega že toliko lepega in, drugič, kaj bi ga predstavljal, saj ga že tako vsi poznate. Toda ker je treba, bom iz drobcev spominov poskusil sestaviti Tonača v podobi, kot ga sam poznam.

Tonačeva alpinistična zgodovina se začne ob koncu petdesetih let prejšnjega stoletja, leta osem- ali devetindeset. V plezalni šoli Alpinističnega odseka Ljubljana-Matica se je pojavil mladenič, ki takrat še ni bil Tonač, ampak Sazon! Na orodjih v telovadnici je dobil moč in okretnost, kar je bila odlična popotnica za alpinistične podvige. Plezal je mirno in hladnokrvno, bil je zanesljiv soplezalec ter zabaven in duhovit tovariš. Poznal pa je jasno mejo, kaj je šala in kdaj gre zares. In pri plezariji je pri Tonaču šlo vedno samo zares. Že samo misel na »polete« je globoko sovražil in gojil kalkulirano previdnost. Kadar pa je šlo narobe, se je mirno, preudarno, brez panike s humorjem izvil na varno.

Tonačeve šale in humor so tiste sorte, da potrebujejo malo privajanja, da takoj ne izpadeš kot bedak. Za novo leto 59/60 sva v Tamarju dobila prenočišče v čumnati pod streho. Zrak je bil gost in stegnil sem se čez Tonača ter odprl okno, ko je postalo mraz, pa sem ga zaprl in tako vso noč. Zjutraj pa: »Veš, Mikec, zaradi tebe nisem celo noč spal, ker si imel toliko opraviti s tistim oknom, a pa nisi videl, da

ni šipe!« Tonač je res zanimiv. Nikoli se ni z nikomer sprl in tudi tiste hude hribovske zamere ne goji. Če je že kdaj bil res prepirljive volje, je prav počasi in po tihem povprašal: »Hej, ti, ali mi že lahko poveš, kaj si s tem mislil?«

Pri gorniški opravi je bil malo samosvoj. Nikoli rdečih dokolenk. Nosil je pulover, kapo in nogavice, ki jih je najmlajšemu sinu iz bele domače volne spletla mama Sazonov. Skrivnost teh nogavic je bila nepoučenim nevidna, niso bile dokolenke, temveč nadkolenke, poleti malo čez in pozimi čisto do tja gor. Za pritrditev so skrbeli sistemi, ki že segajo na področje ženske garderobe. V tistih časih je imel v svoji modni kolekciji tudi silno imenitne hlače. Vse pokrpane in pošite, ki so že na daleč kazale slavno zgodovino nevarnih alpinističnih podvigov. In prav zato se je v te hlače nesmrtno zaljubil naš »dohtar«. Barantala sta in barantala. Ponudba je rasla do nebes, dokler ni Tonač takole končal zadeve: »Veš, kaj, ker sva prijatelja, te nočem spraviti na kant, pa še kaj bodo potem govorili prijatelji.« Naenkrat so tiste hlače izginile iz hribov, vendar alpinistična zgodovina ne ve, ali je Tonač podlezel čaru denarja ali pa so hlače same razpadle.

Pri opremi je bil varčen. Bil je čas, ko so v alpinizmu dokončno prevladale najlonske vrvi. A Tonač je ljubil tudi rastlinske materiale, vrvce iz sisala in kislo zelje. Legendarni »Tonačev kavkaški kladu«, nekaj, kar še ukrasti ni bilo vredno, je pobral v reni. Odpovedal se mu je šele, ko so bile pripombe že preveč nesramne, in ker je bil namenjen v Francijo in je bilo treba paziti na ugled domovine. Kot orodjar je imel kot »fabriška« elita možnost, da tam kaj »pofuša«. Česar ni bilo v trgovini, se je dalo dobiti pri Tonaču. Njegovi klini niso popustili. Nekdo se je celo pritožil, da se nekega mesta ni dalo preplezati prosto, ker je ob ključnem oprimku trmasto tičal star Tonačev klin. Posebnost so bili šele njegovi ledni klini, za katere so zlobneži trdili, da jih ni treba zabijati, ker kar sami »not zlezejo«, niso pa »fajn« za nosit'. Več materiala bolje drži. Omenil sem že, da je gojil kalkulirano previdnost, a z Alešem sta bila na tem področju nekoliko vsaksebi.

V šestdesetih in sedemdesetih skoraj ni bilo odmevnega podviga, da Tonač ne bi bil vsaj malo zraven. Ko je leta 1960 odšla na pot prva JAHO odprava na Trisul, je Tonač že plezal vse težje smeri po domačih gorah, na Mont Blancu preizkušal, kako nanj deluje redek zrak, in postal član Gorske reševalne službe. Prečenje Chamoniških igel leta 1961 je pomemben dosežek in priprava na severno steno

Matterhorna po smeri bratov Schmidt, ki jo je leta 1962 Tonač opravil v navezi z Branetom Pretnarjem, prav tako. Bil je med tistimi, ki so odčarali mit velikih sten.

Uspehi v Alpah so mu leta 1964 prinesli mesto vodje prve odprave na Svalbard – Spitzberge. Vedelo se je, kako pripraviti odpravo v Centralne Alpe in kaj nas čaka na Kavkazu, po Trisulih smo imeli tudi že prvo izkušnjo s Himalajo – kako se naredi odpravo v gore nad polarnim krogom, pa naj ugotovi Tonač. Dobil je opremo trisulske odprave in moštvo ter se odpeljal na sever najprej z vlakom in nato s parnikom. Odkritje. Gore tam rastejo iz morja. Padeš lahko v morje ali pa v ledeniško razpoko. Ne preganja te noč, lezeš lahko zjutraj ali pa ob polnoči, vseeno kdaj, težava je samo, kdaj je treba spat. Zaradi trme je vodja staknil snežno slepoto. Bolečine so bile hude, ko tolažba ni več pomagala, je bila edina rešitev, da mu »dohtar« v zadnjo plat pritisne nekaj močnega, takšnega, da tudi pravemu alpinistu dobro prime. Ko so bolečine popuščale in se je po žilah razlivala blaženost, se je Tonaču odprla duša in kot general je nagovoril moštvo: »Fantje, žret' mor'te, če ne boste žrli, boste lačni, če boste lačni, boste tečni, če boste tečni, se boste začeli kregat', in če se boste začeli kregat', bo ekspedicija propadla.« In ta odprava ni propadla. Pa tudi druge niso, če so spoštovale takšne modrosti. Prinesla je majhen, vendar nov drobec v zakladnico odpravarских izkušenj.

Okolje alpinističnim odpravam ni bilo naklonjeno. Med prvo in drugo himalajsko odpravo je preteklo celih pet let. Zaradi plezalskih uspehov, izkušenosti in priljubljenosti med alpinisti je postal Tonač član odprave JAHO II Kangbačen 1965. Odprava na neosvojeni Kangbačen je bila rojena pod nesrečno zvezdo. Vrsta neugodnih okoliščin, malo denarja, težave s transportom in neizkušenost so bili recept za neuspeh. Toda našli so pravi pristop. Tonača in Pavleta je ustavilo malo pod vrhom. Bivak. Vzpon in sestop sta opravila brez podpore, brez hrane in pijače. Da sta se vrnila, ni bil čudež, temveč pravilna presoja – žilavost, znanje in volja so ju vrnili z gore. Cena za novo izkušnjo je bil prstni členek. Učna leta pač.

Zraven je bil tudi, ko je bilo treba še zadnjič ubraniti Steno pred tujci, tokrat pred Čehi v tisti epopeji zimskega Čopa, ko je vremenski obrat nasul snega do ušes in so se šli snežne krte.

Pretekla so cela tri leta in Tonač je bil na prvi odpravi Hindukuš 1968

in splezal na neosvojeni Lunkho i Hevad. Naslednje leto, 1969, se je udeležil uspešne odprave JAHO III na Anapurno 2.

Ljubezen do kislega zelja ga ni zapustila do današnjih dni. Na Tonačevo željo smo natovorili cel tovor kislega zelja v konzervah. V štirici na Lunkhovem grebenu na 6400 metrih nad morjem je z užitkom pospravil kranjsko s kislem zeljem. V tistih časih je veljalo prepričanje fiziologov in prehranskih strokovnjakov, da zaradi dihalne alkalozе v višinah prihaja do slabe prebave in posledično do oslabelosti telesa in duha. Telo da gre lahko tam gori samo na lahko hrano, na čokolado, puding in hrano za dojenčke. Na tej točki sta trčili znanost in Tonačeva empirija. Telo to hoče. Če lahko Tonač, lahko tudi mi. Tako se je na slovenskih odpravah spremenila prehranska strategija. Na Anapurni je bilo s hrano že povsem po Tonačevo.

Leta 1976 je bil vodja uspešne odprave, ki je osvojila vrh Trisula 1. S prvenstveno smerjo v zahodni steni na nov način so bili stari dolgovi poravnani. Tako je imel Tonač pomembno vlogo pri vseh treh ciljnih učne dobe slovenskega himalajizma – Kangbačnu, Anapurni 2 in Trisulu 1.

Tudi potem, ko se je umirila mladostna zagnanost in mu je že v zrelih letih življenje nasulo novih izzivov, ni pospravil vrvi in kovačije v klet, ni se »za peč zakadil«, ampak še naprej živi z gorami in za gore, samo druge poti je začel ubirati. Bogato znanje in izkušnje uporablja pri organizaciji reševalne službe, vodniške organizacije, vodništva, posveča se mentorstvu pri ustanavljanju novih alpinističnih odsekov in delu pri izobraževanju mladih alpinistov. Prav verjetno je ena od malih skrivnosti poleta slovenskega alpinizma v svetovni vrh prav to, da se ta stari maček ni zaprl v slonokoščeni stolp veličine, temveč da mladim razdaja znanje, izkušnje in posreduje svojo zdravo pamet.

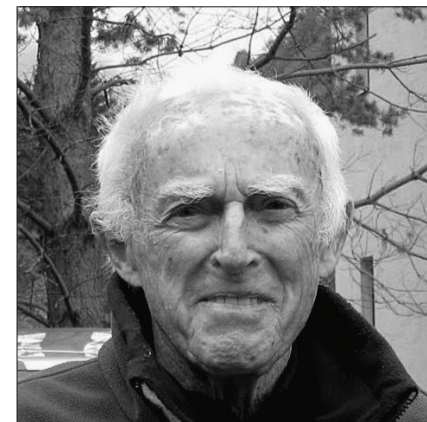
Letošnje priznanje za življenjsko delo v alpinizmu prihaja v prave roke.

Kazimir Drašlar - Mikec

Vir: pzs.si

V SPOMIN

France Zupan (1929–2019)

Rojen je bil v Ljubljani leta 1929. Kmalu po drugi svetovni vojni, leta 1946, je spoznal privlačnost navpičnih gorskih sten in se preizkusil v plezanju, najprej v Kamniških in Julijskih Alpah, kmalu pa tudi v sosednjih avstrijskih in italijanskih gorah. V tistih časih so bile to prave alpinistične odprave.

Preplezal je nekaj prvenstvenih smeri. Smer Belač-Zupan v Šitah še danes visoko kotira, ravno tako Zupanova v Koglu. Z Radom Kočevarjem sta v dveh dneh, 28. in 29. februarja 1949, brez bivak opreme (takrat je plezalci še niso poznali oziroma imeli) preplezala Jugov steber v Triglavski steni.

Vključil se je v delo Gorske reševalne službe in bil član Postaje GRS Ljubljana, pozneje pa jo je kot njen načelnik dolga leta vodil in na tečajih skrbel za vzgojo mlajših gorskih reševalcev. Ob dramatičnem zimskem vzponu treh alpinistov v Severni steni Triglava leta 1968, ki se je kljub večdnevne mu sneženju srečno končal, je uspešno vodil reševalno akcijo in koordiniral delo reševalnih skupin na različnih krajih. Njegova je ideja in določitev trase teka na Krim za gorske reševalce in alpiniste. Gorska reševalna zveza Slovenije je 2009 imenovala Franceta Zupana za častnega člana GRZS.

Bil je gorski vodnik. V amaterski dobi slovenskega gorskega vodništva po drugi svetovni vojni mu je med prvimi uspelo vodenje tujih turistov na Grossglockner. Več let je sodeloval pri vodenju večjih skupin na Triglav in ostale vrhove naših Alp. Bil je pobudnik, organizator in vodnik mnogih turnih smukov pod okriljem Planinske zveze Slovenije. Planincem je odkrival čar zimskega pohodništva in jih seznanjal z varnim obiskovanjem zasneženih gora.

Po letu 1980 je s soplezalci organiziral vsakoletna srečanja alpinistov veteranov. Ta skupina alpinistov in alpinistk, starih nad 65 let, deluje že nekaj let pod okriljem Komisije za alpinizem pri Planinski zvezi Slovenije.

Tone Sazonov - Tonač

Janez Svoljšak (1993–2019)

Umirjen, nasmejan, mišica, odgovoren, sladkosnedeč, »the Tank«, skromen, vedno lačen, strpen, 10 palačink za predjed, potrpežljiv ... je le nekaj besed, s katerimi bi lahko opisali Janeza.

Od desetega leta je treniral športno plezanje, na alpinistični odsek pa je prišel pri šestnajstih letih (leta 2009) skupaj s svojim očetom Bojanom. Kmalu ga je premamilo tekmovalno ledno plezanje, v katero je v naslednjih letih vložil ogromno energije in posledično dosegel izjemne uspehe na državnem, evropskem ter svetovnem nivoju. Ker ga je alpinizem vseeno preveč mikal, se je tekmovalni karieri odpovedal.

V življenju se je posvetil plezanju, življenje je posvetil plezanju!

Preplezal je mnogo težkih skalnih, lednih, snežnih in kombiniranih smeri: od domače Slovenije do Evrope, Pakistana, držav Severne Amerike, Kanade, Aljaske in Patagonije. Posebej pri srcu so mu bili zima in zimski vzponi, če pa je bilo vmes še malo skale, je užival toliko bolj.

Njegov plezalni pristop je bil umirjen in zrel – od lažjega k težjemu. Ni mu bilo pod častjo obrniti se in v začetnih letih (kot tudi v nadaljevanju) je to večkrat brez težav storil, ne glede na razlog. Zelo strpen in uvideven je bil do muhavosti soplezalcev, čeprav je vseeno skrbno izbiral, s kom se bo navezal na vrv. Soplezalci so zelo cenili

navezo z njim! Kadar je prišlo do kritičnih situacij, je znal ohraniti mirno in trezno glavo.

Po srednji veterinarski šoli se je vpisal na DIF. Po dveh letih je ugotovil, da to ni zanj, zato se je prepisal na dodiplomski študij geografije in ga uspešno dokončal.

Ko je imel čas, se je z veseljem navezal s tečajniki in z manj izkušenimi klubskimi kolegi. Trudil se je predajati znanje na mlajše in jih, tiste, ki so bili za to zreli, romantično popeljal v svet previsnih sten in kompleksnih vzponov. Soplezalcev njegovega kova mu je vedno primanjkovalo. Tako je bil v večini primerov neformalni vodja. Vodstvenega položaja ni nikoli izrabljal ali se z njim postavljaj, vedno je bil vesel za uspeh celotne naveze.

Četrтковih sestankov se je redno udeleževal. Odsek mu je predstavljal drugo družino. In to iz najbolj plemenitega namena ... plezanja!

Imel je vizijo, vedno nagledane nove cilje in smeri. Štejemo si v čast, da je obogatil obdobje alpinizma na enem večjih odsekov na slovenskem. Bil je član upravnega odbora, s čimer je sooblikoval odsek s športnim in mladostnim pristopom. Kranjskim soplezalcem bo ostal v globokem spominu po skromnosti, odločnosti, izkušenosti, pozitivnosti, zagnanosti in zmernosti. Dal nam je nalogo, da to širimo naprej!

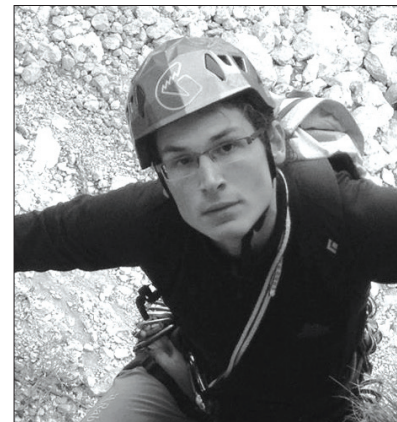
Ponosni smo, da se je večkrat z nami navezal na vrh.

Živel je polno in odgovorno življenje.

Hvala, Janez, bil si zares velik človek in alpinist. Veseli smo, da smo te poznali in skupaj preplezali del smeri.

AO Kranj

Vid Dakskobler (1996–2019)

»Tisti fant z dolgimi skraužlanimi lasmi, ki ga ti poznaš«, sta te imenovali hčerki, ko sta te zagledali pred mano. Vid ... tisti nasmejani fant, ki se je vedno ustavil, vprašal, kako je, in žarečih oči skromno povedal, kje je bil, kaj je plezal, in previdno vprašal, ali imam kaj časa v prihodnjih dneh, »ker vreme bo dobro, sem gledal, a veš, ki sem mislu, po moje bi se dalo, če bi šla ...«

Pred tremi leti si se nam pridružil na alpinističnem odseku. To, da si imel že lepo športnoplezalno podlago, so nekateri vedeli iz občasnih srečevanj po okoliških plezališčih, kjer so spoznali tvojo zagnanost in te vzeli s seboj na plezanje v istrska plezališča. Ni bilo dolgo, ko smo vsi videli, da smo na odsek dobili že izdelanega hribovca, za kogar bo alpinizem nadgradnja dosedanjega udejstvovanja in ne le trenutna muha. Pa da o razgledanosti sploh ne govorimo, mala enciklopedija poznavanja hribov in njihove zgodovine. Koliko je danes dvajsetletnikov, ki vedo, kje je Oblica? V njej je smer, ki je bila na vrhu tvojih želja za prihodnje leto, ko si boš nabral dovolj vzponov za trdno podnožje piramide postopnosti, s katero si se loteval vsega. Imenuje se Skrita žalost – kako pomenljivo zveni ime te smeri danes ... Po zaključku alpinistične šole in nabranih začetnih vertikalnih kilometrih v spremstvu izkušenih alpinistov si postal gonilna sila pripraviškega podmladka odseka, ki se je začel samostojno lotevati alpinističnih vzponov. Vse po načelu postopnosti, brez preskakovanja stopničk, čeprav si bil glede na športnoplezalni nivo sposoben mnogo težjih

vzponov. Nikoli nisi na račun hitrosti vzpona zanemarjal varnosti, nikoli me ni skrbelo, ali me varuješ na slabem klinu, nikoli nisi zapadel v obešenjaštvo, ma dej stari, ne kompliciri, saj za psiho je že dober ta klin, in nikoli si nisi premislil, če sva se zmenila, da kam greva, ker bi zvečer bluznil. Mainstream in modne smeri te niso zanimale. Da bi čakal na vstopu v smer ali sidriščih v vrsti kot ovce pred molžo, ti ni padlo na pamet, ko pa je toliko lepih smeri, za katere še Google ne ve, da obstajajo. Nikoli nisem zaznal, da bi gore in stene jemal zgolj kot kuliso in telovadno orodje svojega udejstvovanja, enostavno si užival že v tem, da si bil tam ... Za razliko od premnogih vrstnikov v dvajsetih ti je bila tuja dnevno težka glava in moten pogled v zakajeni družbi, polni zlaganih smeha in sreče. Namesto tega si izbral (prosto po Tomazinu) polno življenje na meji nebesne praznine in razbrazdane gladine morja gora. Lebdenje na zračnih grebenih, trenutke prebujajoče se sreče na visokih vrhovih in uživanje v prigarani svobodi gibanja in doživetja. Aktivno si pomagal pri izvedbi šole in vaj iz vrhne tehnike za tečajnike alpinistične šole, nate smo začeli prenašati organizacijske funkcije vodenja odseka in računali nate kot na bodočega načelnika v roku dveh let. Kot študenta fakultete za vede o zdravju s pretanjenim občutkom za sočloveka in bodočega alpinista pa smo te na tolminski postaji gorske reševalne službe že videli kot bodočega reševalca.

»... In, si se ki prijel za ograjo?« si me zasoplega in izžetega počakal vrh stopnišča, ki je pripeljalo z morene do koče 150 metrov višje. »Ma ne prijel, vlekel sem se za ograjo ...« Ti pa, kot da ti tistih dobrih dvajset kilometrov, ki so bili za nami, ni bilo dovolj, si teh 467 stopnic pretekel. »Ma sam tolk da probam, kolk da pumpa od sebe ...« si skromno pripomnil, kot da bi ti bilo nerodno.

»Ma bolano, bolano ... To, to, to je tisto ta pravo ...« si kot vedno, ko si se razvnel, zjutraj brundal sam s sabo, zroč v rojevanje novega dne, medtem ko je sonce oranžno barvalo vršni steni Gletcherhorna in Jungfrau visoko nad nami, daleč nad prostranstvi večnega ledu. Tako kot v naših hribih, kadar si se zлил z naraščajočo globino in povečujočimi se prostranstvi, ki so naraščala z vsakim preplezanim raztežajem, si si pričel žvižgati otožno melodijo iz enega od vesternov. Kakih deset ur pozneje, ko se mi je zdelo, da ne bo sestopa nikoli konec, in se mi je po glavi potikala misel, kako bom imel izgovor, da naslednjih nekaj dni ne bom dosti migal, ti praviš, da kako je fajn, ker boš ta teden na popoldanski smeni, da se boš jutri zjutraj spočil,

naslednji dan pa boš šel pred šihom popraviti svoj rekord na Žabiški vrh, da vidiš, koliko se pozna povečanje eritrocitov ...

»A misliš, da bo lepa jesen? Ma, ko bi bila. Res bi bilo dobro, če nama rata splezat še Douganovo v Strmi peči.« »Ma ne skrbi, Vid, do novembra imava cajt ...« Žal je prej prišla zadnja avgustovska sobota in z njo grozna novica, za katero smo si vsi želeli, da bi bila le del morastih sanj ...

»Nemočen kot ptica brez kril ... in sonce brez žarkov ... izgubljen, kakor list sredi viharja ... in jutro brez rose ... nesrečen kot otrok brez matere ... in srce brez toplote ... Slonim nad praznino, ki je nastala ... In jočem za tabo, prijatelj.« Je v knjigi Takrat me počakaj, sonce pokojnemu prijatelju zapisal Milan Romih iz alpinistične generacije osemdesetih, katere dejanja si tako občudoval.

Jutranje sonce še vedno škrlatno rdeče ožari vzhodno steno Jerebice, ko pozdravlja nov dan. V poznopoletnem opoldanskem soncu vrh Briceljka še vedno diši pelin in nižje v Bali dehtijo ciklame. Še vedno se nad Zадnjiškim dolom vrtoglavo v nebo poganja Vršac, še vedno se v tolmunih Soče ogleduje Lepo Špičje, še vedno se v umitem dnevju s Krnom iz daljav spogledujeta Agner in Sas Maor ter nad Zapotokom še vedno v tišini tiho teče čas. Življenje na zemlji z drobcenimi koraki stopica naprej (prosto po Avčinu) na svoji večni poti proti toplotni smrti, ko bo ugasnilo tudi sonce. Takrat bo skalovje teh čudovitih obsoških gora, ki si jih imel tako rad, spet potopljeno nazaj v morje. Za vselej. Zemlja pa bo spet pusta in prazna. Takrat, ko ne bo nikogar več, ki bi nad somrakom izrojene človeške civilizacije še iskal skritih svetišč ... kjer le tišina šepeta.

Vid ... hvala, ker smo lahko skupaj prehodili poti ... radi smo te imeli ... in zelo te pogrešamo.

Iztok Rutar

Davo Karničar (1962–2019)

Dovolite mi, da se najprej ozrem daleč nazaj, v zgodnja devetdeseta leta, na Spodnje Ravni, pod streho prijazne Češke koč. V tistih časih smo markacisti nekaj poletij popravljali varovala na poteh Jezerskega, zvečer pa prijetno utrujeni kramljali z Andrejem. Povedal je marsikaj o nekdanjih časih na Jezerskem in o tem, kako je z otroki prihajal zgodaj spomladi pripravljat koč za novo sezono. Začutili smo duha tega čudovitega sveta pod Grintavci, odmaknjenega od dolin, ki je v marsičem oblikoval tudi značaj domačinov. Mnogo od tistega, kar smo imeli tako radi pri Andreju – in zagotovo ljubezen do gora – se je preneslo tudi na njegove otroke, saj, kot pravijo, jabolko ne pade daleč od drevesa.

Nekako naravno se zato zdi, da so se otroci zapisali alpinizmu, smučanju in gorskemu reševanju, s čimer so veliko dali vsem nam, sami pa poleg velikega osebnega zadovoljstva ob izjemnih dosežkih žal plačali tudi visoko ceno.

Davo je svoje izjemno tehnično smučarsko znanje prenesel v visoke gore in v alpinističnem smučanju dosegel tisto, kar se je vrstnikom zdelo izjemno težko, na meji mogočega, nekaj, kar bodo morda zmogle šele bodoče generacije. V gorah ga je spremljala sreča, znal pa se je tudi pravočasno obrniti.

Prav je, da omenimo nekatere njegove največje dosežke: smučanje z vrha Anapurne skupaj z bratom Drejcem leta 95, prvi povsem neprekinjeni spust z vrha Everesta leta 2000, spuste z najvišjih vrhov vseh celin, v Evropi pa presmučane stene Eigerja in Matterhorna. Med domačimi poznavalci alpinističnega smučanja pa so zelo cenjene presmučane smeri v stenah domačih Grintavcev, še posebej spust po smeri Fritsch-Lindenbach, najtežji presmučani smeri v Slovenji, ocenjeni s sedmo stopnjo. Vse omenjeno daleč presega slovenske okvire in je deležno priznanja v svetovni alpinistični srenji.

Davo je bil srčen človek, izjemno močna osebnost, v alpinizmu odločen in vselej premočrten. V številnih intervjujih ga spoznamo kot iskričevega sogovornika, zvestega domačemu kraju in goram. Svoja razmišljanja in alpinistično pot je doživeto opisal v knjigi Alpinizem, samoljubje, ljubezen.

Za izjemne dosežke v alpinizmu je prejel Bloudkovo nagrado in srebrni častni znak svobode Republike Slovenije.

V gorah sem doživel mnogo lepega, na neki način je to moja čaša sreče. Žal pa prepogosto v to čašo kapne tudi kaplja pelina, tako kot tokrat. Poslavljamo se od dragih prijateljev, od ljudi, ki smo jih poznali in cenili, od takšnih, katerih dejanja so nam vsem v ponos.

Davo, počivaj v miru.

Jože Rovar, predsednik Planinske zveze Slovenije (govor na pogrebu Dava Karničarja)

2020

David Debeljak med vzponom v smeri *Titanic* v Torre Eggerju.
Foto: Gašper Pintar (arhiv PZS).

OCENA ALPINISTIČNE SEZONE 2020

Nejc Pozvek, član IO Komisije za alpinizem pri PZS

Alpinistično leto 2020 je bilo silno nenavadno: od množične in vrhunske aktivnosti do povsem druge skrajnosti – tako rekoč prepovedi obiska gora ob pomladanskem in jesenskem izbruhu epidemije koronavirusa. Vseeno lahko dogajanje na sceni ocenimo kot pozitivno; alpinistična skupnost jo je dobro odnesla in v času možnosti plezanja smo bili priča dobrim vzponom tako doma kot na tujem.

Čeravno je leto ponudilo le tri odprave, te po zaslugi uspešnosti akterjev predstavljajo vrhunec sezone. Patagonsko sceno je zaznamoval eden naših najboljših plezalcev zadnjih let – Gašper Pintar. Za prvi obisk gora na skrajnem jugu Južne Amerike si je vzel dovolj časa; odlično pripravljena sta z Davidom Debeljakom naredila nekaj dobrih poskusov in vzponov ter največ iztržila v smeri *Titanic* v vzhodni steni Torre Eggerja, kjer jima je le malo zmanjkalo tudi za prosto ponovitev. Pintar je pred tem s francoskimi kolegi preplezal še *Supercanaleto* v Fitz Royu, za tem pa opravil tridnevno prečenje stolpov Paine. Izjemno! Sočasno sta v južni steni Aguje St. Exuperyja Luka Lindič in Luka Krajnc dodala drzno prvenstveno smer *Mir*, ki je leto sklenila na seznamu najprepoznavnejših smeri sezone na svetovni ravni. Tretja odprava v »starem času« je bila ženska – Sara Jaklič in Marija Jeglič sta obiskali norveški otok Senja in kljub zahtevnim snežnim razmeram in neugodnemu vremenu iztržili lepo bero zahtevnih ponovitev in dve prvenstveni smeri. Vse ostalo dogajanje leta 2020 je bilo omejeno na Alpe.

Zima je ponudila odlične razmere tako doma kot na tujem. Začelo se je še v starem letu (2019) s prečenjem grebena Široke peči (Pintar-Debeljak v sklopu priprav na Patagonijo), prvenstveno *Vinkotovo* v Mojstrovkah (Ažman-Hladnik), *Travniško grapo* ženske zasedbe (Jaklič-Jeglič-Klinar Stražar), okoli novega leta pa se je razcvetelo nad Jezerskim (sezono je odprl Gerbec v različnih smereh in navezah) in nad Logarsko dolino, kjer je bila poleg klasik skoraj poldrugi mesec oblegana (novodobna klasika) *Ledenka*, redko ponovitev je doživela *Baletka*, obiskana je bila *Direktna* v Štajerski Rinki. Odlične razmere so vabile v Ojstrico

– več klasik in tudi nekaj novih linij je odprla lokalna naveza Supin-Volk. Sledile so velike ture v Steni: *Dolga Nemška smer* (več navez), *Prusik-Szalay* (Volontar-Levičnik), *Skalaška z Ladjo* (Karner-Krajnc) in kot vrhunec *Za prijatelje*, kombinacija od *Skalaške* proti *Prusikovi*, v avtorstvu naveze Balažič-Kozole. Med dobre ponovitve sodijo še *Direktna* v Špiku (Kristan-Petek), *SV-raz Jalovca* (Volontar-Levičnik), *DKV* (Levičnik-Jaklič-Jeglič), *Kis ali vino* v Koštrunovih špicah (Volontar-Levičnik). V začetku leta so bile zelo priljubljene nižje stene visoko pod glavnim grebenom Kaninskega pogorja, v dobrih razmerah pa so bile oblegane tudi nekatere smeri (*Cesar-Comici*, *Lovska* ...) v mogočni Loški steni, ki so jih odprli mladi alpinisti na taboru perspektivcev pod vodstvom Zupina in Zupana. Stražar in Marčič sta v le 18 urah prečila Kamniško-Savinjske Alpe (vseskozi po glavnem grebenu), začeni na Jezerskem in s sestopom z Ojstrice v Kamniško Belo. Med zimskimi vzponi na tujem poleg obilice slapov in krajših kombiniranih smeri iz povprečja izstopa vzpon po grebenu *Innominata* na Mont Blanc, ki sta ga z italijanskim soplezalcem opravila Luka Stražar in Petra Klinar Stražar.

Sredi marca se je zima nenadoma končala – debelo zasnežene gore smo opazovali večinoma le z varne razdalje. Slednje je verjetno še najbolj udarilo smučarje, ki pa so nekaj drznih zavojev odpeljali že v začetku sezone; izpostaviti velja spuste v Mangartu in pa s Triglava po grebenu na severovzhodne vesine (Mejovšek-Šparovec-Žalohar). Kot vsako leto sta bila aktivna (več presmučanih smeri v Avstriji) Kern in Cuderman, poznopomladanski del pa je pripadel v prvi vrsti Vrhovniku in Šafarju (*Snowwhite*, *Tumova* ...); prvi je na začetku poletja odpeljal severno steno štiritisočaka Lenzspitze brez ustavljanja, kar verjetno predstavlja spust sezone.

V začetku poletja sta skopnela najprej virus in nato še sneg. Plezalo se je veliko in dobro. Med ključnimi poletnimi vzponi velja izpostaviti Lindičevo prvenstveno smer *Wolke 7* v bavarskem Feuerhörndlu in Kruderjevo prosto ponovitev prav tako prvenstvene *Ellipsis* v Beli peči nad Nevejskim sedlom. Sledijo Pintarjeva ponovitev *Frančkove šole* v predostenju Križevnika in vzponi naveze Lindič-Krajnc v Dolomitih (mdr. *Capitan skyhook* v Civetti). Doma sta bili med zahtevnimi smermi priljubljeni *Skriti izziv* v Debeli peči (tudi prva ženska ponovitev Jakličeve) in *Metropolis* (Jaklič-Jeglič, Kern-Sražar), Oražem je prosto ponovil *Obraz Sfinge*, Volontar in Levičnik sta v Veliki Mojstrovki

dodala lepo smer *Človek, ne jezi se*, v Vršacu pa opravila z *Onkraj resničnosti*. Med prvenstvenimi omenimo še *Zrcalo dneva* v Bovškem Gamsovcu (Jeglič-Karo), med ponovitvami pa *Tempelj skrivnosti* v Ojstrici (Karner-Grilj) in *Sončno direktno* v Skuti (Jaklič-Jeglič).

Tuja gorstva niso zaostajala: veliko in dobro se je plezalo v Dolomitih (izpostavimo *Das Privileg* v Piz Ciavazes naveze Krajnc-Sražar, *Colpo di coda* v Marmoladi naveze Krajnc-Grmovšek in *Paolo VI* v Tofani naveze Stražar-Levičnik) in Brenti (izpostavimo redko ponovitev smeri *Samuel Scalett* v Croz dell' Altissimo naveze Jaklič-Jeglič), oblegani so bili evropski velikani z Mont Blancom na čelu; tozadevno velja izpostaviti kar tri naveze čez *Peutereyski greben*, med njimi Stražar prvič z ženo Petro in drugič v hitri akciji z Marčičem (22 ur iz Val Venya v Les Houches). Kot zadnji so ga preplezali še Frelj, Rozman in Štular, ki so se aklimatizirali v stenah satelitov Mt. Blanc du Tacula v okviru SMAR-ove akcije. Lep vzpon sta po smeri *Bonatti-Oggioni* v Rdečem stebru Brouillardov z nadaljevanjem na vrh Mont Blanca opravila Karner in Grilj, v Petites Jorasses sta Stražar in Marčič ponovila *Anouk*. Med dobrimi vzponi v visokih Alpah lahko izpostavimo še *Zahodni steber* Scheidegg Wetterhorna (vodniške) naveze Jakofčič-Hribar.

Povsem ob koncu sezone, pred vrati nove zime, ko so v zaostrenih razmerah prepustnico do miru v gorah lahko izkoristili le domačini in kategorizirani vrhunski alpinisti, velja omeniti še obuditev smeri *Broadway* v Koglu (Pintar-Debeljak) in prost vzpon Oražma v *Cinci Marinci* v južni steni Planjave. Hkrati sta Lindič in Papert že okusila led v mrzlih avstrijskih severnih stenah, kjer izstopa prvenstvena smer s povednim imenom – *Limited in Freedom* v Sagwandspitze, ki na seznamu kombiniranih vzponov v sezoni sega med najboljše.

Leto je skozi tematično obdobje zaprtja sceni ponudilo tudi priložnost samoorganiziranja, kar je odlično uspelo s pobudo predstavnikov AO Kranj in ob podpori KA PZS – zgodile so se Zgodbe iz izolacije, ki so jih dobrodušno delili glavni akterji na plezalni sceni in ob njih velike legende, kar je pred ekrane priklenilo praktično ves alpinistični živelj. Zaživel je tudi videokanal Plezarne, ki je obudil že skoraj pozabljene posnetke in oddaje. Komisija za alpinizem je v kriznem letu uspela realizirati dolgo pričakovani spletni projekt Slovenske stene, ki se dobro prijemlje, tudi uradno je stekla akcija preopremljanja klasik in dotrajanih svedrovcev v gorah, sredstva je uspešno usmerila v spodbudo alpinistom za

različne oblike aktivnosti. Na sceno je v okviru založbe PZS prišel dolgo pričakovani vodnik modernih večraztežajnih smeri. Alpinistična scena torej še zdaleč ni spala, temveč je v težkih časih celo pridobila.

Žal pa tudi izgubila. V častitljivi starosti se je poslovil velikan slovenskega alpinizma Tone Škarja; brez dvoma človek, ki je slovenskemu alpinizmu dal toliko kot še nihče doslej (in verjetno še dolgo ne). Opus njegovih alpinističnih dosežkov, literarnih prispevkov in pa – morda najbolj prepoznane – organizacijske dejavnosti je nenadkriljiv. Mnogo prezgodaj pa je med zimskim sestopom z Mlinarskega sedla ugasnilo življenje koroškega alpinista Grege Lačna, enega ključnih predstavnikov srednje generacije slovenskih alpinistov in protagonista našega alpinizma vse od sredine 90. let 20. stoletja. Pustil je neizbrisen pečat z zahtevnimi smermi v gorstvih po vsem svetu in več kot dve desetletji – z ohranjanjem izjemne plezalne ravni in drugimi oblikami podpore – sooblikoval smernice slovenskega modernega vrhunskega alpinizma.

ALPINISTIČNI VZPONI - SLOVENIJA

KAMNIŠKO SAVINJSKE ALPE

Prvenstveni vzponi

Ojstrica, Z-stena

EDUARDOVA

3. 1. 2020, Samo Supin in Marko Volk

M7, 90°/30-75°, WI 4-, 550 m, 5 ur

Dostop: Kot za smer Debelakove.

Opis: Vstopimo v grapo, ki loči Škarje od Ojstrice (15 m desno od vstopa *Debelakove*). Po njej navzgor in levo proti poči (klin). Čez ploščo in po poči navzgor na snežen raz do macesna. Sledi raztežaj v levo in navzgor v amfiteater. Naravnost preko njega in v ozko grapo – kamin (med smerema *Nemška grapa* in *Debelakova*). Čez strm skok, nato proti desni (odcep smeri *Večerna zarja*) na široko snežišče. Proti desni in navzgor po snežnem žlebu. Ko ta zavije v desno, naravnost navzgor pod strm leden skok. 60 m navzgor po njem, na snežno ramo in naravnost naprej do velike votline. Desno okoli roba in navzgor na rob stene.

Ključ smeri je v drugem raztežaju, kjer ni veliko možnosti za varovanje (tu sta v smeri ostala dva klina). Nadaljevanje je veliko lažje.

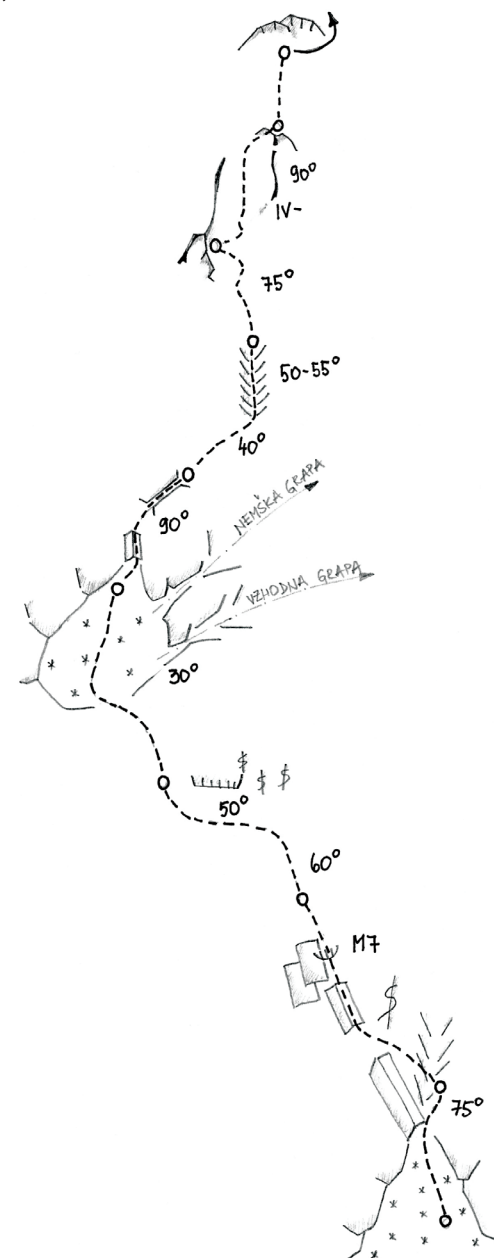
Sestop: Proti levi navzdol (če gledamo proti Korošici), čez grapo in okoli vogala. Po strmem, zasneženem pobočju do poti, ki vodi s Škarj na Ojstrico. Po njej navzdol, nato na Škarje ter mimo Klemenče jame v dolino (2 uri).

V smeri.

Foto: Marko Volk (vir fotografije: friko.si).

EDUARDOVA

Ojstrica

INTUICIJA

13. 2. 2020, Samo Supin in Marko Volk

WI4+, 90°/30–80°, 600 m, 6 ur

21. 2. 2020, Marko Volk

Prva ponovitev in prva solo ponovitev smeri.

22. 2. 2020, Anja Petek in Neli Penič

Druga ponovitev smeri.

Opis: Od odcepa Kocbekove grape desno navzgor do mesta, kjer se grapa razcepi. Po desni (v levi je okno) navzgor okoli sto metrov in nato levo na široko snežno pobočje (smer *Palouz-Tschada*). Proti levi prek pobočja v grapo in po njej ob steni proti desni navzgor pod leden jezik. Po strmem ledu v šestem raztežaju navzgor na vršno snežišče (stik z varianto *Tschadove smeri*). Po njej še približno 150 metrov do roba stene.

Pod vstopom. Foto: Marko Volk.

Kompotela, S-stena

BOJNE RANE

8. 8. 2020, Žiga Oražem in Matej Benkovič

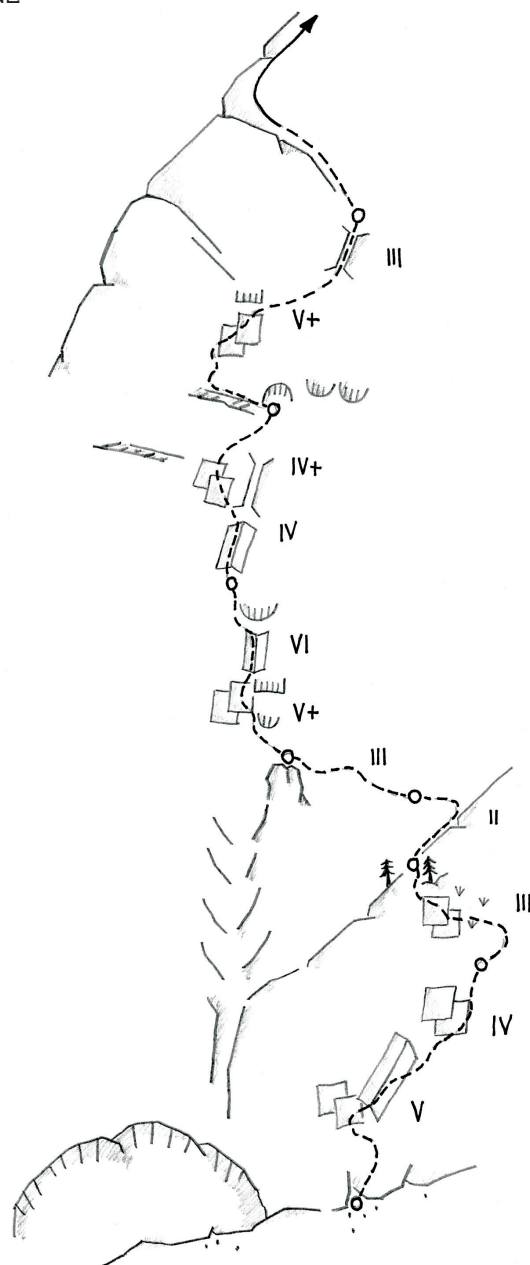
VI, 300 m, 5 ur

Dostop: Dostopamo lahko po lovskih poteh čez Udiranje, po položnejši poti s Krvavca ali pa po grapi Jermenca (približno 2 uri in pol).

Opis: Plezati začnemo po *Domžalski smeri* (rahlo krušljivo; 2k; 100 m). Z vmesnega grebena se usmerimo proti levi (80 m). Po polički (III, k) do velike zajede (25 m). Levo proti previsu (V+, k), čezenj mimo strehe v plato do zajede (VI, k), po njej do sidrišča (k, 55 m). Po zajedi (IV) do kamina, pred njim levo v plato (IV+) do police in desno v zajedo do velike črne lope (60 m). Po polici do konca, nato navzgor, čez plate (IV), levo od poča do stropka (V+) na polico, desno v kamin do velike grede (60 m). Z grede po severozahodnem grebenu (III, 100 m).

Sestop: Do sedla med Kompotelo in Mokrico, tam navzdol v grapo, kjer je urejeno sidrišče za 60-metrski spust pod steno Kompotele. Po lovski poti čez Udiranje v Kurjo dolino (2 uri).

Dolgi hrbet
TEČAJNIŠKA

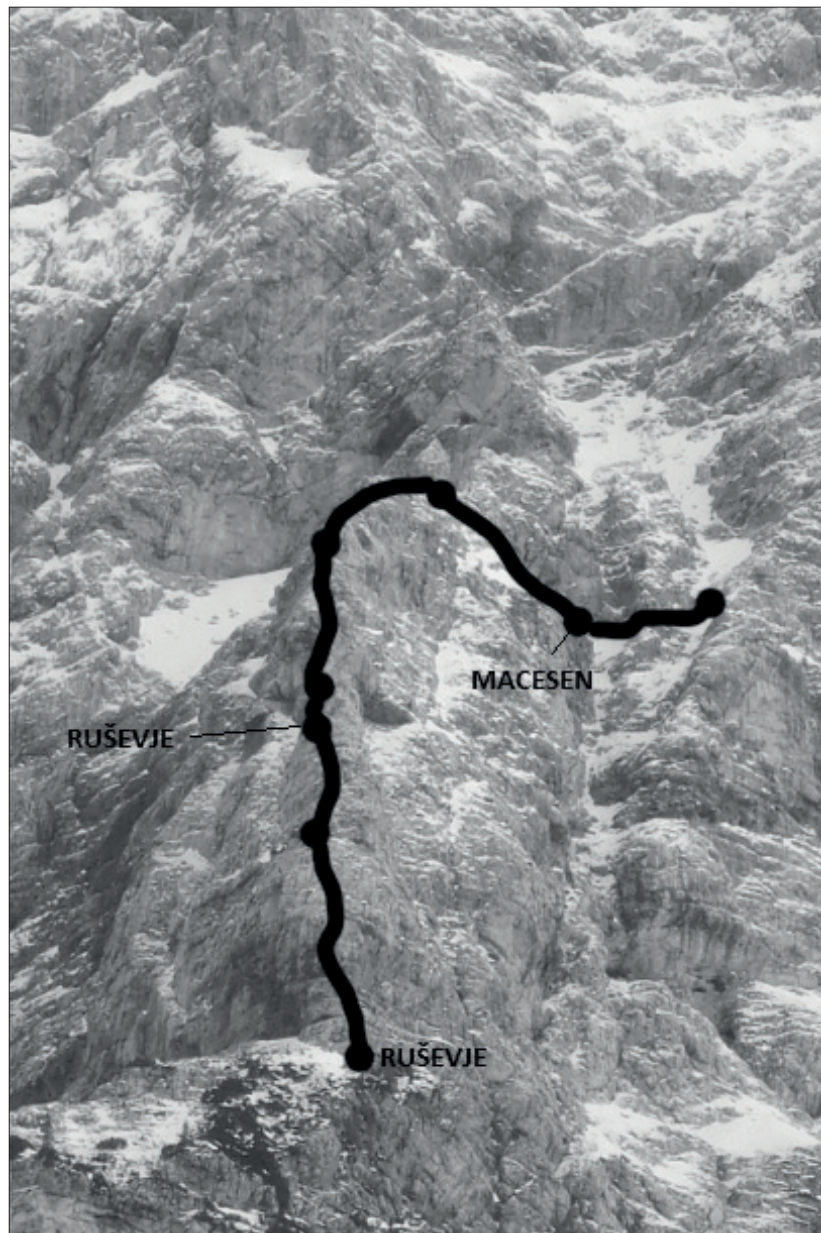
22. 8. 2020, Miha Zupin s soplezalci
V+/III, 250 m

Lahka smer z nekaj težjimi mesti. Skala večino časa krušljiva. V steni sta ostala 2 klina.

Dostop: od parkirišča do spodnje postaje žičnice. Nato po markirani poti do Žrela. Zatem desno in po smeri *Kemperle-Murovec* približno 350 m navzgor do velike gruščnate kotline. Obhodimo jo po desni strani in nadaljujemo do police na grebenu, kjer se začne naša smer.

Opis: vstopimo na grebenu sredi stene in plezamo navzgor, proti razčlembam na levi. Sledi manjša zajeda, izplezamo po desni in nadaljujemo po ploščah do police. Nato naravnost proti grebenu in proti manjši polici v levo (III). Prečimo veliko skalo, sledi grapa, napolnjena z gruščem. Do grebena izplezamo po desnih ploščah (III). Na desno nam pot zapirajo previsi, prečimo malo nižje na levo pod skalnim blokom in nadaljujemo v krušljiv kamin. Iz njega splezamo po desni strani in plezamo po grebenu (V-). Sledi cel raztežaj po grebenu (III). Zavijemo ostro desno in prečimo do macesna (II). Sledimo steni na levi, proti veliki rdečkasti votlini, napolnjeni z gruščem. Nato proti desni, prečimo steber, v manjšo kotlino, kjer se smer združi z *Nemško smerjo* (II).

Smer je lahka, a z nekaj težjimi mesti in večinoma krušljivo skalo. V steni sta ostala dva klina.

KAMNIŠKO SAVINJSKE ALPE

Pomembnejše ponovitve

Ojstrica, S-stena

TEMPELJ SKRIVNOSTI

21. 8. 2020, Blaž Karner in Uroš Grilj

VIII/VI-VII, 600 m

Prva (znana) ponovitev smeri.

predostenje Križevnika

FRANČKOVA ŠOLA

22. 9. 2020, Gašper Pintar

7b+ obv., SR 4

Druga prosta ponovitev smeri.

Planjava, J-stena

CINCA MARINCA

1. 11. 2020, Žiga Oražem in Bor Levičnik

7c, 300 m

Druga prosta ponovitev smeri (Žiga). Predlagane ocene po raztežajih so: 5c, 6c, 7b, 7c, 6b, 6b, 6c+, 7c, 6a+, 7b+, 7a, 6b+.

Kogel

BROADWAY

VIII-, 190 m

november 2020, Gašper Pintar in David Debeljak

Druga prosta ponovitev smeri z dvema dodatnima raztežajema. Plezalca sta stare svedrovce zamenjala z novimi.

november 2020, Žiga Oražem in Bor Levičnik

Tretja prosta ponovitev smeri, vključno z obema novima raztežajema.

BROADWAY

Z belo barvo sta označena dva nova raztežaja.

JULIJSKE ALPE

Prvenstveni vzponi

Batognica, S-stena
VIDOVA SPOMINSKA

23. 2. 2020, Gregor Pipan in Iztok Rutar
85°, skala IV, ostalo 50–65°, 120 m

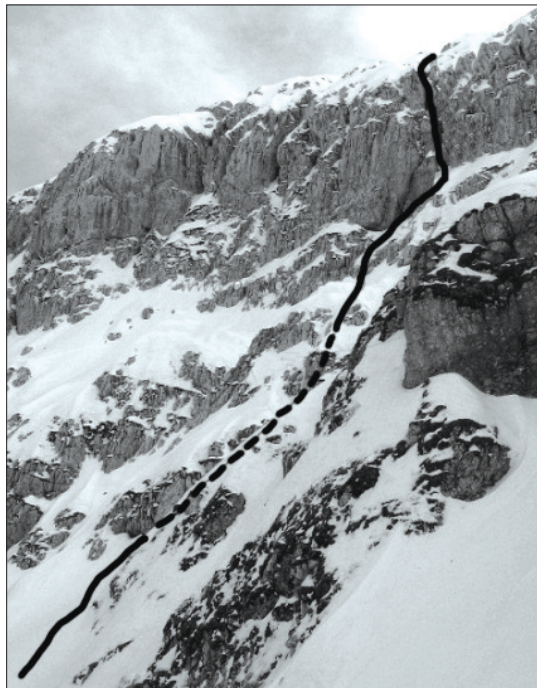
Dostop: Stena je na S-strani gore, tik za Krnsko škrbino (prek nje je speljana planinska pot). S planine Kuhinja ali od kočice pri Krnskih jezerih približno 2 uri.

Opis: S plezanjem začnemo iz kotla pod Krnsko škrbino v smeri očitnega, skrajno desnega kamina. Naklonina v spodnjem delu je večinoma 50° (dve mesti 65°). Sledi vmesna izravnavna, nato pa strmejši del (do 85°, s kaminskimi vložki skalnega plezanja četrte stopnje).

V obilnejših snežnih razmerah je smer verjetno prijeten sprehod na vršni greben Batognice, v danih razmerah pa je bila kar strma.

Vir: primorskestene.com

Skica: Iztok Rutar

Mahavšček (Z- in JV-stran)
POLOŠKA SMER

17. 3. 2020, Marko Leban
50°/45°, 300 m

Opis: Vstopimo kot za *Smer za Lucijo*. Po približno 20 metrih (žleb) zavije *Pološka smer* levo. Naredimo nekaj korakov navzdol do redkejšega ruševja (v skromnih snežnih razmerah). Med ruševjem naletimo na plitev ožji žlebič, po katerem se vzpenjamo. Nadaljujemo rahlo proti levi, pod steno. Po grapi naravnost navzgor, čez kratke skalne skoke na rob strmega dela stene. Izstopimo po travah.

Nekaj metrov pod robom stene opazimo udobno stezo v levo, varovano z jeklenico – to je lovski prehod, ki preči celotno steno Mahavščka.

Vir: primorskestene.com

Mahavšček (Z- in JV-stran)

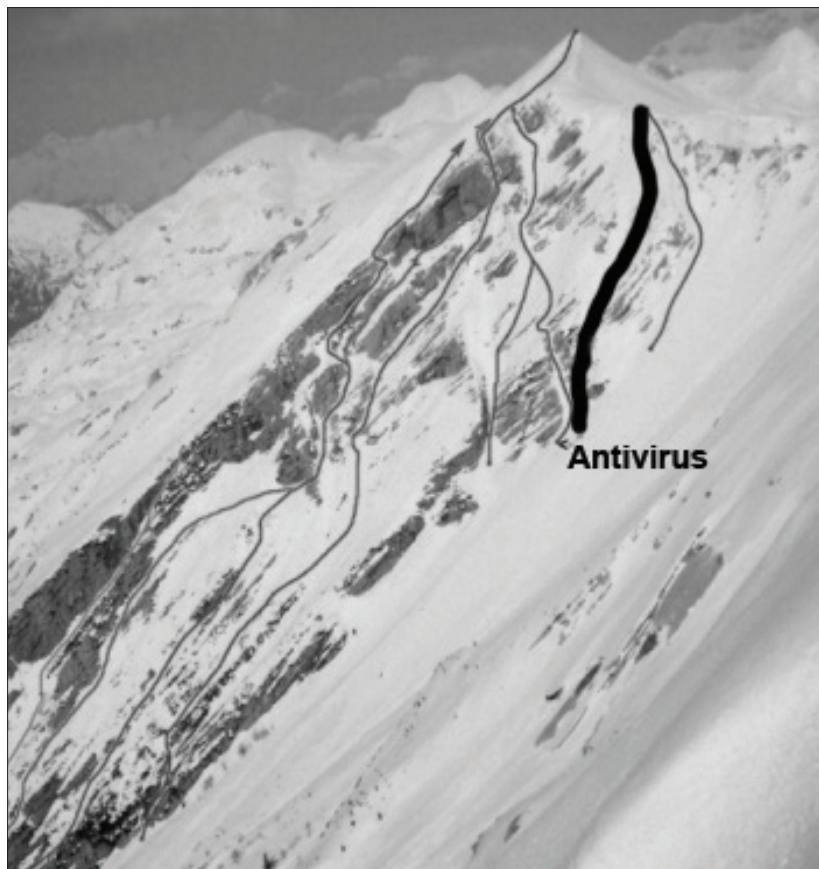
ANTIVIRUS

17. 3. 2020, Marko Leban

45°, 200 m, pol ure

Opis: Vstopimo kot za vstopno varianto *Ančkine smeri*. Takoj po skupnem vstopu naša smer zavije proti desni. Vodi navzgor po kratkih, nizkih skalnih skokih rahlo desno in po plitvem širokem žlebu proti vrhu. Izstop je blizu smeri *Čaromanka*.

Vir: primorskestene.com

Špica v Planji, SZ-stena

CERKLJANSKA SMER

17. 3. 2020, Gregor Kristan in Anton Groblar

III+/M5, 65° do 75°, 300 m, 3 ure

Smer poteka v SZ-steni Špice v Planji, južnem vrhu Kotove špice, ki je gledano iz doline Loške Koritnice očem skrita. Po znanih podatkih naj bi bila smer edina v vpadnici vrha. Čas dostopa kot tudi sestopa zahteva okrog 2 uri in pol do 3 ure hoje v vsako smer.

Dostop: Pod steno Špice v Planji poteka označena pot, ki vodi iz Loške Koritnice proti Malemu Koritniškemu Mangartu. V zatrepu doline se s te poti odcepi steza proti trbiškemu bivaku (Cai Tarvisio), ki stoji na škrbini Rob nad Zagačami (2150 m) med Malim Koritniškim Mangartom in V Koncu špico.

Opis: Začnemo pod markantno zajedo; naprej sledimo grapi do zgornjega snežišča. Na najlažjem delu plezamo navzgor po zajedi do lope pod previsom (tu si uredimo varovališče). Nadaljujemo desno okoli roba in navzgor proti vrhu.

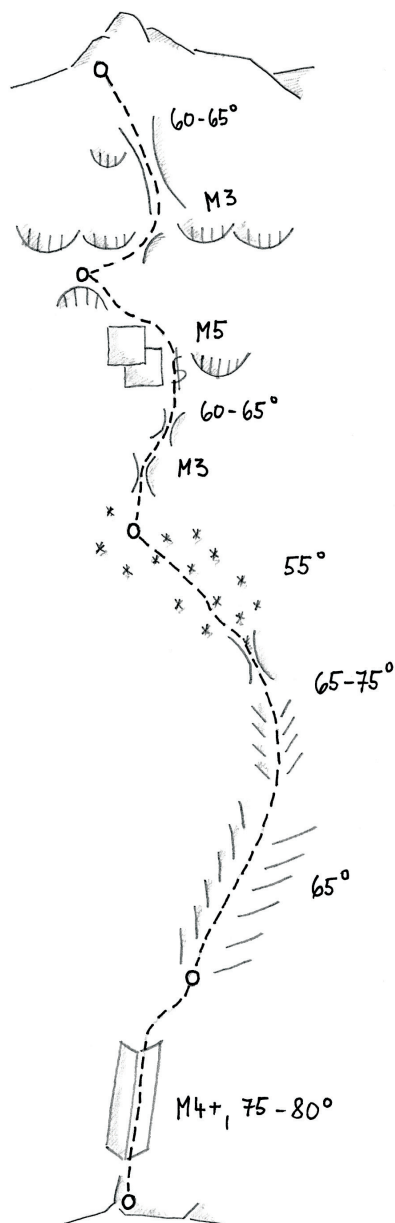
Priporočljiva oprema: Poleg osnovne plezalne opreme še osem različnih klinov in komplet zatičev.

Sestop: Z vrha je najhitrejši povratek pod steno po stezi, ki vodi s Kotovega sedla (južno od vrha, približno petdeset metrov nižje) proti Loški Koritnici.

Skica: Gregor Kristan in Peter Podgornik

Vir: primorskestene.com

Nad Šitom glava, J-stena

VIOLINCA

29. 6. 2020 in 7. 7. 2020, Tomo Česen in Dragica B. Česen
6a, 120 m

Opis: Smer je v celoti opremljena s svedrovci, ima štiri raztežaje. Težavnost v prvem (40 m, 8 svedrov) in tretjem (slabih 30 m in 7 svedrov) raztežaju seže do 6a. Drugi (2 svedra) in četrti (3 svedri) raztežaj sta lažja (okoli 4b/b+).

Opomba: Pri prvem spustu z vrha je potrebna previdnost, da ne prožimo kamenja, ki je na zadnji polici pred vrhom (zlasti če kdo pleza za nami ali v smeri *Kamenkov kamin*). Zadnji spust naravnost s sidrišča je dolg točno 30 m, zato je vrh dolžine 60 m obvezna.

Priporočljiva oprema: 60-metrski vrv, 8 kompletov.

Vir in fotografija: Tomo Česen.

Briceljka, SZ-stena

GOR IN SPET NAZAJ

9. 7. 2020, Rok Mirt

V/II-IV+, okrog 1100 m, 12 ur

Dostop: Dostop in sestop sta enaka kot za ostale smeri v centralnem delu stene.

Opis: Vstopimo desno od *Grape pod črnimi previsi*. Malo višje jo prečimo in nadaljujemo po desnem delu rušnatga podstavka ter iščemo lažje prehode skozi zelo gosto rušje. Ko se glavno rušje konča, nekaj časa plezamo v območju *Novogoriške smeri*. Ko nam pot zapre rahlo previsna in široka streha (napušč), jo obidemo po desni, manj previsni strani. Višje se spet približamo *Novogoriški* in nekaj časa plezamo v njenem območju. Zatem zavijemo močno na levo in se usmerimo proti največji kotanji/strmi steni v višjem delu. Plezamo po strmih travah in nekoliko krušljivi skali, ob manjšemu žlebu, nato pa čez previs (V). Še nekaj časa sledimo žlebu. Ko dosežemo začetek velike kotanje/strme stene, na levi opazimo ploščo, poraslo s strmimi travami, ki jo na desni omejuje greben. Tu prečkiamo *Aljevo smer* in prečimo levo do omenjene plošče (nižje je prečenje lažje). Po desni strani plošče ves čas poteka velika zajeda, po kateri je plezanje lažje kot po travah, poleg tega je mogoče urediti varovanje. Smer na vrhu plošče zavije levo za rob izrazitega stebra, nato iščemo lažje prehode med strmimi travami, mahom in krušljivo skalo. Rob stene dosežemo približno tam kot *Aljeva smer* in nadaljujemo po lažjem svetu na vrh Briceljka.

Priporočljiva oprema: Okrog 60 metrov dolga vrv, 12 različnih klinov in metulji različnih velikosti (predvsem večji).

Skica: Rok Mirt in Peter Podgornik

Vir: primorskestene.com

GOR IN SPET NAZAJ

Velika Mojstrovka, S-stena

ČLOVEK NE JEZI SE

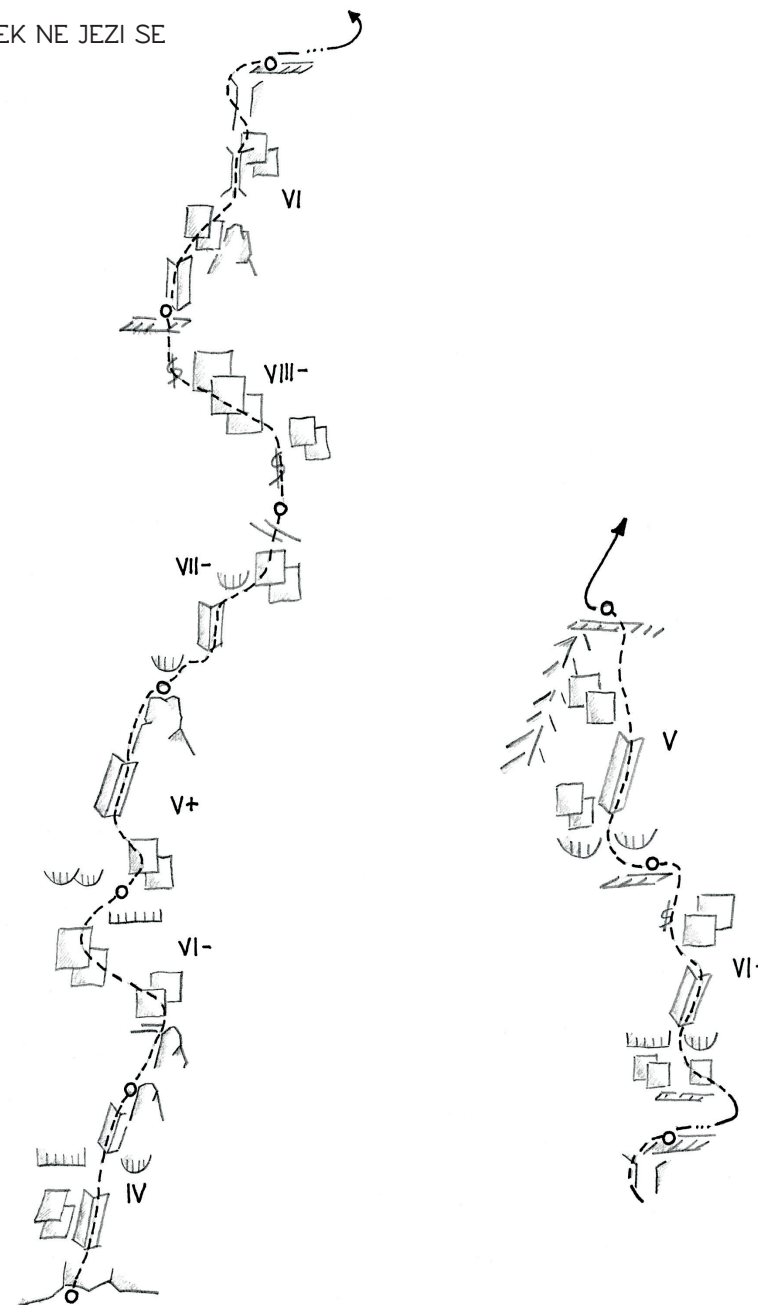
19. 7. 2020, Bor Levičnik in Matija Volontar

VIII-/VI, 500 m, 10 ur

Opis: Vstopimo po zajedi približno 50 m levo od *Kovinarske smeri* (klin s prusikom, sidrišče za spust). Od sidrišča par metrov gor in levo po polički, dokler se ne odpre prehod proti desni mimo streh. Nadaljujemo čez plati po levi strani stebra na veliko polico. Od police deset metrov desno v manjšo poč (klin) v rumeni steni. Po njej navzgor do previsov in desno okoli njih na polico pod poč (sidrišče). Navzgor po previsni, rahlo krušljivi poč (detajl), dokler se ne konča, nato po monolitni plati levo in navzgor na polico (sidrišče). Sledi raztežaj po velikem kaminu, kjer pride smer v stik s smerjo *Žica v uč*. Tu zaplezamo navzgor na polico in prečimo proti levi, dokler se nam ne odpre prehod naravnost navzgor čez previs v zajedo. Po zajedi par metrov, nato v levo po dvojni poč in navzgor po poklini na polico, kjer prečimo v levo na sidrišče. Levo okoli previsa in po zajedi navzgor, nato levo na raz v lahek teren.

ČLOVEK NE JEZI SE

Jalovec, S-stena

PRINČIČ-WAGNER Z IZSTOPNO VARIANTO

1. 8. 2020, Miha Močnik in Vesna Meden

IV+/IV, 800 m, 9 ur

Dostop: Iz Loga pod Mangartom sledimo kolovozu po dolini Loške Koritnice. Ta v bližini zadnjih senikov preide v označeno stezo, ki se malo višje razcepi. Levi krak nas popelje naprej po dolini mimo slabo vidnih ostankov Češke koč in urejene lovske koč. Steza se nadaljuje skozi gozd in višje po odprtem skrotastem svetu. Spet se razcepi. Desni krak, ki pelje proti Kotovemu sedlu, nas pripelje v bližino želenih smeri, do katerih vodi še malo brezpotja (približno 3 ure).

Opis: Približno dve tretjini stene plezamo po smeri *Prinčič-Wagner*, v zgornji tretjini pa zavijemo desno in sledimo razčlembi, ki je kar naložena (podrta).

Velikemu kaminu sledimo do konca (III–IV); vmes so krušljivi deli, ampak skala še zdaleč ni slaba (približno dve tretjini smeri). Ko se kamin z desne začne zapirati, plezamo po travnatih ploščah do pokončne stene, kjer je na levi kamin, desno pa prečka, prek katere dosežemo izrazito grapo oz. kamin.

Plezalca sta tu zavila preveč desno; njuna varianta od prečke naprej je imela malce več podrlih mest, izstopna grapa pa je bila pika na i. Predvidevata, da bi bilo na mestu, kjer sta prečila proti desni, bolje zaviti levo gor v kamin in nadaljevati po grebenu do vrha.

V smeri je ostalo 5 klinov.

Skica: Vesna Meden

Vir: primorskestene.com

PRINČIČ-WAGNER Z IZSTOPNO VARIANTO

Nad Šitom glava, JV-stena

ČRNI PANTER

14. 8. 2020, Božidar Družijanić in Lidija Režek Družijanić

6c (6a/A0, obvl. 6a), S2, 105 m

avgust 2020, Matic Košir in Neli Košir Pegan

Prva prosta ponovitev smeri.

Vstop: Plezati začnemo približno 50 metrov desno od smeri *Stoletje* oz. desno od manjše votline, kjer zagledamo prvi svedrovec.

Opis: 1. R. (28 m, 6a, 7x)

Vstopimo po počki čez plati, dosežemo manjšo polico, kjer zavijemo desno v plati in nato naravnost navzgor na varovališče.

2. R. (25 m, 6c, 9x)

Z varovališča v desno in naravnost gor v plati, nato prečka v levo na rob črnega pasu in po manjši zajedi na naslednje varovališče. Prestop iz plati v zajedo je ključno mesto smeri (lahko ga preplezamo s pomočjo tehnike, A0).

3. R. (25 m, 6a+, 7x)

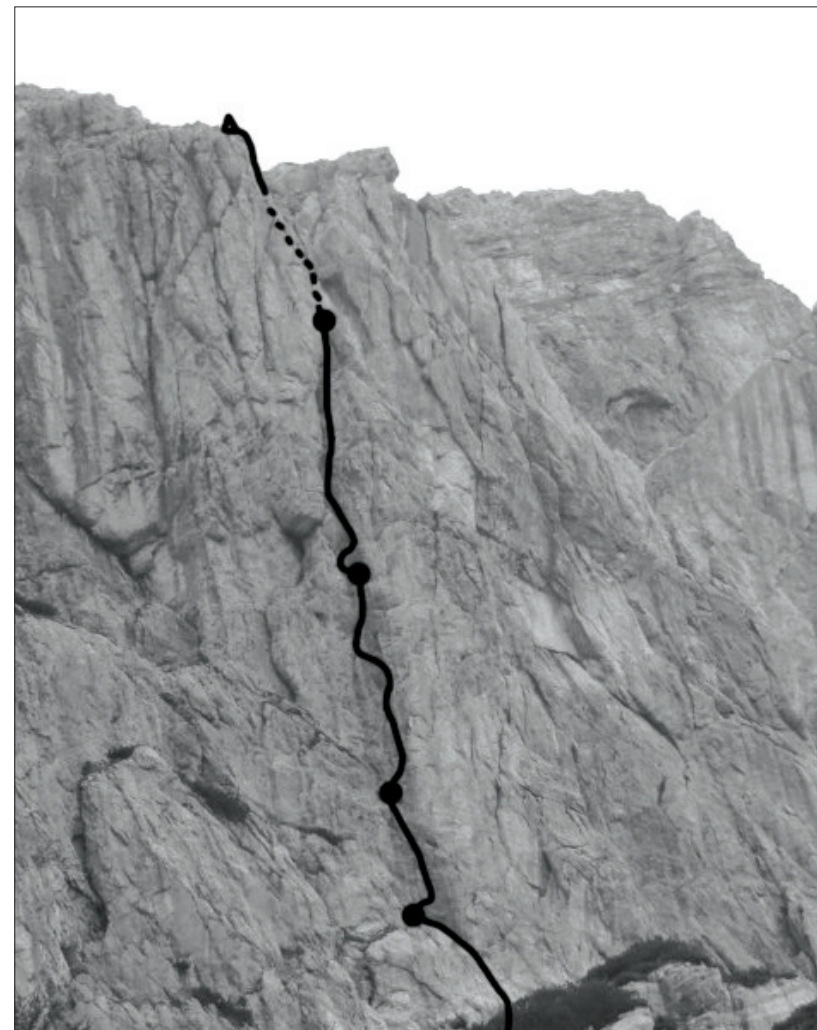
Po počki v levo in nato desno pod gladko zajedo. Vstop je težaven (mesto lahko preplezamo s pomočjo tehnike, A0). V nadaljevanju se zajeda lepo odpre, skala se še izboljša. Tako dosežemo lepo stojišče pod izstopnim raztežajem.

4. R. (27 m, 5c, 5x)

Vstopimo v širok kamin, po njem dosežemo plati na levi. Čeznje v levo na raz in po njem do vrha smeri na samem robu stene. Tu je urejeno udobno varovališče in sidrišče za spust. Spusti so urejeni po liniji smeri in so dolgi približno 25 metrov.

Priporočljiva oprema: 10 kompletov. Dodatno varovanje ni potrebno.

ČRNI PANTER

Pelc nad Klonicami, S-stena

KRAČUNOV STEBER

15. 8. 2020, Luka Kračun in Tadej Kračun

V/III-IV, 200 m

Dostop: Iz Zavetišča pod Špičkom po poti proti Škrbini za Gradom in čez melišče pod severno steno Pelca nad Klonicami (pol ure).

Opis: Vstopimo desno od izrazite zajede; plezamo po razčlenjenem svetu do zajede na levi. Nadaljujemo po zajedi. Ko se ta konča, splezamo na udobno polico. Prečimo v levo čez izpostavljene plošče (5 m) in nadaljujemo navzgor po previsni zajedi. Višje pridemo v razčlenjen svet. Krušljivo zajedo obidemo po desni in priplezamo na gredino. Od gredine desno po zajedah do lažjega sveta, ki nas pripelje na stolpič. Sestopimo s stolpiča do stika s smerjo *Rupar-Šteblaj* in po njej do vrha. Smer je ostala čista.

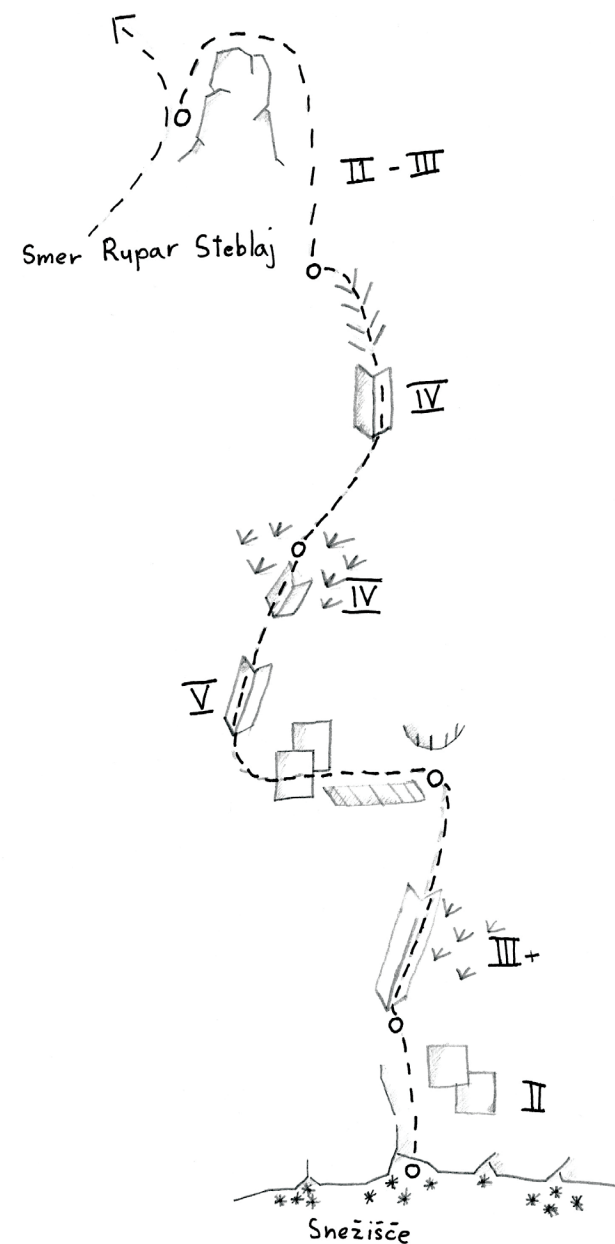
Sestop: Po izpostavljenem zahodnem grebenu (II-III) v Škrbino za Gradom in po poti proti zavetišču pod Špičkom (približno 1 ura in pol).

Skica: Luka in Tadej Kračun

Vir: primorskestone.com

KRAČUNOV STEBER

Pelc nad Klonicami, S-stena

CELJSKI FRAJLI

15. 8. 2020, Luka Kračun in Tadej Kračun

V/III-IV, 300 m

Dostop: Iz Zavetišča pod Špičkom po poti proti Škrbini za Gradom in čez melišče pod severno steno Pelca nad Klonicami (pol ure).

Opis: Smer poteka v desnem delu severne stene. Plezamo po razbitem svetu do kamina, ki mu sledimo 30 metrov (do gredine). Po gredini levo po zajedah pod previsom, po njih do police. Desno po izraziti polici (4 m) na lusko, naprej po ploščah do lažjega sveta, ki nas pripelje do stika z zahodnim grebenom (sestop).

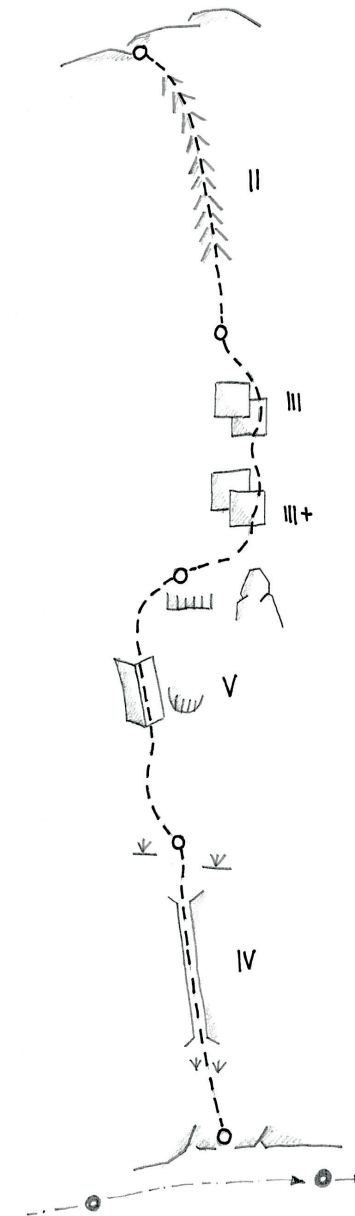
Sestop: Po izpostavljenem zahodnem grebenu (II-III) v Škrbino za Gradom in po poti proti Zavetišču pod Špičkom (približno 1 ura in pol).

Skica: Luka in Tadej Kračun

Vir: primorskestone.com

CELJSKI FRAJLI

Nad Šitom glava, J-stena

MANDOLINCA

21. 8. 2020 Tomo Česen in Dragica B. Česen

6b, 120 m

Smer je opremljena s svedrovci in ima 4 raztežaje. Za smer potrebujete 11 kompletov za prvi najdaljši raztežaj (30 m), v drugem raztežaju je 5 svedrovcev, v tretjem so 4 ter v zadnjem 3 svedrovci.

Za najtežji in hkrati najdaljši prvi raztežaj je predlagana ocena 6b. Naslednja dva raztežaja, ki sta nekoliko krajša (20 m), sta ocenjena s 5c in 6a, še nekoliko krajši zadnji raztežaj pa s 6a.

Sestop: S spustom po vrvi (zadošča 60 m dolga enojna vrv).

Vir in fotografija: Tomo Česen.

Prisojnik (desno od okna)

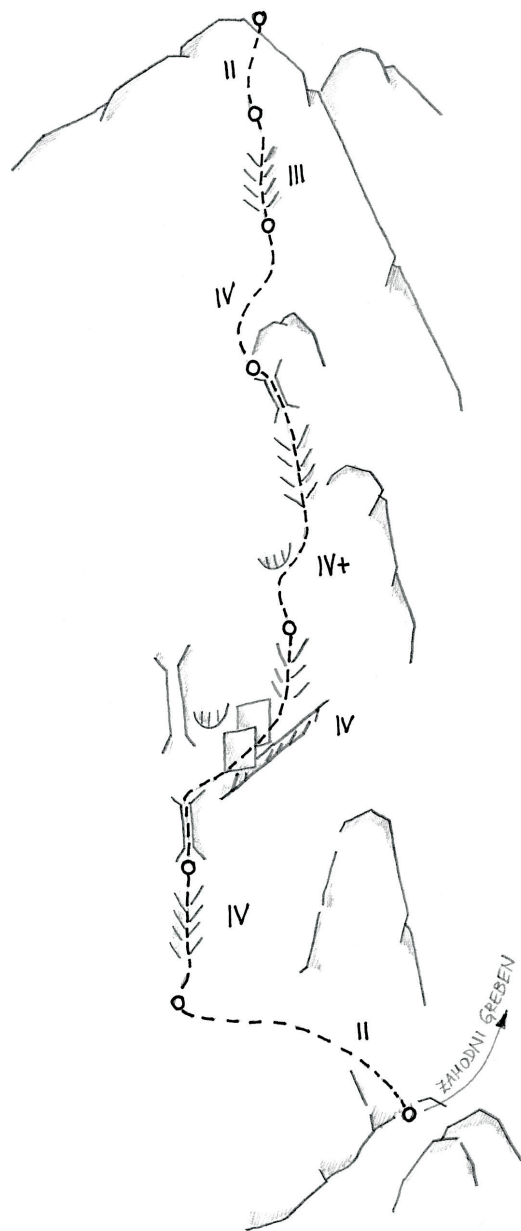
ZAJČICA

10. 9. 2020, Primož Kunaver in Gregor Šegel

III, IV+, 250 m

Opis: Po dolgi polici proti desni na vrh glave (do tod enako kot *Zahodni greben*). Na vrhu glave nato raztežaj levo navzgor. Zatem naravnost in malo proti desni v zajedo ter po njej do klina. Nato ostro desno in naprej po razu. Ko se ta zapre, desno okrog in po zajedi navzgor. Potem malo proti levi in navzgor (dva raztežaja) do grebena, kjer se smer združi s smerjo *Zahodni greben*.

Bovški Gamsovec, V-stena

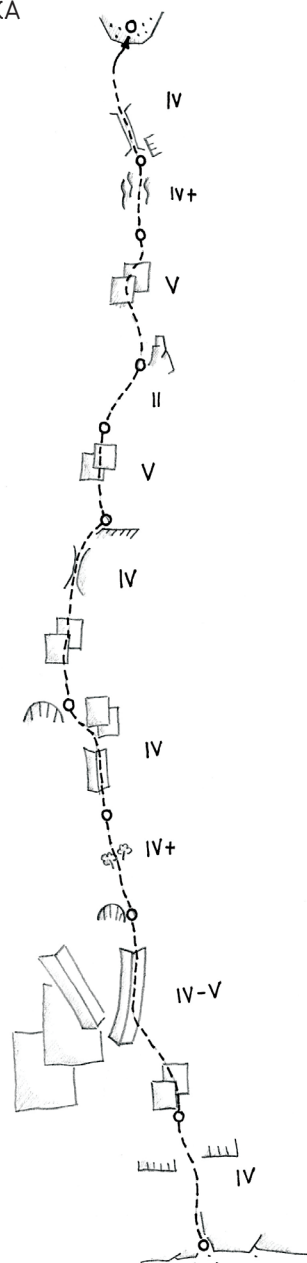
ŠKROPILKA

12. 9. 2020, Janez Elija Kos, Gašper Ravnjak in Gašper Stopar
V+/IV-V, 500 m, 10 ur

Opis: Vstopimo desno od smeri *Deklica Kača*, desno od velike luknje in dveh zajed (v V-ju med dvema manjšima strehama). Navzgor in levo, loveč čim več skale, pa vendarle po visečih travah proti zajedi na levi. Po zajedi do luknje in desno okoli nje, mimo borovcev (priporočljivo je iti pod njimi in ne nad njimi). Navzgor čez zajedo in nato levo nad luknjo. Po plateh in čez graben do razkošne police. Od tam spet direktno gor čez plati. Skok na travnato glavo in v diagonali proti desni, do stene in manjšega stebra. Po stebru gor in proti levi, do ježkaste plati, čez njo in škraplje proti desni. Čez navpične, škrapljaste platke in nato proti levi do ježkastega kamina. Čezenj in navzgor do krajšega grabna, ki se odpre na travnato glavo s pogledom na zadnjo steno. Na desno do mokre zajedice in po njej proti levi, do globoke zajedice s platkami na levi. Kombinirano po platkah in zajedi (detajl V+), nato proti levi. Pod kaminom s streho direktno v levo, v prečnico. Izhod navzgor in levo pod kvadrasto streho do stika s planinsko potjo.

ŠKROPILKA

Dovški Gamsovec, Z-stena

ZRCALO DNEVA

20. 9. 2020, Marija Jeglič in Silvo Karo

VIII, V (detajl smeri je kratka in gladka prečka v 1. R), 600 m (300 m je dostopnega solo plezanja I-II), 6 ur

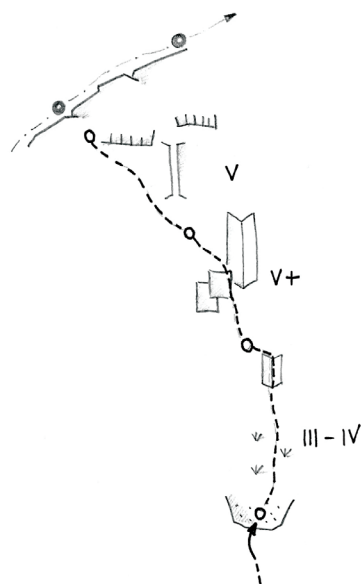
Ocene po raztežajih: 1. R. (VIII, 40 m), 2. R. (V, 30 m), 3. R. (VI+, 60 m), 4. R. (V-, 50 m), 5. R. (VI/V, 60 m), 6. R. (V, 60 m)

Dostop: Iz Krnice dostopamo po planinski poti za Kriško steno. V višini začetka mogočne rampe, ki se pne čez celotno zahodno steno Dovškega Gamsovca, zavijemo s poti in nadaljujemo z lahkim plezanjem do police pod gladko monolitno steno (300 m, I/II), ki se je lotimo v sredini, na najvišji točki.

Opis: Prvi trije raztežaji potekajo po gladki plošči, ki nudi fenomenalno lepe prehode v čudoviti skali. Prvi in tretji raztežaj, ki predstavljata ključ smeri, sta skoraj popolnoma opremljena (svedrovci in klini).

Sestop: Po grebenu prečimo proti planinski poti, ki vodi čez Kriško steno v Krnico.

Potrebna oprema: Nekaj zatičev, komplet metuljev in 5 različnih klinov.

Ogradi, JZ-stena

KORONA

3. 11. 2020, Robert Skumavc, Žiga Eržen in Mina Kržišnik

VI+, 255 m

Ocene po raztežajih: V+, III, VI, I-II, VI+

Dostop: Pot se začne na planini Blato in nas v slabi poldrugi uri pripelje na planino v Lazu. Pred spustom na planino se držimo odcepa desno, proti planini Krstenica. Po slabih desetih minutah pretežno ravne hoje se prične vzpon proti planini Krstenica in Ogradom. Pred začetkom vzpona na veliki skali na levi strani poti najdemo možica. Tu nadaljujemo levo skozi ruševje, prečno navkreber (iščemo najlažji prehod skozi ruševje; na smreki najdemo oranžen prusik). Pridemo do melišča in se vzpnemo naravnost proti steni. Ko dosežemo steno, najdemo stezo, kjer pot nadaljujemo levo še sto metrov proti edini smreki, ki jo vidimo na obronku. Še pred smreko je ob poti možic, ki nakazuje začetek smeri Korona. (Blato-Laz 1 ura in pol, Laz-vstop 20 minut). Od možica gremo naravnost proti steni, do zaplate ruševja, kjer se preobujemo in navežemo. Prvi svedrovec je takoj nad rušjem. Smer ima pet raztežajev, dolgih po 50–60 metrov.

Priporočljiva oprema: 70-metrski vrv in 16 kompletov. Smer je v celoti opremljena s svedrovci (vmesno varovanje in varovališča).

Opis smeri:

1. R.: Plezamo pet metrov naravnost navzgor po platah (3 svedrovci), nato zavijemo prečno v levo po prečki nad previsom. Nadaljujemo naravnost navzgor po kompaktnih platah, nato zavijemo rahlo v desno in spet naravnost, po najlažjih prehodih. Konec raztežaja je na travah med platami, varovališče je na smreki (zelen prusik; V+, 60 m).
2. R.: Naravnost čez trave in od strel razbite plate (III, 60 m).
3. R.: Naravnost gor čez plate, ob zajedi, ki je na desni strani, do previsa, ki ga zaobidemo po levi, in naravnost gor po platah (VI, 45 m).
4. R.: Levo čez ruševje (pazljivo, ruševje je v zelo navpičnem svetu; I-II, 30 m).
5. R.: Desno okoli previsa po platah; smer zavija desno do očitne

strehe, prek katere pridemo najprej po levi strani, skozi kamin, nato pa prestopimo v desno (VI+, 60 m).

Sestop: Skozi ruševje (5-10 min) do poti na Ograde in po njej navzdol na planino V Lazu.

JULIJSKE ALPE

Pomembnejše ponovitve

Rušica (zatrep Zadnjice)

VZHODNI RAZ

3. 1. 2020, Domen Košir in Neli Penič

V-/II-IV, 330 m

Prva (znana) zimska ponovitev smeri.

Planja

MEGLENA

16. 1. 2020, Anže Vasle in Primož Buh

Zimska ocena: IV/3+, 200 m, 2 uri + pristopna *Rdeča grapa* (II/III, 300 m)

Prva zimska ponovitev smeri (in verjetno prva ponovitev smeri nasploh).

Krn, S-stena

ZVITOREPEC

23. 2. 2020, Gregor Pipan in Iztok Rutar

do 70°, 150 m

Prva znana ponovitev smeri.

Rjavina, S-stena

LEVI STEBER s prvenstveno varianto

8. 7. 2020, Matija Volontar, Martin Žumer in Bor Levičnik

VII/VI, 850 m, 12 ur

Ponovitev smeri s prvenstvenim delom.

Trio je s plezanjem začel v vpadnici velike zajede, na vrh katere pripelje originalna smer *Levi steber*. Po tej smeri čez njen najtežji raztežaj. Nato so se odcepili levo in preplezali štiri prvenstvene raztežaje. Smeri *Levi steber* so se pred vrhom spet priključili in po njej splezali do vrha. Sestopili so prek vrha Rjavine v Kot.

Velika Mojstrovka

ŽICA V UČ

12. 6. 2020, Matija Volontar in Bor Levičnik

VII+/VI+, 400 m

Prva ponovitev smeri. Smer je bogatejša za en klin (dva nova minus en star).

Zadnja Mojstrovka

NOS

Julij 2020, Matej Balažic in Marjan Kozole

VI+/V-VI, 600 m

Prva znana ponovitev smeri.

Debela peč

SKRITI IZZIV

21. 7. 2020, Sara Jaklič in Bor Levičnik

VIII+/IX-, 350 m

Druga prosta ponovitev smeri.

Predelski Vršč

SMER IZGUBLJENIH DUŠ

25. 7. 2020, Rok Mirt, Lovro Kapušin in Nastassja Šavli

VI-/V-IV, 250 m

Redka ponovitev z novo varianto.

Lešarjeva peč

GAMS

26. 7. 2020, Rok Mirt, Lovro Kapušin in Nastassja Šavli

V/IV, 400 m

Prva znana ponovitev smeri s prvenstveno varianto v zgornjem delu (plezali so levo od originalne linije).

Planja, SZ-stena

DIVJA JAGA

26. 7. 2020, Marija Jeglič, Krištof Frelih in Aleš Česen

VII-/V-VI, 200 m

Prva znana ponovitev smeri.

Votli vrh (Loška stena), Z-stena

KORITNIŠKA

5. 9. 2020, Matic Štrancar in Milivoj Bučan

VI+/V-VI, 300 m (600 m do vrha stene), 7 ur

Prva znana ponovitev smeri.

Teme, J-stena

PROSTOVOLJEC IN JEŽ

5. 9. 2020, Matija Volontar in Bor Levičnik

VIII, 500 m, 7 ur

Prva prosta ponovitev smeri.

PREČENJE KURJI VRH-VRTAŠKO SLEME

14. 9. 2020, Matija Volontar

II-V, 21 km, 12 ur

Povezovalni vzpon: Kurji vrh-Rigljiča-Rušica-Vrh nad rudo-Frdamane police-Špik-Lipnica-M. Ponca-V. Ponca-V. Oltar-Dovški križ-Škrnatarica-Kukova špica-Vrtaško Sleme.

SLOVENIJA - DRUGA OBMOČJA

Prvenstveni vzponi

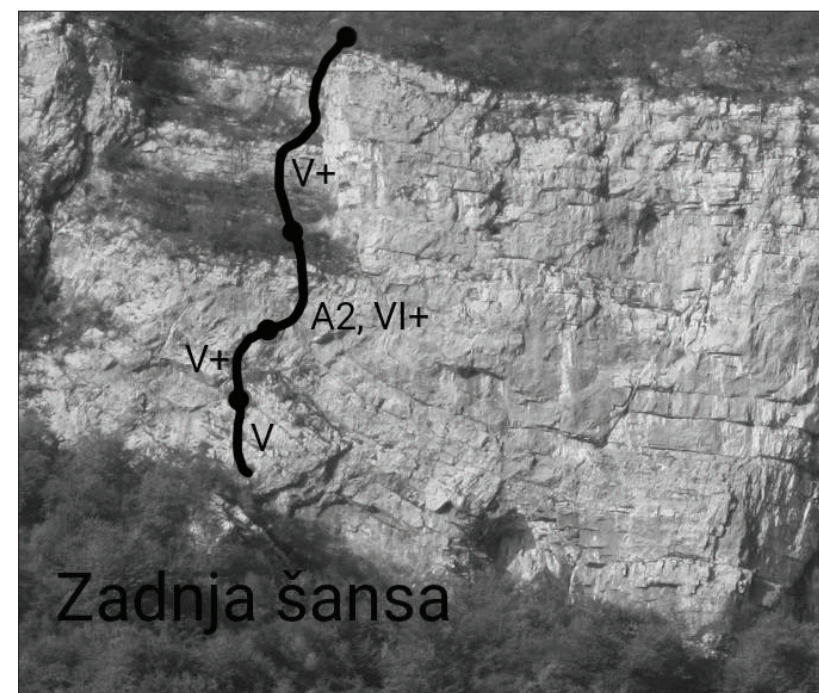
Loška stena nad Kolpo (stena levo od nje)

ZADNJA ŠANSA

6. 5. 2020, Blaž Germek in Danilo Patarčič

VI+/V-A2, 100 m, 5 ur

Plezalca sta se pod steno spustila po strmih travah, meliščih in ponekod tudi s pomočjo vrvi. Najprej sta nameravala plezati v Loški steni, vendar se je izkazalo, da je stena zahtevnejša, kot sta predvidevala. Primerno linijo za vzpon sta nato našla levo od prvotnega načrta. Smer poteka čez gladke plošče. V njej so ostali trije klini.

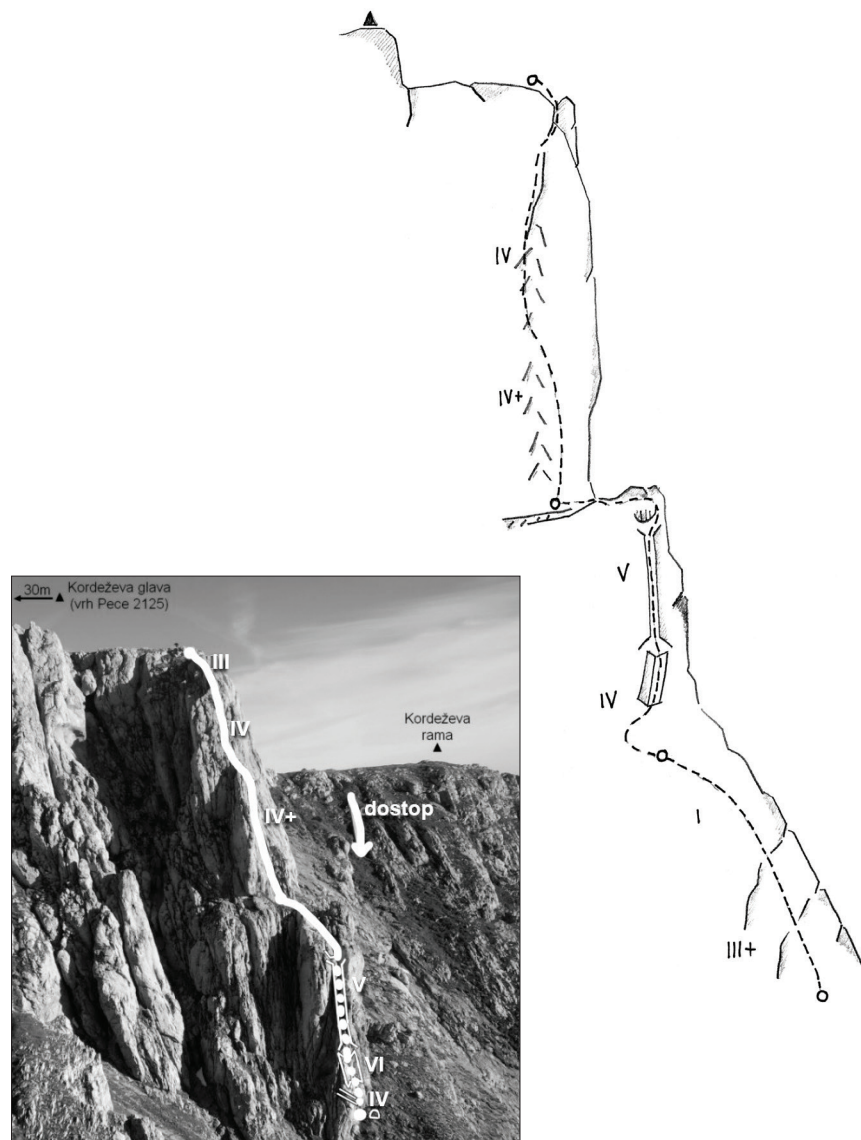

Kordeževa glava (Peca)

POZITIVNA RIZIČNA SKUPINA

16. 11. 2020, Davo Mihev in Stanko Mihev

VI/IV-V, 110 m, 2 uri in pol

ALPINISTIČNO SMUČANJE

Travnik (Kol, 2.350 m), jugozahodno pobočje

RAMPA

11. 1. 2020, Marko Kern

Z-, 40–45°, 400 m (250 m), izpostavljeno

Prvi znani spust po smeri.

Travnik (2.379 m)

JUGOVZHODNA GREDINA

23. 2. 2020, Marijana Cuderman in Marko Kern

T+, 40–45°, 200 m

Prvi znani spust po smeri.

Foto in vris: Marko Kern.

Viševnik (zahodni predvrh, 2.045 m)

SEVEROZAHODNA GRAPA

3. 4. 2020, Marko Kern

Z+, spodaj 55–50°, zgoraj 45°, 125 m, izpostavljeno

Prvi znani spust po smeri.

Mala Mojstrovka (2.332 m), vzhodna stena

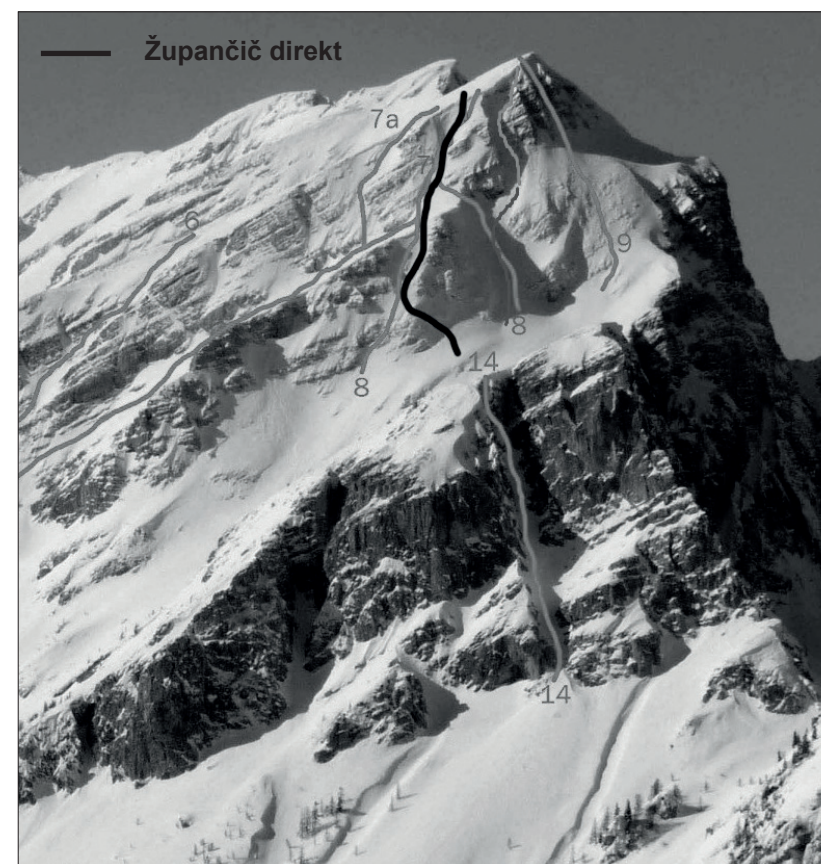
ŽUPANČIČ DIREKT

8. 4. 2020, Marko Kern

I-, 50°, 200 m (150 m), izpostavljeno

Prvi znani spust po smeri.

Po vršnem delu *Župančičeve* ne nadaljujemo desno proti *Župančičevi grapi* in ne levo po *Smeri ob rebru*, temveč naravnost navzdol.

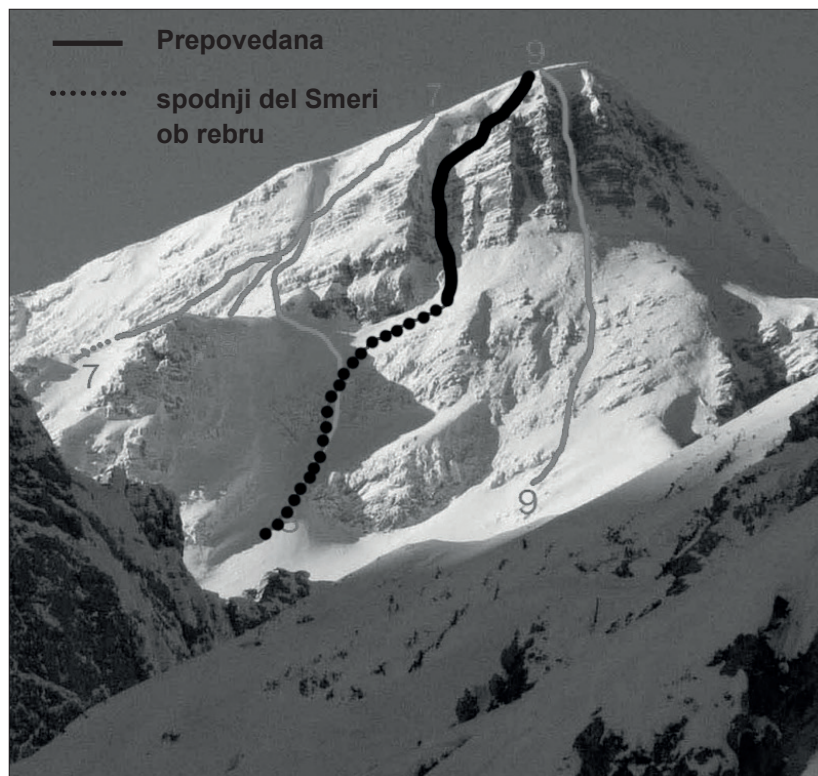
Vir fotografije: www.slovenskestene.si; vris: Marko Kern.

Mala Mojstrovka (2.332 m), vzhodna stena
PREPOVEDANA SMER (SKIVID-20)

16. 4. 2020, Marko Kern

X-, 55–60°, 100 m (+ spodnji del *Smeri ob rebru*, 100 m, 45–40°)

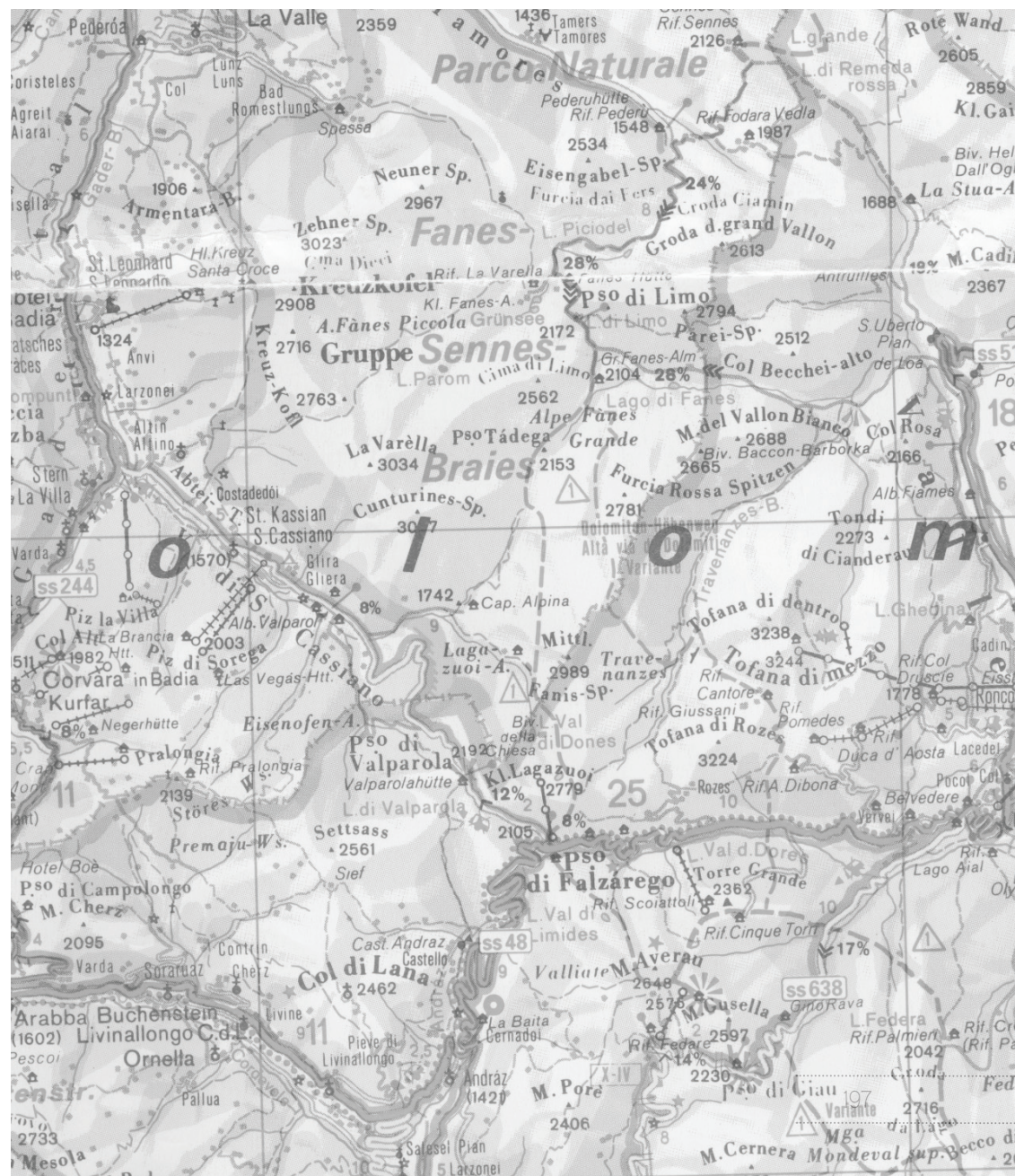
Smer je ime dobila zaradi takratne omejitve gibanja na občine in je bilo vse »prepovedano«.

Vir fotografije: www.slovenskestene.si; vris: Marko Kern.

ALPINISTIČNI VZPONI - EVROPA

AVSTRIJA

Sagwand, S-stena (nad dolino Valsertal)

LIMITED IN FREEDOM

26. in 27. 11. 2020, Luka Lindič in Ines Papert

AI6, M6, 800 m

Smer poteka v osrednjem delu stene. Luka in Ines sta v njej imela dobre razmere.

ITALIJA

Peči – Cima Gilberti, S-stena

ŠMRKELJ HECA IN RAZSODBE

3. 1. 2020, Blaž Volčanjek in Boštjan Sovdat

III/5, WI 95°/80°, 140 m, 2 uri (+ 2 uri po SV-grebeni do vrha)

Dostop: Pristop do smeri opravimo s sončne strani grebena skozi Prestreljeniško okno.

Smer poteka po izraziti, zelo strmi žlebasti razčlembi v skrajno levem delu stene Peči. Konča se v škrbini med Neimenovanim stolpom in SV-grebenom, po katerem nadaljujemo na vršni greben Peči (še okrog 250 metrov plezanja).

Opis: Vstop v smer je zelo zahteven (90°/80°). Po nekaj metrih se svet rahlo položi. Sledi deset metrov visoka sveča (90°/85°). Nadaljujemo po lahkem žlebu (40°) do zelo tanke sveče (95°/90°, 5 m). Nad njo se teren rahlo položi, potem pa spet sledi strmo plezanje (85°/80°, 6 m). Lažji svet nas po žlebu pripelje v škrbino med Neimenovanim stolpom in SV-grebenom.

Sestop: Z vršnega grebena sestopimo na južno stran proti postaji D žičnice na Kaninu.

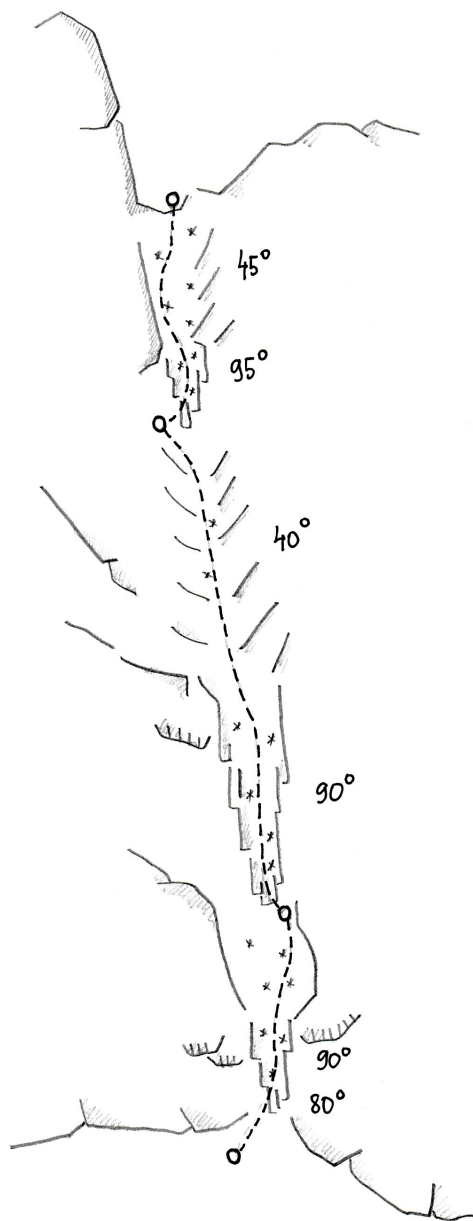
Potrebna oprema: ledni vijaki, snežne sablje in zatiči.

Skica: Boštjan Sovdat

Vir: primorskestene.com

ŠMRKELJ HECA IN RAZSODBE

Hudi Vršič (Cima Lunga), S-stena

VIDOVO OKNO

8. 1. 2020, Marko Gruden in Sebastjan Domenih

IV/5-, 4, 85°/70°, 300 m, 3 ure

Smer je posvečena Vidu Dakskoblerju, mlademu perspektivnemu plezalcu, ki je avgusta 2019 preminul v severni steni Labrja - Veliko Špičje.

Opis: Vstop je levo od smeri *Ledeni pajek*. Ključno mesto je v drugem raztežaju, kjer plezamo skozi okno – preduh, (3 m, 5-; ostalo 4). Ob dobrih snežnih razmerah lahko naredimo obvoz desno od okna (85°, 10 m). Nadaljujemo rahlo desno navzgor (3). Po petih raztežajih se priključimo smeri *Ledeni pajek*, po kateri plezamo do vršnega grebena.

Vir: primorskestene.com

Peči – Cima Gilberti, S-stena

SMER ZA PAJKA

11. 1. 2020, Boštjan Sovdat, Marko Gruden in Sandro Krajnik
IV/4+, 90°/70°, 250 m, 3 ure

Smer je posvečena Arturju Štruklju - Pajku.

Skica: avtorji smeri

Vir: primorskestene.com

Hudi Vršič (Cima Lunga), S-stena, vzhodni del

POPRAVNI IZPIT

11. 1. 2020, Tomo Orbanič in Mateja Uršič
III/5, 90°/70°, 200 m, 3 ure

23. 1. 2020, Marko Gruden in Sebastjan Domenih
Prva ponovitev smeri.

Smer poteka v vzhodnem delu stene, v mejah zajede, desno od izrazitega (globokega) žleba. Plezalca sta se varovala s snežnimi sabljami, metulji in klini, od katerih so trije ostali v smeri.

Opombe: Smer je plezalce prvič zavrnila z neuspešnim poskusom (obrnili so se pod ključnim mestom). Odločeni, da jo preplezajo, so se vrnili in uspešno opravili vzpon.

Vir: primorskestene.com

Travnik, Plazje

BRŽINC

15. 1. 2020, Roman Benet in Tine Cuder

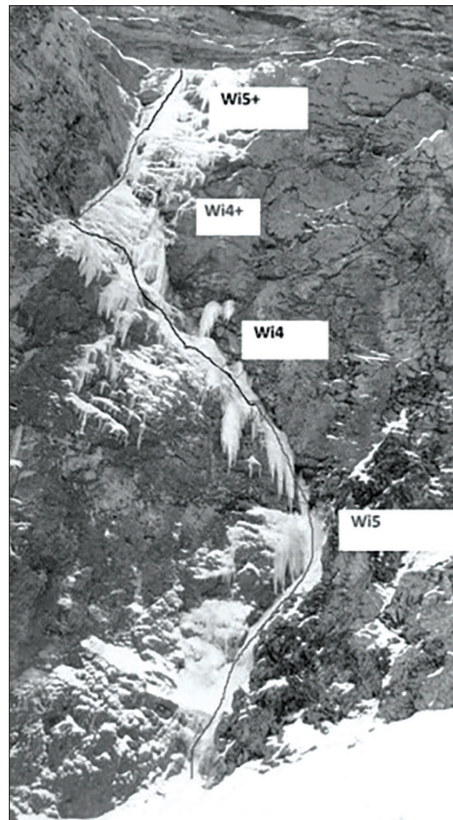
WI 5+, 150 m

Dostop: Sledimo stezi, ki vodi na Mangartsko sedlo. Hodimo mimo znanih slapov (*Bavbav*, *Damoklejev meč* ...), ki visijo na levi strani strmega podstenja Travnika (približno 2 uri). Slap se nahaja v zatrepu doline Plazje.

Varovanje v smeri si urejamo s pomočjo lednih vijakov. Sestopimo v smeri vzpona.

Zanimivost: Bržinc je rateško ime za Plazje.

Vir: primorskestene.com

Peči – Cima Gilberti, S-stena

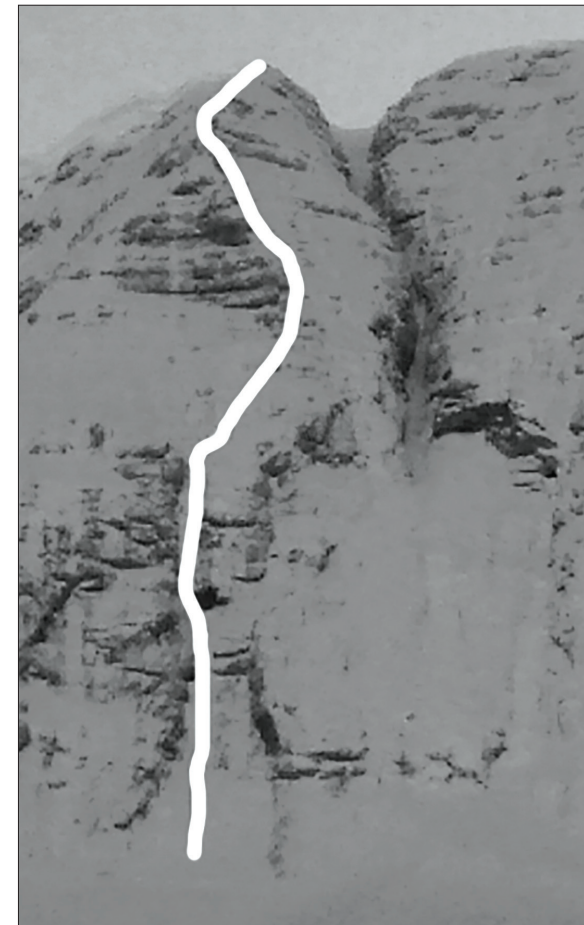
TRAJNOSTNI ALPINIZEM

17. 1. 2020, Boštjan Sovdat, Marko Gruden in Sebastjan Domenih

IV/5-, 90°/70°, 250 m, 3 ure

Smer poteka po odprti steni v levem delu Peči, desno od izrazitega SV-grebena, po katerem dosežemo rob stene.

Vir: primorskestene.com

Prestreljenik, SZ-stena

ZAJEDA ZELENH POLIC

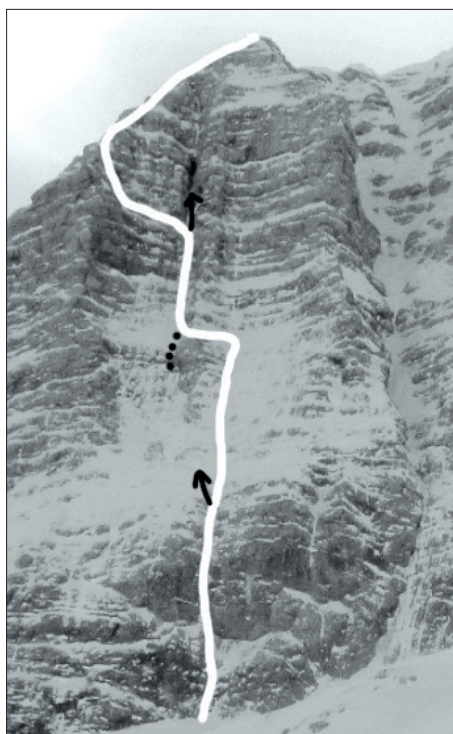
23. 1. 2020, Peter Poljanec, Tina Korinšek Cuder in Tine Cuder
V/IV, 380 m; zimska ocena: IV/5, M, 5 ur

Druga ponovitev smeri in prva zimska ponovitev smeri.

Ponavljalci so imeli dobre razmere za plezanje. Dvakrat so odstopili od originalne smeri, dejansko so splezali varianto, ki je mestoma malo lažja in malo daljša od originalne smeri. V smeri so našli en star klin, pustili so še tri nove – enega na prvem stojišču, dva v višjih raztežajih.

8. 2. 2020, Gašper Kresnik in Klemen Plesec
Tretja zimska ponovitev smeri.

Vir: primorskestene.com

Prestreljenik – M. Forato, SZ-stena

FCOU Z VARIANTO

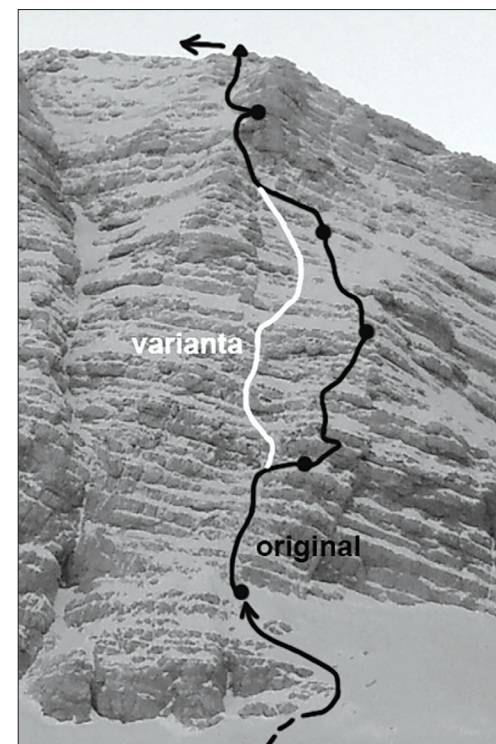
9. 2. 2020, Tomo Orbanič
III/3, 70°/50–60°, 300 m, 4 ure

16. 2. 2020, Gregor Pipan in Tanja Tomažinčič
Znana ponovitev smeri.

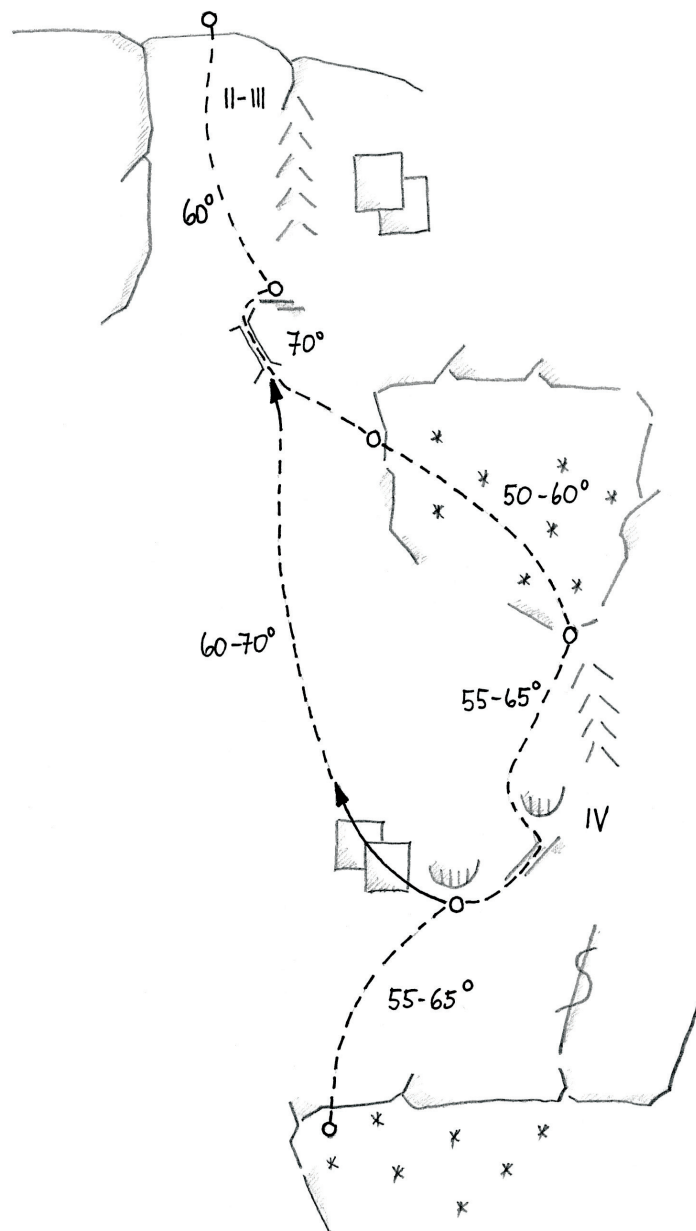
Malo pred koncem prvega raztežaja originalne smeri *Fcou* je Tomo plezal levo od previsa ter navzgor (približno sto metrov); varianta je v danih razmerah ponujala odlično in nekoliko lažje plezanje kot originalna smer. Plezalec je s tem lepo poravnal linijo stare smeri.

Skica: Tomo Orbanič

Vir: primorskestene.com

FCOU Z VARIANTO

Prestreljenik – M. Forato, SZ-stena

ZAVEZA Z MLADOSTJO

14. 2. 2020, Ahac Istenič in Krištof Fortuna

III/4+, 90°/50-70°, 300 m, 4 ure

22. 2. 2020, Hana Hutar in Saša Podlipec

Znana zimska ponovitev smeri.

Dostop: Z Nevejskega sedla po markirani stezi ali z žičnico do koč Gilberti in naprej pod steno (od koč približno ura hoda).

Opis: Kmalu nad vstopom je previsen kamin, ki ga obidemo po desni in se vrnemo levo v žleb. Tam nas čaka strm skok (90°, 10 metrov, 2 klina). Višje sledimo grapi, ki jo prekinjajo bolj ali manj strmi skoki. Ko se grapa odpre, se usmerimo diagonalno desno. Čaka nas še kratek skok (80°), nato nadaljujemo naravnost navzgor in izstopimo na vršni greben.

Sestop: V območju označene poti nazaj na sedlo in po izbiri na slovensko ali italijansko stran.

Skica: K. Fortuna in T. Orbanič

Vir: primorskestene.com

Bela peč (Bila pec) nad Nevejskim sedlom, V-stena

ELLIPSIS

25. 8. 2020, Jernej Kruder

8b+, obv. 8a, 200 m/ 6 R

Prva prosta ponovitev smeri.

Ocene po raztežajih: 1. R.: III+; 2. R.: 7b+; 3. R.: 7a+; 4. R.: 8a; 5. R.: 8b+; 6. R.: 7c.

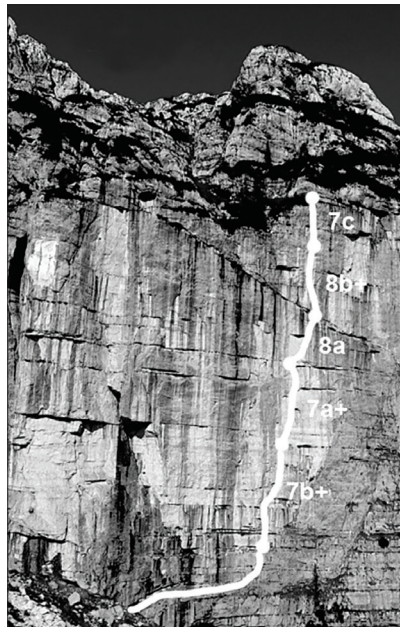
V smeri je ostalo okrog 25 svedrovcev, 15 različnih klinov in nekaj vrvnih zank v skalnih ušesih.

Priporočljiva oprema: 60-m vrv, komplet zatičev, komplet metuljev vključno z BD 4 in 12 varovalnih sistemov.

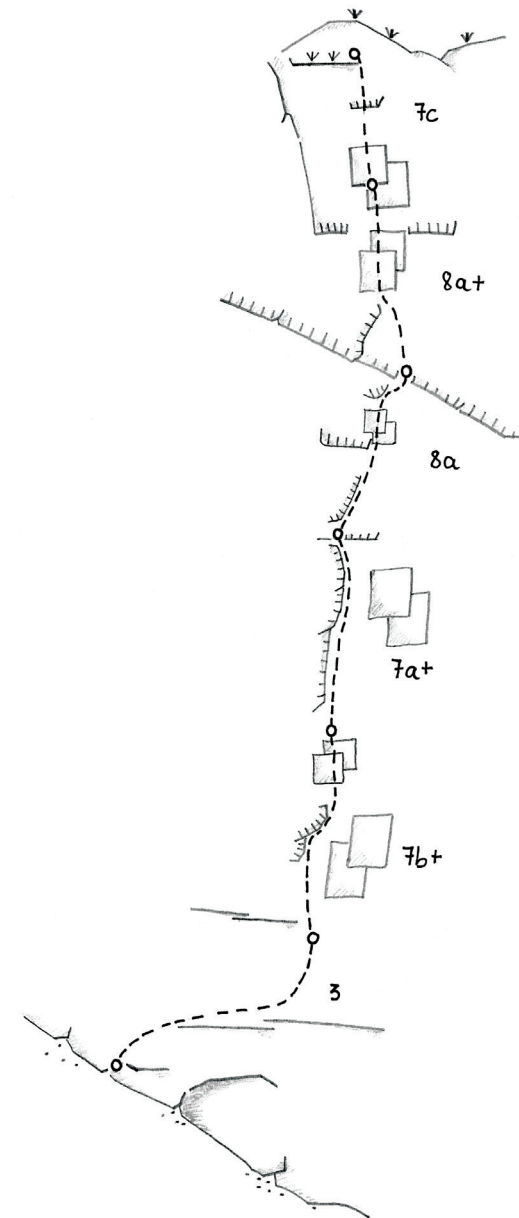
Sestop: Sestopamo s spusti po dvojni vrvi (60 m) v območju smeri vzpona.

Skica: David Debeljak in Jernej Kruder

Vir: primorskestene.com

ELLIPSIS

Italija, Courmayeur

Udeleženci: Luka Stražar (vodja), Nejc Marčič (pomočnik), Uroš Grilj in Blaž Karner

Trajanje: od 5. do 10. avgusta 2020

Kronološko poročilo:

5. 8.: Vožnja do Courmayeurja in priprava opreme.

6. 8.: Naveza Karner-Grilj pleza v Broulliardskem stebru (nadaljuje čez Mont Blanc do bivaka Vallot), naveza Marčič-Sražar pleza v grebenu Peuterey in prek Mont Blanca sestopi v dolino.

7. 8.: Sestop obeh navez in premik na francosko stran.

8. 8.: Počitek, priprava opreme. Naveza Marčič-Sražar dostopi do koč Leschaux.

9. 8.: Naveza Karner-Grilj pleza v smeri *Fidel Fiasco*, naveza Marčič-Sražar v smeri *Anouk*.

10. 8.: Sestop obeh navez in vožnja domov.

Opravljeni vzponi:

Karner - Grilj:

- Mont Blanc, Pilier Rouge du Brouillard, *Bonatti-Oggioni*, ED, 3.300 m, 35 ur;

- Aiguille de Blaitiere, *Fidel Fiasco*, 350 m, 6c+.

Marčič - Stražar:

- Mont Blanc, greben Peuterey, ED, 4.500 m, 22 ur;

- Petit Jorasses, *Anouk*, 6c, 750 m.

SMAR v Alpah

Udeleženci: Bor Levičnik (vodja), Aleš Česen (mentor), Matevž Štular, Krištof Frelih, Matija Volontar in Žiga Rozman (gost)

Trajanje: od 7. do 17. avgusta 2020

Lokacija: Courmayeur, Italija

Tokratno akcijo so v veliki meri krojile visoke temperature, ki so povzročile pospešeno taljenje ledenikov visoko v Alpah. Prvotno izhodišče v Val Ferretu se je zaradi zaprte ceste prestavilo nižje v dolino, zato so se podaljšali dostopi do načrtovanih ciljev. Zaradi močnega sonca so bili plezalci bolj izčrpani, povečala se je objektivna nevarnost padajočega kamenja. Klub vsemu so fantje pokazali veliko mero motivacije, sproščenosti, zrelosti, fleksibilnosti in uspešno zaključili akcijo.

Kronološko poročilo:

7. 8.: Vožnja.

8. 8.: Frelih-Rozman-Štular: plezanje *Voyages selon Gulliver*. Česen-Levičnik-Volontar: dostop do Druja.

9. 8.: Frelih-Rozman-Štular: plezanje *Rey Fil ou Face*. Česen-Levičnik-Volontar: plezanje *American direct* (poizkus).

10. 8.: Frelih-Rozman-Štular: plezanje *Chandelle du Tacul*. Česen-Levičnik-Volontar: spusti po vrvi in sestop.

11. 8. Počitek.

12. 8.: Plezanje v plezališču Pilier Rhodo: trad smeri 7a-7b.

13. 8.: Počitek.

14. 8.: Frelih-Rozman-Štular: dostop do koč Borelli. Levičnik-Volontar: dostop do koč Envers.

15. 8.: Frelih-Rozman-Štular: plezanje *Peutery Integral*. Levičnik-Volontar: plezanje *Republique Bananiere*.

16. 8.: Frelih-Rozman-Štular: plezanje *Peutery Integral* in sestop.
Levičnik-Volontar: sestop.

17. 8.: Odhod domov.

Preplezane smeri:

- 8. 8.: Grand Capucin, *Voyages selon Gulliver*, 7b, 430 m, 10 ur, Frelih-Rozman-Štular;

- 9. 8.: Pic adolphe, *Rey Fil ou Face*, 7a, 250 m, 7 ur, Frelih-Rozman-Štular;

- 10. 8.: *Chandelle du Tacul*, 7a+, 180 m, 5 ur, Frelih-Rozman-Štular;

- 15. 8.: Aiguille de la Republique, *Republique Bananiere*, 6c, 650 m, 10 ur, Levičnik-Volontar;

- 15. 8.: Mont Blanc, *Peutery Integral*, ED1, VI, 4500 m, efektivno 29 ur, Frelih-Rozman-Štular.

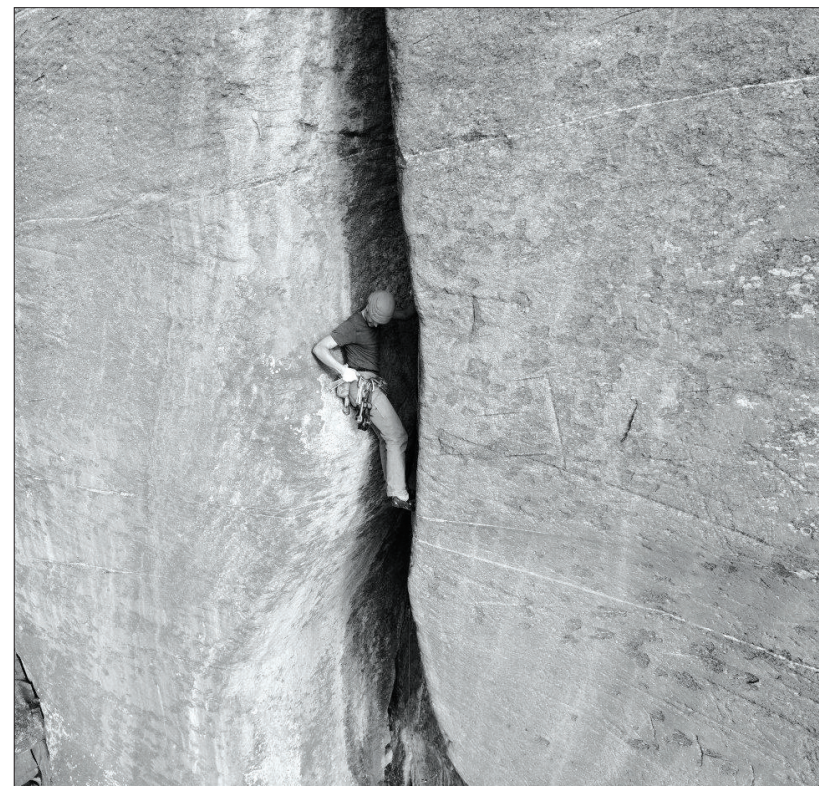
V smeri *Republique Bananiere*.
Foto: Bor Levičnik (arhiv KA PZS).

Italija SMAR

Udeleženci: Krištof Frelih (vodja), Aleš Česen (mentor), Žiga Rozman in Bor Levičnik

Trajanje: od 28. septembra do 4. oktobra 2020

Zaradi epidemije covid-19 je bila lokacija akcije velikokrat prestavljena, na koncu je ekipa pristala v Cadareseju. Tri dni so plezali enoraztežajne granitne počī, potem so se premaknili v Arco in dva dni lovili vremenska okna v previsnih plezališčih. Zaradi slabega vremena, ki je sledilo, je bila akcija predčasno končana.

Plezanje počī.
Foto: Aleš Česen (arhiv KA PZS).

NEMČIJA

Hinteres Feuerhörndl

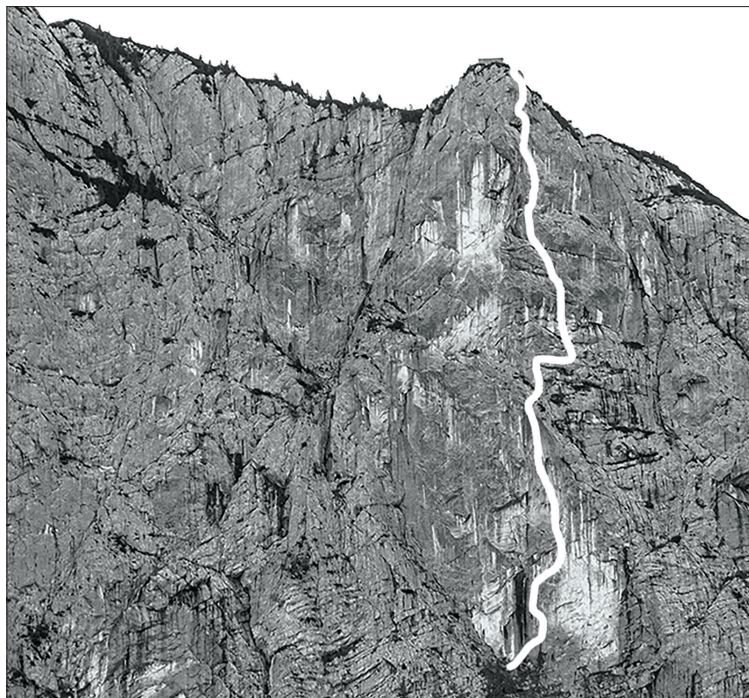
WOLKE 7

poletje 2020, Luka Lindič in Ines Papert

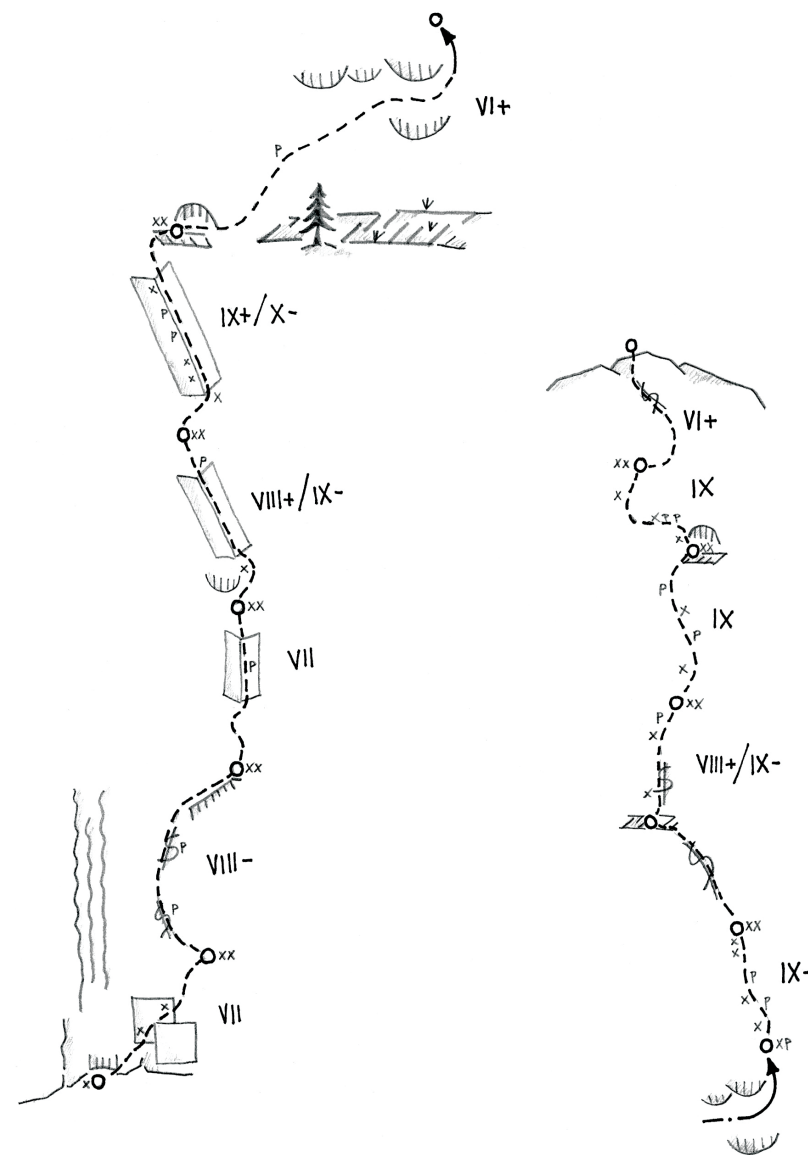
IX+/X-, 380 m (12 raztežajev)

Luka in Ines sta novo smer najprej preplezala s pomočjo tehnike, nato pa je sledilo poskušanje, ki ga je oviralo deževno poletje. Prosti vzpon je Luki uspel nenačrtovano, ko sta se nekega dne odpravila poskušat spodnje raztežaje smeri. Luki je tedaj kljub mokroti detajla uspelo smer preplezati prosto.

Sidrišča v smeri so opremljena s po dvema svedrovcema, za vmesno varovanje jih je v smeri še sedemnajst. Uporabljene kline sta pustila v skali. Ponavljalci potrebujejo le sisteme vponk in nabor metuljev (#0.2 – #3) ter veliko plezalnih izkušenj.

WOLKE 7

Berchtesgaden 2020 – tabor KA PZS za perspektivne alpiniste

Udeleženci: Luka Lindič (vodja), Peter Borič, Matevž Fale, Sara Jaklič, Gašper Kresnik, Gašper Ravnjak, Matej Šadl, Gregor Šegel, Luka Šinkovec, Črt Šuštar in Miha Zupin

Trajanje: od 25. julija do 1. avgusta 2020

Lokacija: Chiemgau, Berchtesgaden, Nemčija

Pestra izbira smeri (resne, klasično zavarovane smeri, s svedrovci popolnoma zavarovane smeri ter vse variante vmes), ki jih nudijo stene v tem koncu, je bila v muhastem vremenu zelo dobrodošla. Udeleženci so bili navdušeni nad kakovostjo skale in atraktivnim plezanjem. Tabor KA PZS je potekal v odličnem vzdušju, ki ga je zadnji dan zasenčil nesrečni padec Luke Šinkovca. Dan po nesreči (in po obveznostih, povezanih z njo) so se vsi člani tabora vrnili v Slovenijo.

Kronološki potek tabora:

25. 7.: Plezanje v južni steni Untersberga.

26. 7.: Plezanje v severnih stenah Reiteralma.

27. 7.: Plezanje v zahodnih stena Gölla in Malega Watzmanna.

28. 7.: Plezanje v severni steni Signalkopf in zahodni steni Gölla.

29. 7.: Počitek.

30. 7.: Plezanje v vzhodni steni Watzmanna in severnih stenah Reiteralma.

31. 7.: Plezanje v severnih stenah Reiteralma; nesreča Luke Šinkovca.

Opravljeni vzponi:

25. 7.:

- *Renoth*, Untersberg, VII+/VIII-, 170 m, Sara Jaklič in Ines Papert;

- *Happy Days*, Untersberg, VIII, 200 m, Črt Šuštar in Miha Zupin.

26. 7.:

- *Wartsteinkante*, Wartstein, VII-, 220 m, Gašper Kresnik in Gregor Šegel;

- *Willis weiter Weg*, Feuerhörndl, VII-, 300 m, Gašper Ravnikar in Luka Lindič.

27. 7.:

- *Direkte Westwand*, Mali Watzmann, VI, 450 m, Peter Borič in Gregor Šegel;

- *Westwandpfeiler + Alte Westwand*, Hoher Göll, VIII, A0, 450 m, Gašper Kresnik in Črt Šuštar;

- *Direkte kleiner Trichter + Jubiläumsweg*, Hoher Göll, VII+, 450 m, Matevž Fale in Luka Šinkovec;

- *Direttissima*, Mali Watzmann, VI-, 450 m, Gašper Ravnikar in Matej Šadl.

28. 7.:

- *Direkte kleiner Trichter + Jubiläumsweg*, Hoher Göll, VII+, 450 m, Peter Borič in Gregor Šegel;

- *Zick Zack Riss*, Hoher Göll, VI, 350 m, Gašper Ravnikar in Matej Šadl;

- *Direktenordwand*, Signalkopf, VII-, 100 m, Gašper Kresnik in Luka Šinkovec;

- *Direktenordwand*, Signalkopf, VII-, 100 m, Matevž Fale, Črt Šuštar.

30. 7.:

- *Sepp-Rieser Gedächtnisfuehre*, Wartstein, VIII+, 320 m, Matevž Fale, Črt Šuštar;

- *Berchtegadeners Weg*, Watzmann, III+, 1.800 m, Gregor Šegel, Matej Šadl in Gašper Ravnikar;

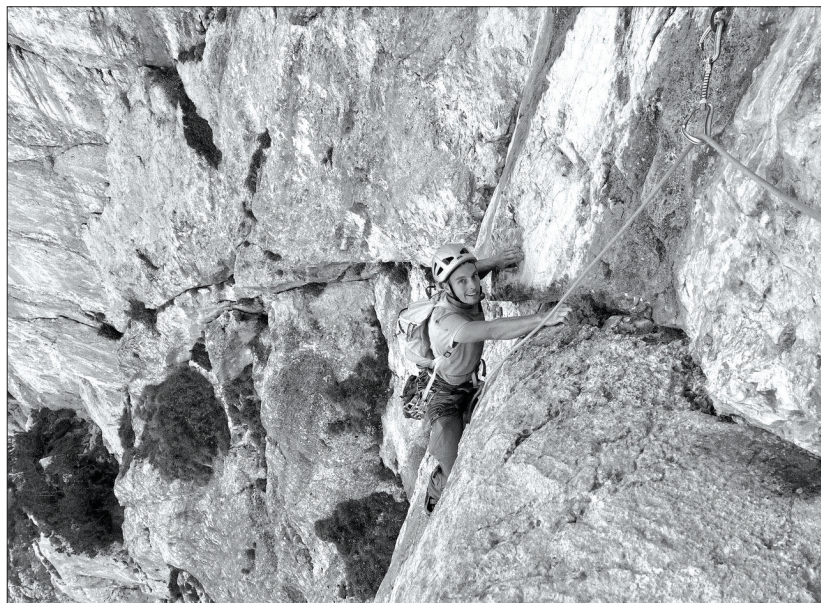
- *Im Nest des Geiers*, Alpawand, VIII, 470 m, Gašper Kresnik in Luka Lindič;

- *Glück*, Feuerhörndl, VIII, 375 m, Peter Borič in Luka Šinkovec.

31. 7.:

- *Astrofant*, Feuerhörndl, VI, 300 m, Matej Šadl in Gašper Ravnikar;

- *Nachspeize*, Feuerhörndl, VIII-, 120 m, Matevž Fale in Gregor Šegel (A0).

Utrinek.

Foto: arhiv KA PZS.

NORVEŠKA

Senja 2020

Udeleženci: Marija Jeglič in Sara Jaklič

Trajanje: od 17. februarja do 9. marca 2020

Naveza najuspešnejših slovenskih alpinistk zadnjih dveh let je na norveškem otoku Senja kljub zahtevnim razmeram z obilnimi snežnimi padavinami preplezala več zahtevnih smeri, med njimi dve prvenstveni.

Marija je vzpon v prvenstveni smeri *Trout in drought* opisala z besedami: »To linijo sva zagledali že prvi teden in takoj nama je zlezla pod kožo. Od daleč je bila videti kar divje, od blizu še bolj, sploh začetni in končni del. Pri srednjem delu so naju skrbele le velike količine snega, zato sva morali biti premišljeni pri odločitvi, kateri dan se je lotiva. Smer sestavljajo trije deli. Prvi, najbolj pokončni in zahtevni del tvori pet raztežajev po strmeh, na gladke plošče nalepljenem ledu oziroma snegu. Prvi raztežaj je najtežji, saj poteka čez previs oziroma po ledu, ki visi čez manjšo streho. Sledijo štirje raztežaji strmega snežnega ledu. Potem se stena položi in tako sva se odvezali z vrvi ter gazili po snegu (vdiral se nama je do zadnjice) približno 300 metrov, kjer se stena spet postavi pokonci. Zadnji raztežaj posoli z vršnimi opastmi praktično povsod naokoli. V tem delu sva imeli precej neuporaben, mokast sneg in odstopljen led, tako da je vsak premik spet zahteval kopanje snega do skale, v kateri sem le uspela namestiti nekaj varoval. Za konec naju je čakala bitka z opastjo, pri kateri je bil končni izid takšen: Meri : opast = 1 : 0. Za mojimi dolgimi tridesetimi metri trpljenja se je Sara praktično sprehodila po stopinjah v 15 minutah in se skozi luknjo v opasti basala na drugo stran kot riba na suhem. Ampak da sva ohranili pomen in dodali rimo, sva smer poimenovali *Trout in drought*.«

In še Sarin opis vzpona v prvenstveni smeri *Blinding lights*: »Ideja za prvenstveno smer *Slepeče luči* se je izoblikovala zaradi vsakodnevne vožnje v trgovino, od koder je bila lepo vidna linija, ki se nama ni zdela pretirano zahtevna. Dodaten zagon nama je dala obilica snežnih padavin, saj je bil dostop razmeroma kratek in torej ne tako zamuden

in utrujajoč ter seveda potencialno manj izpostavljen snežnim plazovom. Smer ponuja veliko zanimivega plezanja med brinovimi grmički in pokončnimi kamini. Plezanje ni bilo zahtevno, občutek, da si prvi, ki pleza v tej steni, pa je vedno neprecenljiv.«

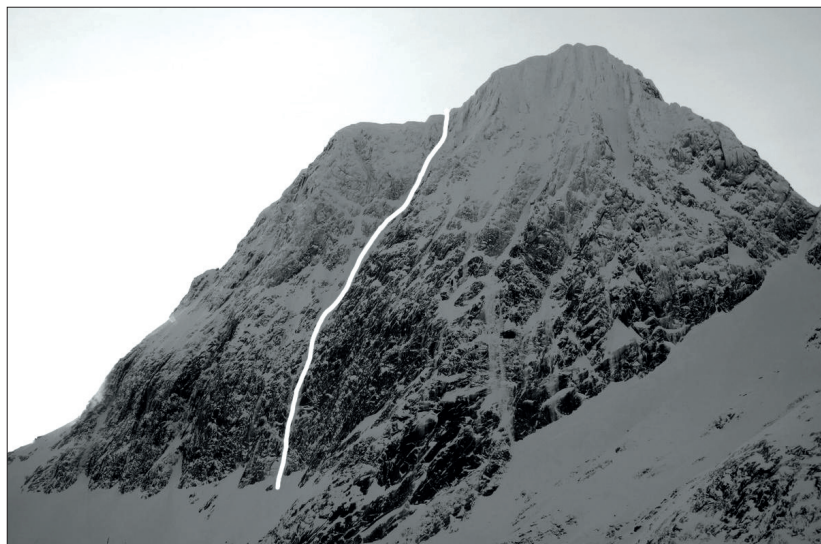
Kronološko poročilo:

17. 2.: Let Dunaj–Oslo– Tromsø in nočna vožnja do Senje.
18. 2.: Turna smuka Mefjordvaer–Stordalen.
19. 2.: Plezanje smeri *The Slunt* (stena Ersfjord).
20. 2.: Plezanje smeri *Trolls trolls* (stena Kyle).
21. 2.: Turna smuka Segla (ogledna tura).
22. 2.: Poskus v smeri *Aegir* (stena Segla), slabo vreme.
23. 2.: Plezanje *Spoon couloir* (stena Bringtinden).
24. 2.: Plezanje smeri *Aegir* (stena Segla).
25. 2.: Počitek, zelo slabo vreme.
26. 2.: Poskus v smeri *Great corner* (stena Ersfjord).
27. 2.: Vzpon v smeri *Great corner* (stena Ersfjord).
28. 2.: Dostop do stene Stormoa, slabo vreme, obilo snega.
29. 2.: Turna smuka Stormoa, močno sneženje.
1. 3.: Dostop do Finnkone, slabo vreme, obilo snega.
2. 3.: Plezanje v smeri *Norwegian knights* (stena Ramfloy).
3. 3.: Poskus prvenstvene smeri v steni Stormoa, slabo vreme, zapora ceste.
4. 3.: Turna smuka Luttinden, obilo snega.

5. 3.: Plezanje prvenstvene smeri *Trout in drought* (stena Stormoa).
6. 3.: Dostop do stene Stormoa, pobiranje preostale opreme pod steno.
7. 3.: Plezanje prvenstvene smeri *Blinding lights* (stena Kyle).
8. 3.: Turna smuka Kvaenan.
9. 3.: Nočna vožnja do letališča in let Tromsø–Oslo–Dunaj.

Opravljene vzponi:

- *The Slunt*, WI4+, 350 m, južna stena Ersfjord;
- *Trolls trolls*, M5, WI4, 200 m, severna stena Kyle;
- *Spoon couloir*, M4, WI3, 250 m, severna stena Bringtinden;
- *Aegir*, M6, WI5, 400 m, severna stena Segla;
- *Great corner*, M6+, WI6, 300 m, južna stena Ersfjord;
- *Norwegian knights*, M6, WI5, 200 m, severna stena Ramfloy;
- *Trout in drought*, M5, WI6+, 65°, 550 m, severna stena Stormoa, prvenstvena smer;
- *Blinding lights*, M4, 220 m, jugovzhodna stena Kyle, prvenstvena smer.

Trout in drought. Foto: Marija Jeglič.

Blinding lights. Foto: Marija Jeglič.

SLOVENIJA

Vikend perspektivnih alpinistov v Loški steni

Udeleženci: Miha Zupin in Miha Zupan (vodji), Gašper Ravnjak, Luka Kračun, Nejc Zarnik, Krištof Rener in Gregor Kristan

Trajanje: od 14. do 16. februarja 2020

Tabor je (po stažu) mladim alpinistom predstavil čar in radost odkrivanja manj obiskanih smeri. Vse tri naveze so se odločile za vzpone v Loški steni. *Lovska smer* je v ne najboljših razmerah za cel dan zaposlila navezo Ravnjak-Kračun. V odličnih razmerah je v smeri *Cesar-Comici* (IV+/4+, 1.100 m, 7,5 h) plezala naveza Zupin-Kristan. Naslednji dan sta poskusila tudi v *Gamsjih stezah* v steni Prišnje gore, a sta se zaradi utrujenost in slabših razmer po stotih metrih obrnila. Tretja naveza (Zupan-Zarnik-Rener) se je odločila za *Zelene grede* (prečenje Loške stene), a se je zaradi zahtevnih razmer obrnila.

*V Loški steni.
Foto: arhiv KA PZS.*

Alpinistični tabor Vršič

Udeleženci: Miha Habjan (vodja), Luka Stražar (vodja), Ota Černe, Maja Šuštar, Peter Borič, Gal Kokalj, Matevž Jeršin, Gašper Kresnik, Stiven Kocijančič, Egon Pavlica in Žiga Rozman ter pridruženi udeleženci Teja Dobrina in Janja Mlakar

Trajanje: od 26. do 28. junija 2020

KA PZS je v poletni sezoni organizirala prvi alpinistični tabor, in sicer na Vršiču. Namenjen je bil plezanju v okoliških stenah ter druženju alpinistk in alpinistov. Izhodišče in prenočišče je bilo v Erjavčevi koči.

Opravljeni vzponi:

Sobota, 27. 6.:

- Kraj sten (Prisojnik), *Čez plati*, V+/IV, III, 400 m, Černe-Borič;
- Zadnja Mojstrovka, *Kaminska*, V+/IV, 500 m, Šuštar-Habjan;
- Velika Mojstrovka, *Debelakove*, IV+/IV, 450 m, Pavlica-Kocijančič;
- Prisojnik, *Satanas*, VIII-/VI, 500 m, Rozman-Kresnik;
- Zadnja Mojstrovka, varianta *Dular-Schara*, V/IV, 500 m, Jeršin-Kokalj-Sražar (150–200 m verjetno prvenstveno);
- Nad Šitom glava, varianta *Kranjske poči*, V-/III-IV, 250 m, Dobrina-Mlakar.

Nedelja, 28. 6.:

- Planja, *Mansarda*, VI/V, IV+, 500 m, Rozman-Kresnik;
- Debela Peč, *Parižanka*, VI+/IV-VI, 300 m + 200 m, Jeršin-Kokalj;
- Nad Šitom glava, *Steber ob Kamenkovem kaminu*, V/IV, 120 m, Pavlica-Kocijančič;
- Zadnja Mojstrovka, *Steber revežev*, V-/IV+, 500 m, Černe-Borič;

- Velika Mojstrovka, *Kovinarska*, V/IV, 400 m, Stražar;
- Mala Mojstrovka, *Severni raz*, IV-/III, 300 m, Šuštar-Habjan;
- Prisank, južna stena, *Zajec*, IV+/III, 380 m, Dobrina-Mlakar.

Plezanje nad Vršičem.

Foto: arhiv KA PZS.

Ženski alpinistični tabor KA PZS

Udeleženke: Sara Jaklič (vodja), Marija Jeglič (pomočnica vodje), Anastasija Davidova, Teja Dobrina, Špela Habulin, Hana Hutar, Maja Jereb, Monika Kambič, Urša Kešar, Alenka Klinar, Petra Klinar Stražar, Tina Kotnik, Mojca Krajnc, Marta Krejan Čokl, Kaja Kunaver, Katarina Legat, Lucija Ličer, Katarina Noč, Anja Petek, Jana Piculin, Saša Podlipec, Petra Potočnik, Katarina Rogelj, Maja Šuštar, Tjaša Jelovčan, Tina Uranič in Katja Zupan

Trajanje: od 3. do 5. julija 2020

Lokacija: stene nad Logarsko dolino in okolico

Gostoljubje z obilo vrhunske hrane v koči Logarski kot, rekordno število udeleženk, prijetna družba, sončno vreme, veliko preplezanih smeri, večerno predavanje Monike Kambič. In lepa bera opravljenih vzponov:

4. 7. 2020:

- Sara Jaklič, Mojca Krajnc: Ojstrica, *Spominska smer Iva Reye (Zmaj)*, VII-/V+, AI, 470 m;
- Katja Zupan, Katarina Legat, Kaja Kunaver: Mala Rinka, *Grmadniška* (poskus); IV-/IV-V, 350 m;
- Maja Jereb, Špela Habulin, Petra Potočnik: Ute, *Salamander*, V+/III-IV, 200 m;
- Teja Dobrina, Jana Piculin: Mala Rinka, *Igličeva*, V/IV+, 350 m;
- Tina Kotnik, Lucija Ličer, Katarina Noč: Mala Rinka, *Zupančič-Wisiak*, V/IV, 350 m;
- Urša Kešar, Saša Podlipec: Mala Rinka, *Igličeva*, V/IV+, 350 m;
- Hana Hutar, Anja Petek: Štajerska Rinka, *Spominska Bregarjeva smer*, VI+/V-VI, 600 m;
- Katarina Rogelj, Alenka Klinar in Petra Klinar Stražar: Štajerska Rinka, *Direktna smer*, VI/V-VI, 600 m;

- Marija Jeglič, Tina Uranič: Mala Rinka, *Mali tačko*, V+/IV, 350 m;
 - Marta Krejan Čokl, Maja Šuštar: Lučki Dedec, *Šarova poč*, VI+/V+ 140 m.
5. 7. 2020:
- Marija Jeglič, Jana Piculin: Štajerska Rinka, *Direktna smer*, VI/V-VI, 600 m;
 - Petra Klinar Stražar, Alenka Klinar: Ojstrica, *Herletova*, VI+/IV, 450 m
 - Monika Kambič, Anja Petek; Turska gora, *Direktna zajeda*, VI-/V+, 300 m;
 - Sara Jaklič, Kaja Kunaver: Ute, kombinacija *Za tri majhna srca in Presenečenje*, V+/V-IV, 200 m;
 - Katarina Rogelj, Mojca Krajnc in Tina Uranič: *Presenečenje in Daretova varianta*, V-/IV-III, 200 m;
 - Tjaša Jelovčan, Maja Šuštar: Krofička, *Misel dveh prijateljev*, 7a+, 220 m;
 - Petra Potočnik, Marta Krejan Čokl: Klemenča peč, *Sivi volk*, VI-/V, 220 m;
 - Katja Zupan, Urša Kešar in Katarina Legat: Ute, *Salamander*, V+/III-IV, 200 m;
 - Špela Habulin, Maja Jereb: Mala Rinka, *Igličeva*, V/IV, 350 m;
 - Tina Kotnik, Lucija Ličer in Katarina Noč: Ute, *Nos*, IV+/IV, 200 m.

SMAR v Trenti

Udeleženci: Krištof Frelih, Bor Levičnik, Matija Volontar, Marija Jeglič in Aleš Česen (mentor)

Trajanje: 25. in 26. julij 2020

Kronološki pregled:

25. 7.:

Naveza Levičnik-Volontar je načrtovala plezanje v smeri *Metropolis* v Severni triglavski steni. Ker je bila stena povsem mokra, sta se odločila za počitek in pripravo na naslednji dan.

Naveza Česen-Frelih-Jeglič se je odpravila plezat v steno Lepega Špičja. Ponovili so smer *Jeglič-Ščetinin*, ki sta jo prva preplezala Marijin dedek Tone (Jeglič) in soplezalec Peter Ščetinin. Sestopili so po *Tumovi smeri*.

Zvečer so udeleženci obiskali Marijinega dedka Toneta.

26. 7.:

Naveza Česen-Frelih-Jeglič je v SZ-steni Planje opravila prvo ponovitev smeri *Divja jaga*. Med sestopom so se ognili nevihti, ki je v okoliških stenah Prisojnika, Razorja in SV-delu Planje povzročila hudournike.

Naveza Levičnik-Volontar je v Vršacu preplezala smer *Onkraj resničnosti*.

Po večerji so alpinisti zaradi slabe vremenske napovedi odšli domov.

ALPINISTIČNI VZPONI - SVET

SEVERNA AMERIKA

Kanada 2020 – Helmcken Falls

Udeleženca: Klemen Premrl in Tim Emmett

Trajanje: februar 2020

Klemen je s soplezalcem na območju slapu Helmcken v Kanadi 9. februarja preplezal novo smer. Poimenovala sta jo *Mission To Mars* (WI13). Dolga je 40 metrov, previsnost celotne linije pa je kar 30 metrov. Najtežji so zadnji trije gibi v smeri. *Mission To Mars* predstavlja za približno pet metrov dolg podaljšek smeri *Nadurra Durra* (WI12), ki sta jo preplezala le nekaj dni pred tem. Gre za prvo ledno smer, ocenjeno z WI13, in je za eno težavnostno stopnjo težja od sosednje *Interstellar Spice*, ki sta jo Premrl in Emmett preplezala leta 2016.

Klemen v smeri *Mission To Mars*. Foto: Jon Glassberg

JUŽNA AMERIKA

Patagonija

Udeleženca: Gašper Pintar in David Debeljak

Trajanje, december 2019, januar–februar 2020

Gašper je prispel v Argentino že decembra in v začetku januarja v navezi s francoskima plezalcema preplezal smer *Supercanaleta* v Fitz Royu (TD+ VI/5, 1.500 m).

Potem se mu je pridružil David in skupaj sta uspešno preplezala več smeri ter opravila nekaj konkretnih poskusov:

- Aguja de l'S, *Austriaca* (350 m, 6a, 50°);
- Cerro El Mocho, *Voie des Bénitiers* (400 m, 7b+ (6c CI));
- Aguja Poincenot, *Whisky Time* (500 m, 6c, A4), poskus (preplezala sta štiri raztežaje in se obrnila zaradi velikih količin ledu v pokah);
- Aguja Poincenot, *Whillans-Cochrane* (550 m, 5+, 70°, M4);
- Cerro El Mocho, *Grey Yellow Arrow* (450 m, 7a, A0), poskus (preplezala sta tri raztežaje mokrih in ledenih pok in se potem obrnila);
- Aguja Mermoz, *Hypermermoz* (350 m, 6c), poskus (splezala sta na greben, do stika s smerjo Argentina);
- Torre Egger, *Titanic* (950 m, A0, 7a, M5, WI4).

Gašper je v navezi s Christophom Ogierjem za konec dodal še odlično dvojnepoldnevno prečenje vrhov skupine Paine po treh klasičnih smereh: *Monzino*, *Bonnington-Whillans* in *Aste*.

Patagonija 2020

Udeleženca: Luka Krajnc (vodja) in Luka Lindič

Trajanje: od 15. januarja do 5. marca 2020

Po pristanku v El Calafatih in nakupu hrane je sledil premik v El Chalten, ki je v prihodnjih šestih tednih služil kot bazni tabor.

Prva možnost za plezanje se je pokazala po dobrem tednu čakanja. Dostop proti ledeniku Marconi je zabelila nevihta, ki ji ni bilo videti konca, previsoke temperature pa niso obetale nič dobrega, zato se je dvojica vrnila v bazo.

Sledilo je nestanovitno obdobje. Vreme je bilo dokaj hladno in ob vsakem slabem vremenu je gore prekril sneg. Fokus je tako prevzela jugovzhodna stena St. Exuperyja, katere se, zaradi strmine, sneg ne prijema kaj dosti.

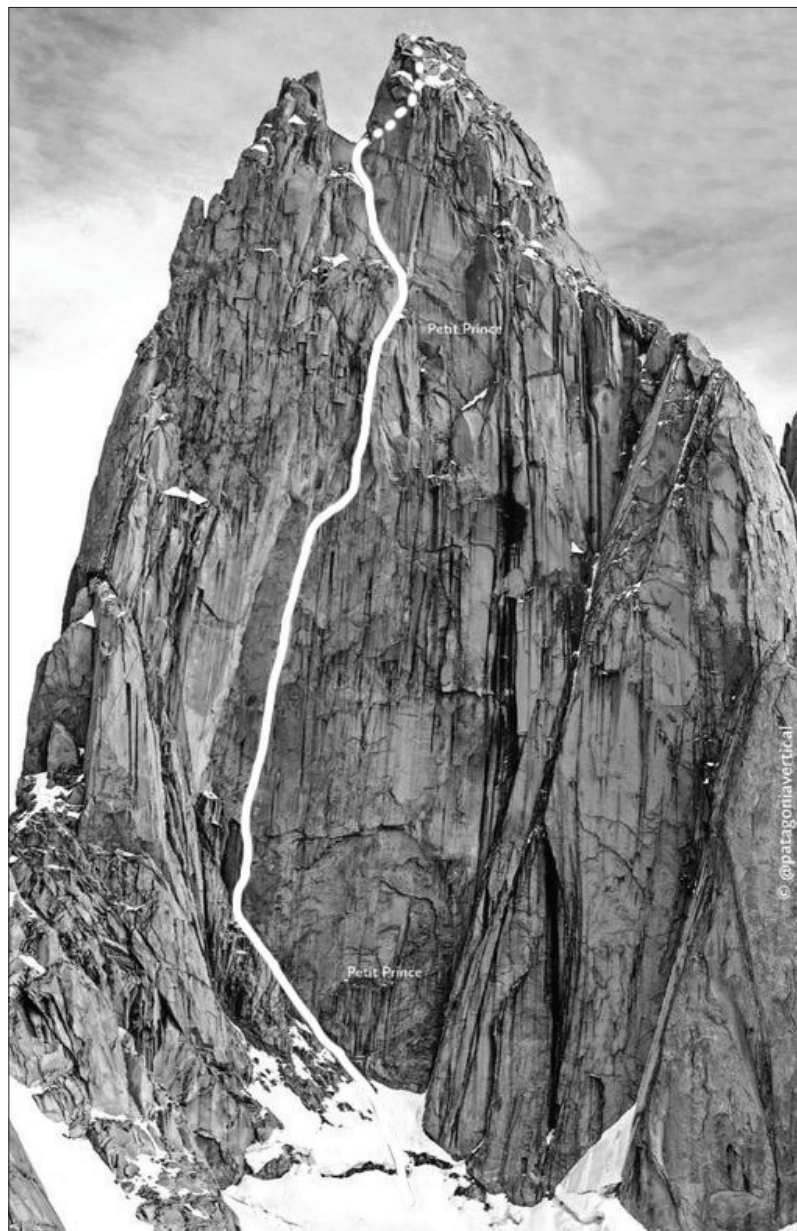
Ob prvem lepšem dnevu sta alpinista pretovorila opremo do stene in si dodobra ogledala načrtovano linijo. Stena je delovala kompaktno in objektivno relativno varno. Nekaj dni kasneje sta Luki po vstopnem snežišču zaplezala v ogledano linijo. Kmalu sta ugotovila, da zaradi strmine in zaledenelih počí plezanje ne bo ravno hitro. Kljub temu sta dobro napredovala in po šestih raztežajih za seboj pustila še zadnje sledi predhodnih poskusov. Veselo sta ugotovila, da bo bivak na majhni polici, približno 400 metrov visoko, mogoč. Pred nočjo sta preplezala še dva raztežaja in v steno pritrdila vrv. Naslednje jutro ju je čakala velika uganka v obliki strme prečke. S cmokom v grlu sta zaplezala proti previsom. Kmalu je postalo jasno, da bi bilo napredovanje v previsno prečno zajedo, ki je nakazovala prehod, z njuno opremo zelo težko, morebitni povratek v primeru, da se višje ne bi »izšlo«, pa skoraj nemogoč. Po premisleku in žongliranju z možnimi scenariji sta se soglasno odločila, da napredovanje v dani situaciji predstavlja preveliko tveganje. Splezala sta prečko v obratni smeri in se po vrveh spustila nazaj do vznožja stene. Pomirjena s svojo odločitvijo sta se naslednji dan z vso opremo vrnila v dolino. Ko sta med sestopom opazovala, kako steno zajema močna nevihta, sta bila vesela, da sta sledila svoji intuiciji. Postalo jima je jasno, zakaj se podobnih strmin sten skoraj nihče ne loteva v lahkem alpskem slogu, ampak večinoma s pritrdjevanjem fiksnihi vrví, ki omogočajo vrnitev v katerem koli trenutku.

Po nekaj dneh počitka je udobje doline počasi pregnalo mlečno kislino iz mišic, podoba stene v glavi pa je postajala vedno bolj mila. Po analizi vzrokov za prekinitve vzpona sta se plezalca strinjala, da bi se z izdatnim naborom železja za tehnično plezanje in kakšno dodatno vrvjo za možnost vrnitve prek prečnih previsnih zapor možnost za uspešen vzpon precej povečala, stopnjo tveganja pa bi močno znižala.

Devetnajstega februarja sta navkljub novemu snegu s težkima nahrbtnikoma ponovno šest ur dostopala mimo jezera Laguna Sucia in na zadnji skalni rami prebila kratko noč. Pa nekaj urah rahlega spanca sta prečila ledenik in vstopila v steno, preplezala dvanajst poznanih raztežajev in prvič bivakirala. Naslednji dan sta zagrizla v nepoznani previsni del stene in po nekaj borbe in negotovosti našla neverjeten prehod skozi najstrmejši del. V previsu se je ponovno pokazala pravilna odločitev umika pri prvem poskusu, saj bi bila zgodba brez dodatnih klinov in svedra, ki sta ga dodala na varovališču nad najtežjim tehničnim raztežajem, popolnoma drugačna. Začasno sta v prečko pritrdila tudi dodatno vrv, ki sta jo pozneje, ko sta videla, da se bo prehod najverjetneje izšel, odstranila. S tem sta se znašla v situaciji, ko sta vedela, da bo lažje plezati navzgor kot navzdol. Občutek je bil hkrati obvezujoč in osvobajajoč. Tisti dan sta v dvanajstih urah preplezala zgolj pet raztežajev, se pridružila smeri *Le Petit Prince* in drugič bivakirala. Tretji dan sta nadaljevala po omenjeni smeri do sedla, kjer se jima je odprl čudovit pogled proti dolini Torre, hkrati pa se jima je za pravo patagonsko izkušnjo pridružil še močan severozahodni veter. Po zahodni steni sta z vetrovnim pospeškom, ki je pregnal utrujenost, preplezala še tri raztežaje do vrha St. Exuperyja. Sestopila sta po *Italijanski smeri*, ponoči dosegla šotor na skalni rami in utrujena, a izpolnjena padla vanj. Peti dan sta z vso opremo, utrujenih teles in praznih glav, vendar izpolnjenega duha, sestopila v dolino. Zaradi občutkov, ki sta jih med vzponom zaznavala zunaj telesa in po vzponu znotraj njega, sta preplezano smer poimenovala *Mir*.

Prvenstvena smer: *Mir*, Aguja St. Exupery: A3, 7a+, 70°, 700 m (500 m nove smeri), Luka Krajnc, Luka Lindič, 21.–23. februar 2020 (38 ur efektivnega plezanja).

MIR

AZIJA

K2

Udeleženec: Tomaž Rotar

Trajanje: januar 2020

Tomaž je bil član mednarodne komercialne odprave, ki si je za cilj zadala zimski vzpon na K2. Z Islandcem Johnom Snorrijem Siguruonssonom sta napeljala vrvi do slabih 6.700 metrov, potem pa se je odprava zaradi nenehnih težav predčasno zaključila.

*Na višini.
Vir fotografije: zobozdravnik.si.*

IZBOR NAJUSPEŠNEJŠIH ALPINISTK IN ALPINISTOV 2020

Strokovno komisijo, ki je naredila izbor najuspešnejših alpinistov, so sestavljali izkušeni alpinisti različnih generacij: Andrej Štremfelj, Andrej Grmovšek, Tadej Debevec, Tina Di Batista, Tomaž Jakofčič, Urban Ažman, Nastja Davidova Mlinarič, Matej Kladnik, Tjaša Jelovčan, Aleš Česen, Miha Zupin, Miha Habjan in Nejc Pozvek.

Najuspešnejši alpinistki: naveza Sara Jaklič (AO PD Kranj) in Marija Jeglič (AO PD Ljubljana-Matica)

Najvidnejši slovenski alpinistki zadnjih let sta v sezoni 2020 pri večini vzponov združili moči, leto pa kronali z odpravo na norveški otok Senja, kjer jima je v zelo spremenljivih in zahtevnih snežnih razmerah uspelo preplezati več smeri, med njimi tudi dve prvenstveni: *Trout in drought* v steni Stormoi in *Blinding lights* v steni Kyle. Tudi v domačih gorah sta pustili odličen vtis: zimska ponovitev *Travniške grape* (v navezi še s Petro Klinar Stražar), *Metropolis* v Steni, *Gorska roža* v Zadnjiškem ozebniku, Sara je bila uspešna v *Skritem izzivu* v Debeli peči in *Sončini direktni* v Skuti, Marija pa je v navezi s Silvom Karom dodala prvenstveno smer *Zrcalo dneva* v Dovškem Gamsovcu. Skupaj sta pozimi plezali tudi nad Chamonixem, poleti pa v Brenti.

Najuspešnejši alpinist: Luka Lindič (AO PD Celje-Matica)

Novo uspešno sezono je Luka kronal s tremi prvenstvenimi smermi; v Patagoniji sta na začetku leta z Luko Krajncem v jugovzhodni steni Aguje Saint Exupery dodala novo zelo zahtevno prvenstveno smer z imenom *Mir*, poleti sta z Ines Papert opremila in preplezala smer *Wolke 7* v severni steni bavarskega Feuerhörndla, za konec leta pa sta prav tako z Ines preplezala še prvenstveno *Limited in Freedom* v severni steni Sagwandspitze v Ziljskih Alpah. Tudi ostali vzponi v sezoni 2020 ne zaostajajo: z Ines sta odprla sezono v *Ledenki* v Štajerski Rinki, pozimi v enem dnevu preplezala *Dolgo nemško* s podaljškom po severozahodnem grebenu na vrh Triglava, med poletnimi vzponi pa izstopa obisk Dolomitov z Luko Krajncem; v Civetti sta v enem dnevu uspela v smeri *Capitan Skyhook*, v Rotwandu pa sta preplezala *Maestrijevo smer*.

Najperspektivnejši alpinist: Blaž Karner (AO PD Ljubljana-Matica)

Blaž Karner je v sezoni 2020 nase opozoril s celoletno aktivnostjo na visoki ravni. Dobre vzpone je z različnimi soplezalc, praktično izključno iz svoje generacije, nihal tako pozimi kot poleti. Med zimskimi izstopajo *Skalaška z Ladjo* v Triglavu, *Spominska smer Saše Kamenjeva* v Dolgem hrbtu, ob tem pa še *Trmasti kamini* in *Smer po zajedi* v Nad Šitom glavi, med poletnimi pa prva ponovitev *Tempelja skrivnosti* v Ojstrici in dolomitska klasika *Scotonata Galactica* v Cimi Scotoni. Gotovo največjo alpsko preizkušnjo je zabeležil z vzponom v enem zamahu na Mont Blanc po smeri *Bonatti-Oggioni* v Brouillardskem rdečem stebru (in nadaljevanju po Brouillardskem grebenu do vrha gore); z društvenim tovarišem Urošem Griljem sta za vzpon iz doline do vrha potrebovala dobrih 17 ur.

Priznanja za posebne dosežke v alpinizmu:

Gašper Pintar (AO PD Ljubljana-Matica) za odlično bero vzponov ob svojem prvem obisku Patagonije. Z Davidom Debeljakom jima je le malo zmanjkalo do prvega prostega vzpona v smeri *Titanic* v vzhodni steni Torre Eggerja, prosto pa sta preplezala smer *Whillans-Cochrane* v vzhodni steni Aguje Poincenot. Gašper je kot uverturo v patagonsko plezanje dodal še klasično *Supercanaletto* na Fitz Roy s francoskima soplezalcema, za konec pa odlično dvojnepoldnevno prečenje vrhov skupine Paine po treh klasičnih smereh – *Monzino*, *Bonnington-Whillans* in *Aste* – v navezi s Christophom Ogierjem. Za nameček je v poletni sezoni v domačih gorah opravil prosto ponovitev *Frančkove šole* v Križevniku in *Skritega izziva* v Debeli peči. Z odlično sezono je Gašper resno izzval Luko Lindiča v »boju« za naziv najboljšega alpinista sezone 2020.

Luka Krajnc (AO PD Celje-Matica) za prvenstveno smer z imenom *Mir* v jugovzhodni steni Aguje Saint Exupery v gorah chaltenskega masiva v Patagoniji v navezi z Luko Lindičem. Na najtežjih delih tehnično preplezana smer s strmim, celo previsnim osrednjim, prvenstvenim delom, za katero sta potrebovala dva obiska stene, je od njiju zahtevala vse bogato znanje in izkušnje ter obilo taktične zrelosti. Luka je sezono dopolnil še s štirimi dobrimi vzponi v različnih stenah Dolomitov.

David Debeljak (AO PD Rašica) za vzpon v smeri *Titanic* v vzhodni steni Torre Eggerja v navezi z Gašperjem Pintarjem. Velikopotezna smer, ki združuje tako strme ledne odstavke kot zahtevno skalno plezanje in vse vmesne variante, tako značilne za najzahtevnejše patagonske vzpone. Prava avantura z enim bivačkom med vzponom in enim med sestopom. David in Gašper sta sicer na odpravi v Patagoniji preplezala štiri smeri in poskusila še v treh ter tako odlično izkoristila čas bivanja na daljnem jugu.

Jernej Kruder (ŠPO PD Celje-Matica) za prvo prosto ponovitev prvenstvene smeri *Ellipsis* v Beli peči nad Nevejskim sedlom. Izjemno zahtevna, pet raztežajev dolga smer je nastala v sodelovanju z Davidom Debeljakom in Gašperjem Pintarjem že leta 2018, Jernej pa jo je po več dnevih študija prosto ponovil poleti 2020, pri čemer je najtežji raztežaj smeri ocenjen z 8b+. Smer tako velja za eno najtežjih večraztežajnih modernih smeri v Alpah in hkrati eno najtežjih, ki so jih preplezali slovenski plezalci.

Komisija za alpinizem Planinske zveze Slovenije želi posebej izpostaviti še zelo dobro sezono:

Luke Stražarja – zares odličen nabor tako zimskih kot letnih vzponov v Sloveniji in tujini, med katerimi je vredno posebej omeniti zimsko *Innominato* na Mont Blanc, zimsko enodnevno prečenje Kamniško-Savinjskih Alp in prav tako enodnevni letni vzpon v Peutereyskem grebenu – oboje v navezi z Nejcem Marčičem.

Matije Volontarja in Bora Levičnika – v navezi ali z drugimi plezalnimi partnerji sta predstavnika mlade generacije slovenskih alpinistov opravila zelo dobre poletne in zimske vzpone v domačih gorah, Dolomitih in Zahodnih Alpah.

V SPOMIN

Grega Lačen (1976–2020)

Dragi moj Grega,

dovoli, da te še zadnjič spomnim najinega prvega srečanja. Bil si zvedavi golobradi fantič, ko si se namenil svojim plezalskim dogodivščinam naproti. V kleti si našel staro očetovo plezalno vrv in se s prijateljem odpravil v plezališče v Topli. Da je vrv prekratka, si ugotovil nekje na sredi smeri. Prijatelj te je spuščal, dokler nisi nemočen obvisel nekje med nebom in zemljo. Z iztegnjenimi rokami je s težavo držal konec vrvi, ki je tekla skozi varovalo v neskončni zanki, ki je zdrsnila visoko po tankem deblu drevesa, okoli katerega je bila ovita. Če se ne bi takrat pojavil jaz in te varno spravil na tla, bi verjetno še danes visel tam.

Potem sva hodila vsak po svoji poti. Vsake toliko pa sem ujel novice: »Lačen zmogel slovito steno El Capitana v Yosemiteju.« »V ekipi perspektivnih alpinistov, ki je osvojila vrh Daulagirija, tudi Graga Lačen.« »Zimski vzpon preko zloglasne Eigerjeve stene.« »Stopil na vrh sveta.« Spoštovanje do golobradega fantiča, ki je medtem zrasel v pogumnega moža, je v meni raslo z vsako novico.

In med tem, ko so se generacije najuspešnejših slovenskih alpinistov menjavale, si ti ostajal med najboljšimi. Neizmerna ljubezen do sten in neskončnih lepot gora, želja po iskanju meja svojih sposobnosti, jeklena volja in neskončna energija so te gnali, da v nobenem življenjskem obdobju nisi odložil plezalne opreme v kot. Ravno nasprotno. Z leti si bil vedno boljši, poln idej, vodja in motivator, ki je k novim podvigom znal pritegniti številne prijatelje in alpiniste. Tudi v meni, ki sem za kar precej let nehal plezati in sem se posvetil družini, vzpostavljanju eksistenčne baze in vodenju »matere fabrike«, si s karizmo in zanosom znal zanetiti tlečo latentno iskro. Naj ti napišem odlomek iz naše knjige Sanje: »In takrat me je Grega, kot že večkrat v preteklosti, povabil na plezanje. In ravno dovolj sončen je bil tisti zimski dan, ravno dovolj strma stena Dolgega hrbta, dovolj dobre snežne razmere in dolga tura, da je zavel vetrič, odpihnil siv pepel in nepričakovano je zažarelo.«

Ponovno sem začel živeti sanje. Tvoje, Grega, in svoje. Omogočil si mi, da sem dosanjal sanje, ki sem jih sanjal v srednji šoli in študentskih letih, a nisem bil dovolj drzen, da bi jih uresničil. Ti veš, da sanje, ki jih sanjamo pri belem dnevu, dobijo pravo vrednost in smisel z uresničitvijo. Srečen je, kdor dosanja svoje sanje. Ti si obudil idejo o odpravi Koroška 8000 in nas povezal, da smo dosanjali sanje generacij koroških osvajalcev nekoristnega sveta in stopili na vrh Broad Peaka, enega izmed štirinajstih vrhov na svetu, višjih od 8000 m.

Ničkolikokrat sva si zmagovito segla v roke na robu stene, se objeta trepljala po ramenih na vrhu gore, občudovala prelep sončni zahod, ki si ga prek mobilnega telefona delil s svojo drago Evo, na skalni polički sva v hladni noči bivakirala in zrla v nebo, na katerem je mrgolelo zvezd, v daljni Kirgiziji sva bliže nebu kot zemlji visela v klinih, čez glavo pokrita z bivak vrečo, in čakala, da nevihta mine. V Fitz Roju sva bila tri dni brez kuhalnika in iz iste čutarice srkala zadnje kaplje vode, in ko naju je začelo najedati domotožje, sva se pogovarjala o družini, tvoji in moji. Samo družino si ljubil tako zelo kot doživetja v gorah.

Nadvse uspešen podjetnik nisi postal zaradi želje po kopičenju materialnih dobrin. Imel si jasen cilj – svojim najdražjim omogočiti socialno varnost in življenje brez pomanjkanja ter sebi zagotoviti pogoje, da boš lahko veliko plezal in ti bodo vedno dostopne stene po celem svetu. In dosegel si svoj cilj. Operativno vodenje podjetja si zaupal sodelavcem, ustvaril si prekrasen dom s panoramskim

pogledom na tvojo Peco, kjer zahajajoče sonce žari lepše kot kjerkoli na svetu, kupil si udoben avtodom, ravno pravšen za vas štiri in neskončna potepanja. Hitel si od potovanja do potovanja, od stene do stene, da ti je bilo le težko slediti. V torek smo bili s tvojimi skupaj na plezalni steni, v sredo sva s smučmi hitela na Peco, v četrtek sva plezala v Železni Kapli in za petek si nama izbral smer na Jezerskem. Le kdo bi vedel, kam se ti je tako zelo mudilo? Meni si pogosto rekel: »Zdaj plezaj, ko boš star, ne boš mogel več!«

Tebi starost ne bo dana. A v kratkem življenju si preplezal, prehodil, doživel, videl, ustvaril in dosegel več kot številni v treh dolgih življenjih skupaj.

Če je bila najina prva velika zimska tura, ki je mene ponovno zvalila v čarobni svet vertikale, na Jezerskem, pa je bila tam tudi najina zadnja skupna tura. Pridružil si se številnim prijateljem, ki so leteli na krilih svojih sanj in za vedno ostali v gorah. Del tebe bo večno plaval z oblaki v našem svetu, med prepadnimi stenami in gorami, kjer so razgledi in lepote dosegljive le izbrancem. Drugi del pa bo za vedno ostal v tvojih treh dekletih, tvojih svojcih, prijateljih in alpinistih, ki si jim bil in jim boš vzornik. In v meni. Saj jaz sem ti in ti si jaz.

Hvala ti, Grega, prijatelj moj za vedno.

Andrej Gradišnik

Luka Šinkovec (1995–2020)

Luka se je rodil v Dolu pri Gornjem Gradu. Ko je shodil, je stopil naravnost v smučarske čevlje in tako je travnik za njegovo rojstno hišo postal njegovo prvo smučišče in prvi stik s planinami. Še pred osnovno šolo je z očetom Ivom in s planinskim društvom Gornji Grad raziskal domače hribe (Menina, Lepenatka, Veliki Rogatec), kmalu za tem pa še ostale slovenske gore. Vsako leto se je udeleževal planinskih taborov, eden od zanimivejših je bilo zagotovo prečkanje Kamniško-Savinjskih Alp iz Logarske doline domov v Gornji Grad, čez vrhove, kot so Skuta, Planjava, Ojstrica ... To je Luku uspelo že v prvem razredu osnovne šole. Skozi celotno osnovno in srednjo šolo je Luka treniral smučanje pri domačem klubu Beli zajec. Z očetom sta bila na Golteh praktično doma, vsi njegovi prijatelji pa so vedeli, da ga za »krompirjeve« počitnice ni doma, saj se je začela smučarska sezona in je Luka že odšel na priprave v Hintertux. Poleg planin in smučanja je bil nepogrešljiv v ekipnih športih, predvsem v nogometu in hokeju; odigral je neskončno turnirjev in lig.

Plezanje ga je spremljalo skozi vse življenje, resneje pa z vpisom v alpinistično šolo Zgornjesavinjskega alpinističnega kluba Rinka. Kmalu za tem sta bili plezanje in načrtovanje plezalnih vikendov, izletov, in odprav med najpomembnejšimi stvarmi v njegovem življenju. Tako je hitro prepotoval Evropo po dolgem in počez, najbolje pa se je

počutil v granitnih stenah Arenalesa (Argentina) in Lofotov (arktična Norveška). Hitro je osvojil tehniko »đemanja« in tako so sledili lepi vzponi v oddaljeni Argentini in ob siju polnočnega sonca na Lofotih. V veliki želji po novem znanju in spoznavanju podobno mislečih ljudi se je vpisal na tabor za perspektivne alpiniste v Nemčiji. Tu se je na koncu tedna po dobrem plezanju in dobri družbi njegova pot tragično končala.

Luka, hvala ti iz srca za vsako minuto, preživeto s teboj v planinah, na igrišču, v domu na Menini ... Vsi, ki smo bili s teboj, smo ti hvaležni za tvojo družbo, saj je bilo s tabo vedno fajn.

Zgornjesavinjski alpinistični klub Rinka

Igor Mezgec (1954-2020)

Rodil se je leta 1954 v Ilirski Bistrici, živel in delal pa je v Postojni. Tu je bil vrsto let srednješolski profesor fizike. Od mladih let so ga navduševale gore in narava, ki jih je spoznaval kot pohodnik, alpinist in fotograf. Tudi po stroki ga je zanimalo vremenoslovje. S prijatelji iz postojnskega alpinističnega odseka je opravil več skrajno zahtevnih vzponov v domačih gorah in Dolomitih, v letnih in zimskih razmerah.

Do vsakokratnih modnih pristopov ni kazal posebnega zanimanja, zato pa si je vedno prizadeval za izbran odnos do plezanja, tudi pri izbiri gora in plezalne smeri, ki naj jih odlikuje primerna zahtevnost, lepota in tisti presežek, ki daje življenju in gorniški dejavnosti estetski prizvok in višji smisel.

Preplezal je velike klasične smeri v Julijcih in Kamniško-Savinskih Alpah, v Civetti in steni Burela v Dolomitih, pa več prvih ponovitev in nekaj prvenstvenih smeri v stenah Škrlatice in Rakove špice, v Frdamanih policah, Temenu Rjavine, v Šitah in Travniku nad Tamarjem, v Triglavski steni, solo ponovitev Direktne v Špiku, prvo smer v Votlem vrhu v Loški steni (s Fabjanom in Škamperletom), preplezal pa je tudi več lednih slapov, med drugim (z Biščakom in Škamperletom) prvi vzpon po Skočnikih v dolini Belega potoka.

V zadnjih letih ni več odhajal v zahtevne stene, veselje do plezanja in obiskovanja gora pa ga ni nikoli zapustilo. S posebnim veseljem in z

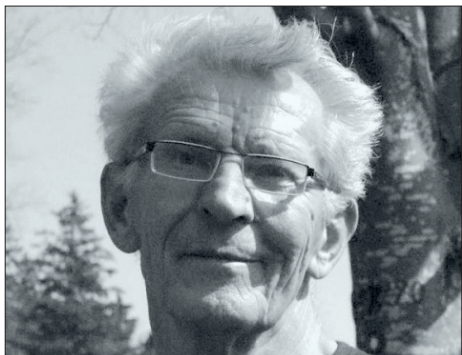
izbrano kvaliteto se je posvečal fotografiji. Med prijatelji smo visoko cenili njegovo oko in potezo roke, ker ju je odlikovalo veliko mojstrstvo. Pa tudi v pogovorih je njegova beseda vedno na kratko povedala bistveno.

Leta 2012 je pri Ztt v Trstu izšla knjiga z njegovimi barvnimi posnetki motivov iz narave, Dotiki pokrajine.

Vir: gore-ljudje.net

Vir fotografije: sikpos.si

Tone Škarja, častni član PZS (1937–2020)

Tone Škarja je od rojstva živel v Mengšu. Tam je hodil v štiriletno osnovno šolo in triletno nižjo gimnazijo. Leta 1954 je maturiral na Tehniški srednji šoli v Ljubljani in si pridobil poklic elektrotehnika. Tedaj se je hotel vpisati na vojno pomorsko akademijo v Splitu, a mu je oče svetoval, naj se raje za eno leto zaposli in medtem razmisli o prihodnosti. Kmalu je dobil službo v podjetju Elektro Ljubljana in tam ostal do leta 1995.

Prvič je šel v hribe z očetom, in sicer na Veliko planino, v naslednjih letih pa je skupaj z bratom prečil Kamniške Alpe in se povzpel tudi na Triglav. Od leta 1951 je bil član planinske organizacije. Leta 1956 je vstopil v Alpinistični odsek Kamnik, kjer je bil nekaj let tudi načelnik.

Leta 1961 je postal gorski reševalec in bil med letoma 1968 in 1978 načelnik GRS Kamnik. Od leta 1979 pa do vključno leta 2013 je vodil Komisijo za odprave v tuja gorstva pri Planinski zvezi Slovenije. Več kot osem let je bil podpredsednik PZS. Bil je urednik Obvestil PZS, koledarja in član uredništva Planinskega vestnika ter pobudnik in skrbnik slovenskega dela Nepalskega planinskega muzeja.

Tone Škarja se je z alpinizmom ukvarjal od leta 1956. Kakovostni vzponi v Julijskih in Zahodnih Alpah so mu odprli pot na alpinistične odprave, najprej leta 1964 na Kavkaz in naslednje leto na Kangbačen. Opravil je več kot tisoč alpinističnih vzponov, od katerih je bilo več kot trideset prvenstvenih. Tone Škarja ni bil le eden od vodilnih plezalcev

v šestdesetih letih, temveč je bil skupaj z Alešem Kunaverjem glavni tvorec slovenske himalajske zgodbe.

Sodeloval je na osemnajstih alpinističnih odpravah, petkrat je bil član odprave, trinajstkrat pa njen vodja. Odprava na Everest 1979. leta še danes velja za največji organizacijsko-logistični zalogaj v zgodovini slovenskega himalajizma. Odprave, na katerih je sodeloval, so: Kavkaz (1964), Kangbačen (1965, 1974, 2007), Everest (1978, 1979, 1996), Jalung Kang (1985), Tibet (1986), Čo Oju (1988, 2001), Šiša Pangma (1989), Kangčendzenga (1991), Anapurna (1992, 1995), Sikkim (1994), Daulagiri (1998) in Ama Dablam (2005).

Poznamo ga tudi kot zelo plodnega pisatelja, sodeloval je z mnogo tujimi revijami ter bil pomemben člen pri nastajanju zemljevida Everesta, ki ga je objavil National Geographic. Srečujemo ga kot avtorja ali soavtorja knjig Hoja in plezanje v gorah (1972, 1974, 1984), Stene mojega življenja (1975), Kangbačen (1976), Na vrhu sveta (1979), Everest (1981), Jalung Kang (1987), Stoletje v gorah, Na vrhovih sveta (1992), Planinski zbornik (2003), Slovenci v Himalaji (2004), Kangčendzenga (2008) in Po svoji sledi: Alpe-Kavkaz-Himalaja (2011).

Na 9. festivalu gorniškega filma je bil prvič predvajan film o Tonetu Škarji z naslovom Tone, javi se! V njem je orisana zgodba osebnosti, ki je bila kot alpinist in vodja v središču prelomnih dogodkov v slovenskem alpinizmu; bil je sredi neizmerne veselja ob srečnih zgodbah uspešnih vzponov in velike žalosti ob nesrečah, v katerih je veselje zamenjala strtost zaradi smrti kolegov alpinistov.

Tone je živel polno življenje, ki ga je izjemno cenil.

Planinska zveza Slovenije

Vir: www.pzs.si

Sandi Blažina (1926–2020)

Sandi Blažina se je pričel ukvarjati z alpinizmom že zelo mlad, star komaj 16 let. Leta 1943 se je udeležil mladinskega alpinističnega tabora v Dolomitih. Po vrnitvi iz delovnega taborišča v Salzburgu je aktivno nadaljeval s plezanjem. Predvsem je plezal v Trstu bližnji Glinščici ter se udeleževal tur in taborov v Dolomitih in Karnijskih Alpah. Že leta 1946 je v Italiji končal tečaj za alpinističnega inštruktorja. Leta 1947 se je Sandi vpisal na ljubljansko gradbeno fakulteto, a zaradi skromnih denarnih virov študija ni končal. V študijskem času je postal aktiven član alpinističnega odseka Akademskega planinskega društva (prej PD Univerza). Spoznal je številne nove alpinistične prijatelje (Franceta Zupana, Rada Kočevarja, Marjana Keršiča - Belača, Daneta Škerla) in z njimi začel zahajati tudi v slovenske gore in stene.

Leta 1948 je s Škerlom opravil drugo ponovitev Čopovega stebra, z ženo Danico pa prvo mešano ponovitev iste smeri. Med pomembnejšimi ponovitvami sta tudi Aschenbrennerjeva smer v Travniku in Comicijev raz v Jalovcu ter številne druge smeri V. in VI. težavnostne stopnje. Mnoge je preplezal z ženo Danico (rojeno Pajer), s katero je po poroki živel v Izoli. Vodil je odpravi v Ande – v Cordillero Real v Boliviji (1964) in v Cordillero Blanco v Peruju (1975) ter se udeležil odprave v Pamir (1967). Ves čas svojega delovanja v alpinizmu je bil tudi član italijanskega alpinskega kluba CAI. Prijateljeval je s številnimi odličnimi tržaškimi alpinisti, kot so Enzo Cozzolino, Jose Baron in Nino Corsi.

Aktivno se je ukvarjal z alpinistično in planinsko vzgojo. Udeleževal in vodil je alpinistične tečaje, tako na zvezni kot tudi na društveni ravni. Prvo »plezalsko šolo« Obalnega planinskega društva Koper (OPD Koper) je vodil od leta 1974, kar ga je zaposlovalo vse do leta 1981. Leta 1985 je vodil tudi usposabljanje za vodnike PZS.

Med letoma 1983 in 1985 je Sandi Blažina kot predsednik vodil delovanje OPD Koper. Kot gradbenik je veliko skrb posvečal tudi Tumovi koči na Slavniku. Izdelal je idejni predlog prizidka, ki je bil dograjen leta 1984. Uresničil je zamisel srečanja starejših, na obali živečih planincev – v veliki meri je šlo za priseljene nekdanje alpiniste.

Po reorganizaciji meddruštvenih odborov (MDO) je leta 1984 prevzel vodenje MDO za Obalno-kraško-notranjsko območje. Vodil ga je do leta 1987 in v tem času uspel povezati obalno-kraško-notranjska društva ter tako pomembno vplivati na razvoj planinstva v tem delu Slovenije.

Planincem in alpinistom bo Sandi Blažina ostal v spominu tudi po številnih predavanjih, ki so jim primorski ljubitelji gora še posebej radi prisluhnili.

Vir: pzs.si (pripravil Matej Ogorevc)

Foto: Žarko Rovšček

SLOVENIAN MOUNTAINEERING AND CLIMBING 2019 – 2020

Slovenian Mountaineering and Climbing 2019 – 2020 covers the best Slovenian achievements in mountaineering and climbing in 2019 – 2020. If you need any further information, do not hesitate to contact us at any of the address given below.

Chairman of Commission for Alpine Climbing: Oto Žan, Ob železnici 30a, SI – 1001 Ljubljana, Slovenia; phone: +386 (0)31 352 496, e-mail: oto.zan@pzs.si

Office Coordinator of Commission for Alpine Climbing: Matjaž Šerkezi, Ob železnici 30a, SI – 1001 Ljubljana, Slovenia; phone: +386 (0)41 663 446, e-mail: matjaz.serkezi@pzs.si

Planinska zveza Slovenije / Alpine association of Slovenia: Ob železnici 30a, SI – 1001 Ljubljana, Slovenia; phone: + 386 1 43 45 680, e-mail: info@pzs.si

Volume editor: Anja Benedik, Prešernova cesta 34, SI – 4260 Bled, Slovenia; phone: +386 (0)41 375 446; e-mail: anja_peternelj@yahoo.com